

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №13

Стенограма пленарного засідання

19 жовтня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №13

Стенограма пленарного засідання

19 жовтня 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання тринадцяте
(Вівторок, 19 жовтня 2021 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...6
Заява депутатської групи «Довіра»	...14
Обрання Першого заступника Голови Верховної Ради України	...15
Виступ та відповіді на запитання кандидата на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С.	...16
Виступ та відповіді на запитання кандидата на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України Федина С.Р.	...24
Виступи представників депутатських фракцій і груп	...30
Виступи народних депутатів України	...35
Рейтингове голосування стосовно кандидатур на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України	...37
Обрання на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України народного депутата України Корнієнка О.С., звільнивши його від обов'язків члена Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування	...38
Внесення зміни до порядку роботи пленарного засідання Верховної Ради	...38
Прийняття Постанови «Про внесення змін до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...40
Заява депутатської фракції «Батьківщина»	...43

Відхилення проектів постанови про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)	...44
Внесення змін до деяких законів України стосовно приведення статусу Національного антикорупційного бюро України у відповідність до вимог Конституції України	...60
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток морської галузі та інфраструктурні реформи»»	...91
Інформація про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата України Буймістер Л.А.	...91
Внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України	...91
Внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівлі юридичних послуг Національним банком України	...137
Внесення зміни до статті 33 Бюджетного кодексу України щодо уточнення інформації, яка подається Національним банком України для складання Бюджетної декларації	...140
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів: «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій»	...143

«Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови»	...147
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління»	...153

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
19 жовтня 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! Шановні народні депутати, прошу підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую, під час реєстрації необхідно одночасно натиснути зелену кнопку «За» і сенсорну кнопку та утримувати їх до кінця реєстрації, тобто до появи результатів на табло.

Готові реєструватися? Прошу народних депутатів реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 185 народних депутатів. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп для внесення пропозицій, оголошення заяв і повідомлень. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи.

Слово надається народному депутату України Урбанському Анатолію Ігоровичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).* Добрий день, шановні колеги, шановне українське суспільство! Минуло десять днів з часу смерті нашого і вашого колеги пана Антона Полякова. Досі ми не отримали виразної відповіді від правоохоронних органів щодо усіх обставин смерті Антона Едуардовича. Ми чуємо різні інсинуації, які лунають на цю тему. Вкотре депутатська група «Партія «За майбутнє», а також родина, близькі і друзі, звертаємося до Міністерства внутрішніх справ, Генеральної прокуратури, інших правоохоронних органів щодо швидкого, насамперед, об'єктивного, неупередженого результату розслідування. Ми хочемо почути правду з цього питання.

Із сумом мусимо констатувати, що паралельно з цим у цьому сесійному залі посіяно атмосферу ненависті з боку деяких представників монобільшості. Ідеться про голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Наша депутатська група сподівається, що фракція монобільшості зробить належні висновки, і людину, яка не поважає інших людей, сіє людиноненависницький характер у своїй роботі, буде відсторонено не лише від пленарних

засідань протягом п'яти днів, а й від очолення важливого комітету з питань соціальної політики.

Більше того, ми вважаємо, маємо невідкладно передбачити обов'язок усіх кандидатів на виборні посади, в тому числі й народних депутатів України, інших державних службовців, перед призначенням проходити психіатричний огляд, щоб потім не було соромно перед депутатським корпусом і перед усією Україною. Проект відповідного законодавчого акта буде зареєстрований нашою депутатською групою та внесений в сесійний зал.

Щодо проекту державного бюджету. Цей пленарний тиждень дуже особливий. Депутатська група «Партія «За майбутнє» вкотре звертає увагу, що під час прийняття головного бюджету країни ми повинні думати про збільшення мінімальних зарплат у країні, щоб люди не проживали і виживали, а нормально почували себе в цій країні. Не можуть прожитковий мінімум – 2400 гривень і мінімальна пенсія – 2100 гривень за поточного рівня росту цін на все, особливо на енергоносії, прожитковий пакет і кошик, бути нижчими від фактичного прожиткового мінімуму, який за обрахунками Мінсоцполітики становить 5000 гривень. Наша депутатська група готова підтримати проект бюджету з урахуванням цих пропозицій. Маємо пам'ятати про людей і враховувати непростий період наступного опалювального сезону, який їм доведеться прожити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Цабалю Володимирі Володимировичу, фракція політичної партії «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Об'єднання «Справедливість». Шановні колеги! Цього дня, 19 жовтня 2014 року, на Луганщині, рятуючи своїх побратимів, загинув Віктор Гурняк (псевдонім «Гарт»). Я прошу всіх сьогодні вшанувати хвилиною мовчання пам'ять одного із українських воїнів, який віддав своє життя за Україну.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Хочу розпочати свій виступ зі слів пісні нашого сучасника: «Коли війна вривається у двері, не захистять слова й печатки на папері. Потрібно йти, потрібно брати зброю і право на життя відстояти в горнилі бою...». Ці слова

найкраще характеризують Віктора Гурняка – журналіста, пластуна, волонтера, добровольця. Віктор став добровольцем у 2014 році, пішов служити, хоча вдома його чекали дружина і донька. Віктор Гурняк, рятуючи своїх побратимів, загинув у боротьбі за нашу країну під обстрілами російських окупантів, Росії – агресора, яка восьмий рік поспіль веде війну проти нас.

У 2021 році, буквально недавно, Віктору посмертно присвоєно звання Герой України. Сім років ми чекали вшанування його пам'яті та чину. Я дякую Президенту Зеленському, який нарешті вшанував пам'ять Віктора. Віктор Гурняк і тисячі полеглих за нашу Батьківщину заслуговують на вшанування пам'яті в назвах вулиць чи наукових стипендіях. Але знаєте, хто не заслуговує на звання Герой України, – моральні колаборанти, московські прихвостні, які й досі співпрацюють з Російською Федерацією, визнають окупаційні адміністрації, отримують російське громадянство, на восьмому році війни публічно підтримують кривавий терор та режим Путіна. Моральні колаборанти не повинні називатися героями України. Тому ми, народні депутати-одномумці з усіх фракцій та груп, зареєстрували законопроект, норми якого позбавляють усіх колаборантів, які перейшли на сторону ворога, звання Герой України, державної фінансової допомоги. Я закликаю Президента Зеленського і цей парламент підтримати цю ініціативу, аби вшанувати пам'ять справжніх героїв (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Камельчуку Юрію Олександровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Данилу Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хочу привітати нас з тим, що ми нарешті повертаємося до звичайної роботи і до прийняття тих рішень, яких люди від нас дуже чекають. Зараз перед нами стоять досить істотні виклики. Світ, Європа стикнулися з надвисокою ціною на газ. Незважаючи на це, уряд зробив все можливе, аби зафіксувати тарифи як для населення, так і для бюджетних установ. Проблему розв'язано шляхом укладання меморандуму з органами місцевого самоврядування, відповідно до якого органи місцевого самоврядування в наступному році отримають 4 відсотки від ПДФО та додатковий акцизний податок. Будуть зняті арешти з рахунків підприємств теплокомуненерго та надано істотну допомогу регіонам з низькою податкоспроможністю.

Ще одним викликом є, безперечно, COVID-19 і ті цифри, які щодня ми бачимо на табло, щодо захворюваностей і смертей. Саме тому я закликаю всю залу відійти від звичної для деяких опозиційних сил восени істерії та про-рокування апокаліпсису і зосередитися на тій роботі, якої люди від нас дуже чекають.

Перше. Розблокувати антиолігархічні закони, щоби, врешті-решт, зламати хребет олігархічній гідрі.

Друге. Законопроект [№ 5459](#) щодо НАБУ. Ми повинні продовжити антикорупційну реформу, забезпечити незалежність та ефективність діяльності НАБУ.

Третє. Маємо прийняти законопроект [№ 5850](#) і пов'язані з ним законопроекти щодо інституційної незалежності Національного банку України.

Четверте. На цьому тижні ми маємо ухвалити в першому читанні проект державного бюджету, реалістичного бюджету, на наступний рік та пов'язаний з ним законопроект [№ 5600](#), ресурсний законопроект, норми якого, з одного боку, дозволяють сконцентрувати кошти в державному бюджеті, а з іншого, він входить до антиолігархічного пакета.

П'яте. Ми повинні ухвалити в першому читанні законопроект [№ 5865](#) щодо запровадження ринків капіталів, необхідних для пенсійної системи другого рівня, і в цілому проект Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві», якого так чекають фермери.

Шосте. Євроінтеграційні законопроекти, які ми розглянемо на позачерговому засіданні, є не менше важливими і не менше відповідають прагненням та сподіванням людей.

Тому я хочу закликати до роботи, до відмови від політиканства і до того, аби ми були ефективними. Здоров'я всім! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Плачковій Тетяні Михайлівні, політична партія «Опозиційна платформа – За життя».

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Колтуновичу Олександр Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Шановні виборці! Стрімке падіння доходів і рівня життя, рекордна захворюваність на COVID-19 і смертність,

чергове здорожчання вартості комунальних послуг, тотальне зубожіння, рекордні борги із заробітної плати, платіжки і таке інше, провал євроінтеграції на фоні скасування фактичного мораторію на експорт лісу-кругляку, зовнішньополітична і зовнішньоекономічна ізоляція країни, скандали з відмивання коштів та офшори у «*Washington Post*», «*The Guardian*» та «*Forbes*» – це все Україна Зеленського – країна, яка фактично не придатна для проживання, країна, яка скоріше нагадує помийну яму, – корумпована, сировинна, економічно відстала.

Подивіться структуру економіки з абсолютно бідним населенням – країна без майбутнього. Ось яку країну будує Зеленський. Він не сприймає нашої критики і альтернативного курсу країни, не визначає ні фіскальної, ні бюджетної, ні митної, ні іншої економічної політики, що сьогодні має бути фундаментом відродження національної економіки. На сьогодні замість того, щоб займатися економічними і соціальними питаннями, Президент Зеленський займається виключно незаконними та антиконституційними речами. Той, хто має бути гарантом Конституції, діє всупереч Конституції, порушує її, запроваджує незаконні, неконституційні санкції стосовно членів нашої партії, у тому числі Віктора Медведчука та членів його сім'ї. Замість того, щоб вирішувати нагальні питання, які турбують людей, щодо тарифної політики, зайнятості, стимулювання реального сектора економіки, ми маємо лише незаконні, сфальсифіковані кримінальні переслідування.

Між іншим, вчора чи позавчора у своєму інтерв'ю Володимир Зеленський нарешті зізнався, для чого взагалі всі ці сфабриковані і сфальсифіковані кримінальні переслідування й інсинуації стосовно Віктора Медведчука. Виявляється, у такий спосіб він хоче натиснути на Володимира Путіна. Ми бачили позицію навіть Медведєва щодо абсурду, який транслюється з українських телеканалів. На наш погляд, якщо Президент хоче відстоювати якісь двосторонні економічні чи інші відносини зі східним сусідом, нехай сідає за стіл перемовин, а не займається незаконними, неконституційними санкціями стосовно нашого лідера і голови політради партії «Опозиційна платформа – За життя».

На завершення хочу звернути увагу на порядок денний, про що сьогодні вже казали. Ми вимагаємо зовсім інших кроків, а саме прийняття наших законопроектів щодо: зниження тарифів, внесення змін до бюджету, підняття мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму. Це реальні кроки для подолання бідності та проходження опалювального сезону (*Оплески*).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Івченку Вадиму Євгеновичу.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Вітаю зал і країну, яка слухає зараз пленарне засідання Верховної

Ради! Думаю, більшості треба подумати над тим, як сьогодні середній клас бажає здоров'я більшості у Верховній Раді. Якби ви послухали, що говорять про все, що тут наприймали, ви по-іншому оцінювали б роботу і більшості, і влади.

Я можу вам сказати, що зараз в Україні розвивається повномасштабна енергетична криза. Європейська комісія вийшла зі спеціальним комюніке стосовно того, що мусить робити уряд кожної країни Європейського Союзу, щоб захистити країну, людей, бізнес від енергетичної кризи, що розгортається. У нас робиться і те, на що взагалі ніхто не звертає уваги.

Перше. Ми знаємо, що собівартість українського газу становить 1 гривню, а продають по 7, бюджетній сфері – по 13. Посередники заповнили цю систему, корупція досягла апогею в перепродажу українського природного газу.

Друге. Ви знаєте, сьогодні для промисловості ціна за 1 кубометр газу доходить до 50 гривень. Тобто всі галузі, які виробляють продукти харчування, усе необхідне для життя людей, через місяць поставлять ціни на продукти харчування, на предмети першої необхідності, які будуть недоступні для людей. Ви розумієте, що інфляція досягне найвищих рівнів?!

Третє. Треба розуміти і знати, що добрива для посівної за ціни на газ у 50 гривень за 1 кубометр будуть недоступні для наших аграріїв. Посівна під загрозою.

Також я хочу попередити, що в нас на складах немає вугілля, у сховищах немає достатньо природного газу для проходження опалювального періоду.

Що треба зараз зробити: не розповідати з трибуни байки і брехати людям, а негайно рухатися відповідно до закону про ринок газу, вводити надзвичайний стан в енергетиці, приймати національну програму дій, яка повністю відповідає тому, що радить Європейська комісія, не підвищувати податки, а знімати аж до скасування ПДВ на енергоносії, підтримувати і здійснювати дотації бізнесу ключових стратегічних галузей. Сьогодні треба захистити людей і місцеві бюджети.

Ми вимагаємо негайної наради з Прем'єр-міністром України. Ми вимагаємо негайного перегляду проекту бюджету, він не відповідає дійсності, введення невідкладних заходів на базі національного плану дій, щоб врятувати країну в цей період (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Приходьку Борису Вікторовичу.

Олег Іванович Кулініч, депутатська група «Довіра».

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Депутатська група «Довіра». Хочу озвучити ті питання, з якими за останній тиждень до депутатів нашої групи звернулися голови громад. Ідеться про величезні проблеми під час укладання договорів з постачальниками газу для бюджетних установ.

Перше. Тендери не відбуваються через відсутність учасників. Навіть за ціною 30-35 гривень за 1 кубометр ніхто не хоче постачати газ бюджетним установам – це реальні факти, які є на місцях, – школи, дитячі садки, лікарні. Я розумію, що навколо цього питання існує величезна соціальна напруга, і паніка тут абсолютно ні до чого, вона не потрібна. Я хотів би, щоб мене почув уряд і в короткі строки звернув увагу на щойно озвучені проблеми.

Дуже добре, що укладено меморандум між урядом, «Нафтогазом» та представниками місцевого самоврядування. Але за фактом меморандум не закон і навіть не підзаконний акт, тому цю проблему краще розв'язувати на законодавчому рівні. Необхідно або виводити бюджетні установи з-під окремих норм Закону «Про публічні закупівлі» і дати можливість їм самостійно брати участь, або дати їм можливість укладати договори з постачальниками «останньої надії», або підвищити для них поріг закупівель. До речі, ці пропозиції можна внести до законопроекту [№ 5289](#), розгляду якого давно вимагає наша група. Його підтримує Асоціація міст України, все місцеве самоврядування. Тематика та сама – підвищення порогу закупівель для соціально-важливих груп товарів.

Друге. Щодо тимчасового рішення уряду є певні проблеми. «Нафтогаз» розробив примірний договір про постачання газу для бюджетних установ. Але він включає надання послуг у період з жовтня 2021 року по грудень 2022 року, а громади можуть укладати договори виключно в рамках одного бюджетного року. Можуть виникати проблеми з реєстрацією договорів через електронний цифровий підпис – на сьогодні Державна казначейська служба вимагає оригінали підпису та печатки.

Ще однією проблемою є наявність одного із документів, без якого неможливе заключення договору з Нафтогазом, – акт звірки з попереднім постачальником, який засвідчує відсутність боргів. Не завжди такі акти надаються терміново, а інші документи для «Нафтогазу» не підходять. А якщо є такі борги, що робити школам, дитячим садкам, лікарням?

Тому депутатська група «Довіра» звертається до уряду з вимогою в короткий термін врегулювати проблеми, щойно озвучені мною. Від цього залежить, в яких умовах працюватимуть школи, дитячі садки, лікарні, як пройде опалювальний сезон, а найголовніше, від цього залежить здоров'я наших дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Южаніній Ніні Петрівні, фракція «Європейська солідарність».

Артур Володимирович Герасимов, я правильно розумію? Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! «Майстер спорту» з боротьби з коронавірусом Володимир Зеленський запевнив ще в липні цього року, що Україна готова до нової хвилі COVID-19. Знову

збрехав, бо за останній місяць за рівнем смертності від коронавірусу у світі ми серед лідерів, а українські медики знову зіштовхнулися з переповненими реанімаціями та нестачею кисню.

Прем'єр-міністр Зеленського два тижні тому сказав, що Україна готова до опалювального сезону на 99 відсотків. Збрехав. Вугілля на складах ТЕС в чотири рази менше норми, дешевого газу для населення в три рази менше обіцяного, бо коли треба було заповнювати сховища за нижчими цінами, влада спрямувала всі гроші на своє «крадівництво».

Тотальна брехня привела Зеленського до влади. Тепер тотальна брехня стала державною політикою Зеленського. Тому регіони один за одним вводять надзвичайний стан, бо не мають змоги опалювати школи, дитячі садки, переповнені хворими на COVID-19 лікарні, у мільйонів найбільш вразливих відібрали право на субсидії, щоб і ці кошти використати для «великого крадівництва».

«Європейська солідарність» вимагає негайно розглянути зміни до державного бюджету (законопроект [№ 6006](#)), щоби розподілити подаровані 2,7 мільярда доларів від МВФ, зокрема спрямувати їх на збільшення субсидій, на 13 пенсію для пенсіонерів у листопаді та на протидію новій хвилі COVID-19.

Нинішня енергетична криза почалася, коли влада взялася нищити енергетичну незалежність від Росії. За два роки влада Зеленського заплатила Кремлю понад 3 мільярди доларів за вугілля та електроенергію. Хіба подібна торгівля з агресором не мала б розслідуватися Генпрокуратурою? Хіба фінансування тероризму чи то кумом, чи то сватом Зеленського з державного банку не є злочином? Але правоохоронці ігнорують навіть явку з повинною Зеленського, який зізнався у державній зраді, бо особисто попередив Лукашенка про перебування «вагнерівців» на території Білорусі ще до їх затримання. З цього зізнання виходить, що саме Зеленський злив ворожим спецслужбам секретну інформацію, зірвавши операцію.

Українці шоковані, що Зеленський виявився цинічним і жадібним багатієм, який не платить податки та військовий збір, має вілли в Італії, квартири в Лондоні та окупованому Криму, десятки мільйонів схованих доларів. В інших країнах, через опубліковані міжнародними журналістами матеріали, повним ходом ідуть розслідування, відставки та імпічменти, лише в нас правоохоронці заплющують на все очі.

Зеленський не Голобородько, а професійний брехун, причетний і до державної зради, і до можливого відмивання через офшори вкрадених коштів, і до ухилення від сплати податків, і до фінансування тероризму. Але для нього винні не власна некомпетентність, не власна корупція, не Путін. А винен хто? Правильно – товариш Петро. І ми це чуємо вже 2,5 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для виступів, вичерпаний.

Перед тим, як перейти до розгляду питань порядку денного, хочу повідомити про надходження від двох фракцій заяви з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Хто виступатиме?

Сергій Володимирович Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Сьогодні в країні вкрай важлива ситуація з опалювальним сезоном. У Львові, Закарпатті, Івано-Франківську вже введений надзвичайний стан. Треба негайно вирішувати це. Меморандум, який підписав Кабінет Міністрів з ОТГ, ні в які рамки не вписується. Підписували за ціною 7,92 гривні за 1 кубічний метр газу, потім пообіцяли – 6,92 гривні, а сьогодні розривають контракти, змушують ОТГ підписувати за ціною 37-45 тисяч гривень за 1 тисячу кубометрів газу.

За який «шиш» сьогодні оплачувати школи, дитячі садки, лікарні, переповнені хворими на COVID-19? Бюджетна сфера практично лягла. З державного бюджету немає дотацій на ОТГ, голови ОТГ б'ють на сполох. Як тільки в державі спалахнув COVID-19, так голови ОТГ і б'ють на сполох.

Також є проблема і в енергетичній сфері. НКРЕКП для Луганської і Донецької областей ціну на електроенергію нарахувала в розмірі 5,70 гривні, 4,80 гривні, мінімальна була 4,18 гривні, хоча в Києві зовнішня електроенергія коштує 3,60 гривні. Підприємства лягають, економіка падає. Малий, середній і великий бізнес також б'ють на сполох щодо кризи в енергетичному секторі. У державі на складах кількість вугілля зменшено в чотири рази – замість 2 мільйонів 800 тисяч тонн лише 600 тисяч тонн.

Ще раз повторюю, енергетична криза, криза в опалювальному сезоні. Треба щось робити. До нас не можуть достукатися голови ОТГ, до нас не можуть достукатися звичайні люди.

Є проблема і з ОСББ. Чому ОСББ прирівняли до юридичних осіб? Люди, які мешкають в багатоквартирних будинках, створили ОСББ для кращого життя. Вони кинули «перчатку» владі, вийшли із ЖКГ, сплачують куди більші тарифи, щоб відремонтувати дах будинку, підвал, теплові шви і таке інше, а сьогодні влада знущається над головами ОСББ, мешканцями таких будинків.

Ми вимагаємо негайно поставити на голосування законопроект [№ 6064](#), щоб він пройшов комітети, і ми вирішили питання і не відключали міста та ОТГ від газопостачання через їх заборгованість, звичайного споживача – через заборгованість ОСББ.

Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перелік питань, запропонованих у порядку денному на сьогодні, для обговорення і прийняття рішень вам наданий. Переходимо до їх розгляду.

Першим питанням до розгляду пропонується... (*Шум у залі*). Я не чую вас. З процедури? Ми ж починаємо розгляд питання (*Шум у залі*).

Геращенко з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Усі пам'ятають, як минулого тижня парламент поглинула спікеріада, і більшість відклікала Разумкова з посади за те, що він не дотримувався Регламенту, на засіданні Погоджувальної ради не голосувався порядок денний сесії. Тоді сьогодні треба відсторонювати вже нового Голову Верховної Ради пана Стефанчука, тому що вчора на засіданні Погоджувальної ради не голосувався порядок денний на цей пленарний тиждень.

Тому ми пропонуємо відсторонити вас, пане Стефанчук, від посади, бо вчора на засіданні Погоджувальної ради говорили про що завгодно, тільки не про порядок денний, і ми його не проголосували. Тобто з першої хвилини вашого спікерства ви поведетеся гірше ніж Разумков, починаєте порушувати процедуру, Регламент. Учора не був проголосований порядок денний на цей пленарний тиждень. Пропонуємо відсторонити вас від ведення засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді прошу подати заяву від двох фракцій, щоб Олена Костянтинівна могла почати вже звичну для неї процедуру.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. У нас немає заяви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заяви від двох фракцій? Нагадую, що за Регламентом має бути заява з підписом. Поки її немає, я продовжу, добре?

Шановні колеги! Сьогодні ми продовжуємо розгляд питання про обрання Першого заступника Голови Верховної Ради України. У п'ятницю, 8 жовтня, на пленарному засіданні ми обговорили і затвердили процедуру розгляду цього питання, за яку проголосували 229 народних депутатів України.

Нагадую, відповідно до Регламенту нами була затверджена така процедура розгляду питання: виступи кандидатів з доповіддю щодо програм своєї діяльності – до 20 хвилин; відповіді кандидатів на запитання народних депутатів – до 9 хвилин (на кожне усне запитання – 1 хвилина та по 2 хвилини для відповіді на нього); виступи від депутатських фракцій і груп – до 21 хвилини (по 3 хвилини

кожна); виступи народних депутатів – до 6 хвилин. Після цього ми перейдемо до прийняття рішення.

Шановні народні депутати! Відповідно до статей 31¹, 37 Регламенту Верховної Ради України надаю слово кандидату на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України народному депутату України Олександрю Сергійовичу Корнієнку для публічного оголошення про конфлікт інтересів.

Ви з трибуни хочете? Будь ласка.

Софіє Романівно, потім ви заявите про конфлікт інтересів.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, кандидат на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я хочу заявити про конфлікт інтересів. Під час розгляду цього питання я не братиму участі в обговоренні та голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрю Сергійовичу.

Відповідно до статей 31¹, 37 Регламенту Верховної Ради України надаю слово кандидату на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України народній депутатці України Софії Романівні Федині для публічного оголошення про конфлікт інтересів.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, кандидат на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Заявляю про конфлікт інтересів. Я не братиму участі в обговоренні цього питання та голосуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще хтось бажає заявити про конфлікт інтересів? Ні.

Отже, слово надається кандидату на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України Олександрю Сергійовичу Корнієнку. Регламент – до 20 хвилин.

Будь ласка, Олександрю Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С. Сподіваюся, впораюся швидше, щоб зекономити час для нашої важливої діяльності.

Шановні колеги! Шановні пане Голово, пані віце-спікер! Які задачі ставляться перед Першим заступником Голови Верховної Ради України Конституцією та Регламентом Верховної Ради України? Цитую: «Перший заступник Голови Верховної Ради України за розподілом обов'язків веде організаційну та

іншу роботу з питань взаємодії Верховної Ради з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, з питань підготовки і розгляду законопроекту про Державний бюджет України на відповідний рік та звіту про його виконання, організовує розробку проекту кошторису Верховної Ради, а також з питань здійснення Верховною Радою та її органами законопроектної діяльності, законодавчої процедури та контрольних функцій». Звичайно, головним завданням на посаді Першого віце-спікера Верховної Ради є виконання цих важливих поточних завдань та інших завдань за дорученням Голови Верховної Ради.

Почну з законопроектної діяльності та законодавчої процедури. Не буду довго про це говорити. Хочу нагадати, що ми отримуємо заробітну плату за бюджетною програмою 0111010 – «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України». Це наша найважливіша функція, народ очікує від нас якісних законів, постанов та інших рішень. Від позиції керівництва Верховної Ради, зокрема Першого віце-спікера, напряму залежить якість цих документів.

У царині взаємодії з виконавчою владою контрольні функції Верховної Ради завжди мають перспективу до покращення цієї взаємодії, починаючи з банального, але, на жаль, сумного – комунікації з представниками міністерств та центральних органів виконавчої влади, які не завжди вважають за потрібне з'являтися на засідання комітетів або відгукуватися на елементарні контрольні запити комітетів та окремих депутатів, і закінчуючи системною роботою, яку ми вже ведемо завдяки Руслану Олексійовичу Стефанчуку, – розробкою реального плану законопроектної роботи і реальних законопроектів у рамках трикутника: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Офіс Президента України.

Окремою ділянкою роботи є взаємодія з органами місцевого самоврядування. Мені як представнику профільного Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування вона зрозуміла, близька і знайома. Це тема мого окремого 20-хвилинного виступу, зараз на цьому зупинятися не буду. Зазначу, одним із завдань реформи Верховної Ради, яку я бачу перед собою, є перегляд принципів та умов взаємодії з місцевим самоврядуванням, що останнім часом формувалася у вигляді бюрократичних консультативних рад. Треба перейти до роботи органів місцевого самоврядування напряму з комітетами, і не лише з профільним – місцевого самоврядування, а й з бюджетним, податковим. Голос самоврядування має гучно звучати у Верховній Раді. Він звучатиме тут і буде почутий.

Робота з питань підготовки державного бюджету є однією із найголовніших функцій Верховної Ради України. У цій сфері бачу перед собою задачу покращити бюджетні процедури, зробити їх прозорішими та зрозумілішими не лише колегам з профільного комітету, а й усім народним депутатам.

На тлі виконання основних завдань згідно з Регламентом та іншими дорученнями Голови Верховної Ради одним із головних системних завдань, які я бачу перед собою та які поставили переді мною представники нашої політичної сили, Президент України, є реформа Верховної Ради України. Це не перша

реформа, для якої давно настав час. Це не перша реформа, яка відкладалася роками до кращих часів, аж поки не настали гірші. І це не перша реформа, яку доведеться втілювати в життя за політичної волі нашої команди. Так само як це було з децентралізацією, земельною реформою, відкриттям ринків, антикорупційною, судовою реформами і багатьма іншими. Настав час, колеги, вибачаюся за тавтологію, реформувати нам самих себе.

Озвучу своє бачення шляху в цьому напрямі. Нам треба вирішити головні питання: чи будуть подолані наслідки старої політики, чи перетвориться парламент на новий, сучасний, ефективний інститут з довірою в суспільстві, чи ми так і залишимося в ситуації пострадянського парламентаризму, який ніколи не був двигуном, завжди був гальмом важливих перетворень і реформ.

Хочу підкреслити, що наше завдання не в тому, щоб все знести. Маємо зробити так, щоб реформи не тонули в парламенті, а ефективно ухвалювалися і працювали на людей, державу і для майбутнього країни. А це означає, що треба зробити процедури прозорими та ефективними.

Якщо ми будуємо смарт-державу для нас та наших дітей, нам потрібен смарт-парламент, щоб будувати її швидше та ефективніше. Парламент повинен залишатися місцем для дискусії. Це його призначення, адже саме тут узгоджуються суспільні інтереси і знаходяться компроміси. Але не варто забувати, парламент є не лише місцем для дискусії. Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в Україні, від якого люди чекають результатів для себе.

Процедура також важлива. Демократія – це процедура. Але хто сказав, що ми повинні неухильно слідувати процедурам, які були створені за доби старої політики, були налаштовані на те, щоб законсервувати найголовніші її риси – корупцію і брехню? Хіба ми не маємо права змінити процедуру заради ефективнішого і спроможного парламенту? Якщо ми змінили карту України, скасували ганебні мораторії, відкрили ринки, у нас має вистачити політичної волі та експертизи, щоб реформувати і Регламент Верховної Ради України. Потрібна комплексна реформа парламентських процедур та процесів, інакше парламент надалі товктиме воду в ступі, гальмуючи процес трансформації країни, а люди чесно даватимуть нам оцінку. Довіра до нашої інституції наразі 3 відсотки. Я пропоную почати щось робити, інакше вона буде мінус 3, мінус 30 і мінус 300.

Який ключовий напрям реформи Верховної Ради? Якби мене попросили окреслити це одним словом, я сказав би, що це модернізація. Модернізація Регламенту 2010 року, внутрішніх процедур, багато із яких із 90-х років. За останній час про Регламент сказано достатньо. Ясно одне: треба сідати і робити, обговорювати, дискутувати, знаходити спільні позиції. Дискусія буде важка, запекла, але з неї точно народиться істина. Дванадцять років, три скликання, низка незалежних аудитів, зокрема Місії Європарламенту під головуванням Пета Кокса, низка рішень Конституційного Суду України. Що ще треба, щоб почати реформувати Регламент? Це питання точно давно назріло і перезріло. Для розроблення оновленого Регламенту Верховної Ради України я запрошую насамперед представників опозиції, тому що, як ми знаємо, у вас є багато досвідчених

парламентаріїв, у тому числі співавторів Регламенту 2010 року, запрошую, звичайно, і коаліцію. Але давайте почнемо це робити прямо завтра, не зволікаючи, не відтягуючи і не забовтуючи питання в різних робочих, псевдоробочих групах.

Апарат Верховної Ради України, не втрачаючи інституційної пам'яті та експертизи, має стати флагманом реформ, насамперед парламентської, а не місцем відсижування на важливих державних посадах за державний кошт. Це неможливо без модернізації. Законопроект про парламентську службу та роботу наших помічників-консультантів вже готовий до другого читання, в рамках його обговорення ми ще раз зафіксуємо важливі позиції. Нам потрібно оцифрувати, діджиталізувати процеси в Апараті Верховної Ради. Наразі оцифровано лише подачу законопроектів, дуже багато процесів досі лишаються на папері. Потрібно забезпечити безперебійну роботу технічної інфраструктури Верховної Ради, на що багато нарікань від народних депутатів, модернізувати сервісні та господарчі служби Апарату Верховної Ради, починаючи від автобази і закінчуючи ІТ-сектором.

Не в останню чергу серйозної модернізації чекає комунікація Верховної Ради з виборцями і діяльність парламентських ЗМІ, зокрема, телеканалу «Рада», газети «Голос України». Нагадую, фактично вони працюють за кошти платників податків, а це близько 100 мільйонів гривень на рік, тому мають продукувати контент зрозумілий, цікавий українцям не лише за змістом, закони завжди цікаві, а й за формою. Давайте зробимо з наших парламентських ЗМІ сучасні українські державні ЗМІ (*Оплески*). Це зробити не важко. Враховуючи ту кількість медійників, яка є і в парламенті, і навколо нього, точної експертизи у нас вистачає. А щодо зовнішніх засобів масової інформації, то наші стосунки мають бути прозорими і прогнозованими, без раптових рішень, які потім треба відмінити і довго пояснювати, що ти зробив.

Також модернізації потребують і наші умови роботи. Давайте все-таки завершимо процес зміни системи голосування в залі на нову, сучаснішу і захищену. Зробимо це у відповідності до світових стандартів, щоб наш парламент і виглядав, і працював, як сучасний європейський парламент (*Оплески*). Зробити це не важко, просто треба цим серйозно зайнятися.

Зрозуміло, що в рамках цих реформ у нас є низка тактичних завдань, а саме: подолання парламентського спаму, підвищення якості законопроектів, які пропонуються до розгляду, чітке законодавче унормування діяльності як коаліції, так і опозиції, врегулювання наших наболілих питань з парламентською етикою та депутатською поведінкою, про що теж казали нам колеги з зовнішніх місій. Я не прихильник введення парламентських приставів, але з дисципліною нам точно треба щось робити.

Я перерахував далеко не всі плани та інновації, якими я планую займатися на цій відповідальній посаді. Упевнений, якщо ми будемо робити це разом, нам це під силу. У нас є шанс провести ці зміни швидко і якісно, довести, що парламент в Україні може бути дієвим, ефективним та сучасним. Тому запрошую колег, незалежно від того, в коаліції ви чи в опозиції, чи не там і не там, разом

працювати над змінами до Регламенту, над змінами роботи Апарату і над реформою Верховної Ради України. Вірю, що Верховна Рада може працювати для людей і бути для них зрозумілою.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні народні депутати, прошу записатися на запитання до кандидата на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Сергійовича Корнієнка. Регламент – до 9 хвилин.

Слово надається народній депутатці України Грищенко Тетяні Миколаївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

ГРИЩЕНКО Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Роману Грищуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Грищук. Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Олександр Сергійовичу, ви багато казали про парламентську реформу, зокрема про реалізацію рекомендацій Місії Європарламенту під головуванням Пета Кокса.

У мене запитання. Як ви ставитеся до створення в нашому парламенті дослідницької служби для аналітичної підтримки діяльності народних депутатів?

КОРНІЄНКО О.С. Дякую за запитання. За останні два тижні я глибоко занурився в історію питання щодо історії виникнення Головного науково-експертного управління. У мене як у депутата два роки викликало питання, чому до першого читання висновок до законопроекту дає ГНЕУ, а до другого – Головне юридичне управління. Зараз про це я дізнався трохи більше.

Реформа такого супроводу підготовки законопроектів на часі, треба про це говорити. Про те, як це робити, нам треба разом домовитися. Тому що вже є якісь традиції, що склалися, а є потреба депутатів у незалежній експертизі, яка була б менш заангажованою власною позицією, яку нам часто дає Головне науково-експертне управління, висловлює якісь свої думки. Думаю, дослідницька служба могла би працювати неупередженіше, як то кажуть, просто споряджати нас цим фактажем.

Разом з тим давайте не забувати, що в нас є Інститут законодавства Верховної Ради України, який ми також фінансуємо немалим коштом – близько 20 мільйонів гривень, де є багато експертів і науковців. І цей інститут міг би

бути такою дослідницькою службою, але для цього нам треба всередині цього інституту деякі речі підкоригувати. Цим будемо займатися, бо це на часі, розуміючи якість законопроектів. Правда, ще питання, хто визначає якість. У фейсбуці пишуть «неякісний законопроект». Де мірило? Хто про це каже? Академік чи якийсь диванний експерт. Звичайно, над цим треба працювати. Зрозуміло, якість визначається імплементацією: якщо прийнятий закон неможливо якісно імплементувати на рівні рішень Кабінету Міністрів, то, мабуть, законопроект все-таки не дуже якісно був розроблений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Гнатенку Валерію Сергійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово моєму колезі Олександрю Колтуновичу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Олександр Сергійовичу, я детально поцікавився вашою біографією. У вас дійсно потужна освіта за спеціальністю «Хімічна технологія неорганічних речовин», що звучить круто. У вас є значний досвід роботи в «Електроспец плюс». Ми знаємо, що Голова, Перший віце-спікер, віце-спікер координують певні блоки питань. Скажіть, будь ласка, з такою дещо специфічною освітою і досвідом роботи, яким блоком питань куруватимете ви? Це будуть питання цифрової економіки, містобудування, економічні питання, можливо, соціальні? Тому що є певна специфіка. Наприклад, коли Першим віце-спікером був юрист, академік Національної академії правових наук України, ми розуміли, він закриває юридичний блок. Хто закриває гуманітарний блок, також розуміємо. Яку сферу професійно плануєте закривати ви?

Дякую.

КОРНІЄНКО О.С. Дякую за запитання. Як я вже казав, однією із головних задач є реформа Верховної Ради. Щоб робити реформи, не треба бути хіміком, біологом, математиком чи економістом. Треба мати політичну волю і план, як це робити. Якщо ви подивитесь на реформи, які вже зроблені за останні два роки, я не певний, що в нашої команди, яка завершила реформу децентралізації, є профільна освіта в галузі місцевого самоврядування. Але ми взяли і зробили, доробивши те, що попередня влада десь боялася, десь не хотіла, десь не вміла і таке інше. Тобто, щоб робити реформи, думаю, не треба освітньої компетенції, але точно треба розбиратися в тому, як влаштована система. А тут,

пане Олександрі Сергійовичу, інженерна освіта є плюсом, тому що саме інженерів, у тому числі й мене, вчать вивчати системи. Можемо з вами подискутувати про теперішній та майбутній стан нашої хімічної промисловості. Я знаю, в цих питаннях ви також орієнтуєтесь.

Щодо прикладних питань, то у нас є взаємодія з органами місцевого самоврядування. Завдання Першого заступника Голови Верховної Ради – Регламент. І тут точно мені є чим зайнятися, я тут все розумію. Кожні два тижні я в регіонах, бачу ті проблеми, які перед місцевим самоврядуванням виникають, на жаль, у результаті деяких наших рішень, давайте чесно собі зізнаємося. Ми піклуємося про державу, а місцеве самоврядування нібито не в опозиції, але має інші потреби, які інколи з державними потребами не стикуються. Наше завдання – все це гармонізувати і зробити так, щоб голос самоврядування, як я вже казав, був тут почутий, щоб реально під час розроблення наших законопроектів, а потім їх втілення, більше прислухалися до колег, які на місцях, на пряму, а не лише через мажоритарників. Така взаємодія дуже потрібна (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз знову надається слово Олександрі Сергійовичу Колтуновичу. Попередньо йому слово було передано, а зараз безпосередньо його право на запитання.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Олександрі Сергійовичу, я ставив попереднє запитання, тому що частково десь не погоджуюся. На мій погляд, модернізувати систему права мають правники, економіку – економісти і таке інше. Я виходив саме з цієї точки зору, жодним чином не принижуючи тієї чи іншої галузі знань. Навпаки, сказав, що вона хоч і специфічна, але круто виглядає. Це перше.

Друге, на що я хотів би звернути вашу увагу. Протягом двох років ми як опозиційна фракція зіштовхувалися з несправедливістю щодо внесення кількості поданих законопроектів до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради, сесії в цілому. Ми ж розуміємо формування Парламентської асамблеї Ради Європи, де є пропорційний принцип. Тобто береться відношення чисельності депутатів фракцій до загальної чисельності депутатського корпусу, і відповідний відсоток є відсотком поданих законопроектів. Коли ми прийдемо до цього? Чи прийдемо ми до цього в найближчі два роки, на які обирає вас наша Верховна Рада?

Дякую.

КОРНІЄНКО О.С. Дякую, Олександрі Сергійовичу, за запитання. Воно також непросте, лежить в царині так званого закону про опозицію, з яким у нас поки трохи важкувато йде, тому що в парламенті багато опозицій. Думаю, коли опозиції домовляться між собою, буде трохи легше. Але навряд чи в цьому

скликанні він почне працювати. Поки ми його розробимо, приймемо, швидше за все він запрацює з наступного скликання.

Щодо квотності представлення законопроектів. Якщо ви звернете увагу, в порядку денному на цей тиждень вже є кілька законопроектів від вашої опозиційної фракції, які є альтернативними. Але можемо попрацювати над тим, щоб їх було більше представлено. Хоча «Опозиційна платформа – За життя» не мала б нарікати, тому що ваші законопроекти, зокрема щодо соціальних питань та інші, ми точно розглядали. Зрозуміло, що багато залежить від комітетів. На жаль, ми не можемо розглядати законопроекти, які не рекомендовані комітетами, бо так поки що Регламент влаштований. Можливо, ми його змінимо. Я взагалі прихильник опозиційного дня у Верховній Раді, і про це з колегами буду говорити, переконувати їх у тому, щоб раз на місяць формувався опозиційний порядок денний. Але шановна опозиція має порозумітися, якими законопроектами формуватиметься порядок денний, а ми могли б приходити, опонувати, висловлювати свою думку. Тобто робити раз на місяць опозиційний день.

Щодо взагалі взаємодії у Верховній Раді. Зрозуміло, якщо ми говоримо про закон про опозицію, треба говорити і про закон про коаліцію. Разом їх розробляти і приймати. Бо законодавчих засад існування коаліції взагалі дуже мало. Є кілька слів про це у Конституції і в Законі «Про Кабінет Міністрів України». Тому над цим всім треба працювати.

Дякую вам, Олександрє Сергійовичу, за ваші корисні і розвиваючі запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександрє Сергійовичу, якщо можна, ще Олена Костянтинівна має до вас запитання (*Шум у залі*).

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Пане Олександрє, це не поза часом, а запитання від президії Верховної Ради України. До цього також звикайте.

Пане Олександрє, я, звичайно, підтримую всю вашу сьогоднішню риторику стосовно повернення довіри до парламентаризму завдяки інструментам, які ви перерахували, в тому числі, звертаючи особливу увагу на пропозиції, викладені нам Місією Європарламенту під головуванням Пета Кокса. Це дуже слушно. Але скажіть, будь ласка, чи робили ви прорахунок бюджету, який потрібен буде на втілення всіх озвучених вами пропозицій?

Дякую.

КОРНІЄНКО О.С. Гарне запитання. Коли про гроші, завжди стає зрозуміло. Ви знаєте, Олено Костянтинівно, ми як депутати можемо бачити, що шляхи для внутрішньої оптимізації бюджетів точно є. У будь-якому державному органі, за два роки у владі я вже це побачив, а в такому величезному органі як

Апарат Верховної Ради, в якому працює понад тисячу людей, є десятки підприємств та установ, шляхи для оптимізації точно є. Думаю, перший шлях має бути внутрішнім. Так би мовити, нашими зусиллями маємо знайти те, як це оптимізувати, як за рахунок внутрішніх ресурсів це забезпечити.

Також, як вам відомо, ми не одні в цій реформі, нас підтримують міжнародні партнери. У нас є програма, яка, на жаль, тиждень тому закінчилася, яку підтримує Європейський Союз, реалізовує ПРООН. Ми будемо звертатися до партнерів з проханням продовжити цю програму. Це зовнішні аудити, це підтримка діяльності в соціальних мережах, це ті функції, які сама Верховна Рада не може якісно виконати. Будемо звертатися до колег з різних парламентів. Коли наші колеги бувають у візитах до інших парламентів, їм завжди щось пропонують, маємо підтримку, а деякі парламенти нам пропонували навіть свої системи. Зрозуміло, що є питання безпеки, і ми не можемо відразу на це погодитися. Але ми точно не одні в цій діяльності.

Думаю, якщо довіра до парламенту зростатиме, якщо ми пояснимо людям, на що конкретно це витратиметься і як це впливатиме на якість законів, які впливатимуть на якість життя людей, про що також не треба забувати, то поступове невелике збільшення кошторисів було б можливе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

До слова запрошується кандидатка на посаду Першої заступниці Голови Верховної Ради України Софія Романівна Федина.

Будь ласка, Софіє Романівно.

ФЕДИНА С.Р. Шановне товариство! Шановні колеги! Насамперед я хотіла б подякувати фракції «Європейська солідарність» за висловлену довіру і підтримку, яку я намагаюся оправдати щодня в роботі, дорученій народом України. Саме про це ми і будемо говорити.

Україна є парламентсько-президентською республікою. А отже, парламент є не просто законодавчим органом, а й структурою, що визначає засади внутрішньої і зовнішньої політики, затверджує загальнодержавні програми, здійснює парламентський контроль над процесами, які відбуваються в державі, а головне, відображає суверенну волю українського народу. І тут мені хотілося б зазначити, що суверенна воля народу – це не те, що спускає Офіс Президента, а те, що закріплено в Конституції, визначено історичними віхами, віддзеркалено у прагненнях, в Революції Гідності, в опорі московській агресії та бажанні жити в Україні, де гідність, свобода, права людини не пусте місце і не дешева зелена кнопка.

І коли ми сьогодні говоримо про майбутнє парламентаризму, про те, яким має бути парламент, зокрема в контексті спікеріади, багато хто згадував про цінності, то я хотіла б наголосити, що ганьба для парламенту, коли цінності толеруються в парадигмі від «какая разница», «любові в очах Путіна», зневаги

і панічної боязні армії, нацистського поділу людей на якісних і неякісних, зневаги до закону і процедур, бо у когось більшість, і аж до «велюрів», повій, гвалтування, п'яного кермування, відвертої брехні, нагло неспланих податків в офшорах і всього по приколу. І мені дуже хотілося б, щоб усі парламентарії в певний момент піднялися над цим усім і усвідомили, що парламент – це не місце реалізації корупційних чи власних інтересів. У парламенті пишеться фундамент Української держави, і кожен із нас відповідальний тут перед законом і перед Богом. І ми маємо докласти всіх зусиль, щоб наш парламент був кращим.

А кращим – це яким? Насамперед парламент має бути українським, має захищати інтереси українських громадян. Цей захист ми можемо реалізувати за кількома напрямками.

Перше. Захист української армії, яка є гарантом нашого завтра в умовах постійної московської агресії. Саме парламент має вирішувати і запобігати створенню таких проблем, як борги перед нашими захисниками на передовій, сума яких становить понад 1,5 мільярда, забезпечувати їхній соціальний захист. Саме парламент має зупинити маніпуляції з оборонним бюджетом. Саме парламент має вимагати виконання державного оборонного замовлення. Саме парламент має стати надійним тилом для наших захисників, щоб вони спокійно тримали оборону на фронті, на передовій.

Друге. Захист наших громадян. Наголошую, саме громадян, а не олігархів. Тому що неприйнятно, коли парламент звільняє великий бізнес і олігархів від будь-якого оподаткування в контексті першої декларації і виведення коштів з офшорів, а людям пропонує податковий зашморг тотального оподаткування, яке супроводжується кримінальною відповідальністю.

Колеги, я розумію, що вам це все нецікаво слухати, але скажу, що ненормально не з'являтися на пленарні засідання позачергових сесій, на яких розглядаються питання пенсій, соціальної підтримки, субсидій і підтримки бізнесу, особливо в час коронавірусу.

Також важливе є питання захисту позиції і законного місця Української держави у колі демократичних і правових держав. Бо це ненормально, коли промосковські гебітські секретарі відповідають за зовнішню політику Української держави, в той час, коли мають приносити папір і ручки, і водночас демонструють хамське і зверхнє ставлення до наших міжнародних партнерів.

З огляду на реалії, парламент має стати активним захисником України на міжнародній арені, активно, оперативно, жорстко реагуючи на будь-який прояв зазіхань на права України і українців, захищати позиції держави на міжнародній арені, особливо в контексті довіри наших партнерів до нас. І тут дикою є ситуація зі спроби приховання, злиття спецоперації затримання вбивць міжнародного масштабу ПВК Вагнера чи, наприклад, замовчування «офшору-95», який вбиває імідж України і підриває довіру інвесторів, які є критично необхідними сьогодні.

Наш парламент, якщо ми вже маємо закріплений в Конституції європейський курс розвитку, має бути європейським. Що це означає? З одного боку, парламент активно забезпечує законодавче виконання положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, приймає закони щодо забезпечення євроатлантичної

інтеграції, а з іншого, я піднімуся вище, знову-таки, на рівень цінностей, про які так багато люблять говорити, зокрема в контексті спікеріади, – це законність. Тому що неможливо побудувати правову державу незаконними, неправовими методами. Це процедура, яку сьогодні чинний парламент собі дозволяє гвалтувати у неприродній спосіб, особливо останніх кілька тижнів. І в цьому контексті дико звучать фрази, які, чесно кажучи, будь-якого цивілізованого парламентарія кладуть на лопатки, що нам дали такий кредит довіри, що ми маємо право робити, що хочемо. Навіщо той Регламент. Він нам заважає. Це неприпустимо у демократичній, правовій державі (*Оплески*).

Європейський парламент – це також право на обговорення, яке надається усім, а не лише владі. Це право на поправку, право на захист своєї позиції, і не один день на місяць. Сьогодні такими заявочками пропонується створити конц-табір для опозиції, щоб ніхто не мав права голосу, крім моновлади.

Водночас парламент – це не дискримінація, це питання компетентності. І в цьому контексті абсолютно дико звучить заява, що не потрібні компетентність чи освіта для проведення реформ. Вибачте, але діти в садку знають, що освіта і компетентність потрібні, якщо ви не хочете угробити Українську державу.

Парламент має стати синонімом якості і відповідальності, і не лише у законотворчих ініціативах. До речі, у законотворчих ініціативах варто згадати улюблений у цій залі турборежим, у результаті чого створюються проблеми, активно дистанціюються від проблем, а потім героїчно долають ці проблеми і рапортують, які ми молодці.

Але, коли я кажу про якість і відповідальність, хочу наголосити, що парламентарії мають знати, бачити, чути, розуміти, як живуть люди, чого сьогодні насправді немає. Парламентарії мають не боятися людей, що теж сьогодні під питанням. Депутати мають не боятися говорити правду, ще більше – не боятися чути правду.

Товариство, я ще раз наголошую, на передовій стріляють, на передовій розриваються гранати. Хтось думає, що ми безсмертні, в той час, коли ніхто з нас не є безсмертним. Якщо за такі слова порушуються кримінальні справи, якщо Президент записується потерпілим, тоді в державі є велика проблема. І саме парламент має стати на сторожі безпеки, оборони і захисту української державності, бо, на жаль, ситуація на передовій – це є правда. Лише сьогодні на передовій ми маємо сім порушень московськими найманцями режиму припинення вогню: обстріли із забороненого озброєння – висококаліберні кулемети, автоматичні танкові гранатомети, протитанкові гранатомети. Тому правди не треба боятися, правду треба констатувати, за нею треба іти. Лише правда дасть можливість оцінити реальність і робити усе, щоб покращити ситуацію і захистити українську державність у всіх її вимірах.

Користуючись нагодою, я хотіла би звернутися до пана спікера, пані віце-спікерки з великим проханням відновити традицію вшанування загиблих українських воїнів, які полягли в обороні України від московської агресії (*Оплески*),

як це робилося у парламенті попереднього скликання. Так, сьогодні, слава Богу, ми не маємо загиблих на передовій. Але щодня своїм життям і мирним небом тут, зокрема в Києві, ми завдячуємо величному чину наших захисників і захисниць.

І ще важливий момент. Парламент – це не те місце, де толерують насмішки над смертю. Смерть чекає кожного з нас у приведений час. Але закликати до свободи слова в часи, коли хтось помер, – це, як мінімум, непарламентська ситуація.

Завершуючи, наголошу: я знаю, що у вас тут все вирішено, у вас свої домовленості, але я дуже хотіла б, щоб незалежно від складу парламенту, незалежно від різних фракцій тут, під куполом Верховної Ради, пріоритетами для кожного парламентаря були професіоналізм, порядність і патріотизм, які мають бути стовпами нашої діяльності. Правда, ці цінності аж ніяк не корелюються із потерпілістю. Тому, колеги, рішення і вибір за кожним із вас.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Шановні народні депутати, прошу записатися на запитання до кандидатки на посаду Першої заступниці Голови Верховної Ради України Софії Романівни Федина. Будь ласка.

Слово надається народному депутату України Герусу Андрію Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Софіє Романівно, поки що я вагаюся, не впевнений, чи буду за вас голосувати. У мене до вас запитання, від якого буде багато чого залежати.

Ви навчалися у Львівському національному університеті на факультеті міжнародних відносин, працювали там аспірантом, а потім доцентом. Тобто ви міжнародник досить кваліфікований, у вас хороша освіта. Скажіть, будь ласка, в дипломатичній службі і міжнародних відносинах, чи обов'язковим є звернення одного Президента до іншого у такій формі як: «жму руку», «обнімаю»? Чи плануєте ви використовувати такі звернення відносно посадових осіб країни-агресора? (*Оплески*).

Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Дякую за запитання. Так, я міжнародник. Станом на зараз я доцент кафедри міжнародних зв'язків і дипломатичної служби Львівського національного університету імені Івана Франка, продовжую працювати зі своїми студентами. Я вам скажу, що в дипломатичній і людській практиці абсолютно неприйнятними речами є взяття порятунку воїна під особистий контроль, залишати його чотири дні стікати кров'ю, а самому їхати на острів Бирючий їсти шашлики. Думаю, ви знаєте про кого я кажу. Це моя відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Кучеренку Олексію Юрійовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна пані Федина! Особисто я схилиюся до того, щоб підтримати вашу кандидатуру. Це перше.

Друге. Продовжуючи тему, підняту попереднім виступаючим, як ви думаете, чи коректно з боку міжнародної практики, коли голова комітету звертається до міністра енергетики сусідньої Білорусі з проханням забезпечити імпорт електроенергії (*Оплески*), коли наші станції простоюють?

А тепер головне запитання. Нещодавно вся країна стала свідком підписання так званого меморандуму, документа, папірця, який насправді не має ніякого юридичного значення, але водночас цей меморандум свідчить, що не працюють закони про ринок природного газу, про ринок електроенергії, про корпоративне управління, про так званий незалежний регулятор – нічого в цій сфері не працює. Як ви збираєтеся працювати? Чи дозволите підміняти якимись меморандумами законотворчу роботу Верховної Ради?

Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Дякую за запитання. Перше. Сьогодні купівля електроенергії в Білорусі не лише посилює нашу залежність від московської федерації, а ще й ставить під питання безпеку нашого стратегічного партнера – Литовську Республіку, яка на кожній зустрічі просить нас не посилювати московського агресора. Але, я бачу, сьогодні є окремі лобісти нашої залежності від Москви, зокрема, в газовій, енергетичній сферах. Україна насамперед мала б дбати про енергетичну незалежність, що робилося попередніх п'ять років командою Президента Порошенка.

Друге. Абсолютно погоджуюся з вами, колего, що меморандуми, на жаль, це є пусті заяви, які не мають нічого спільного з дійсністю. Більше того, зараз перекидається відповідальність з центральної влади на місцеве самоврядування за компенсацію різниці в тарифах, що є непосильним для місцевого самоврядування, і, по суті, підриває децентралізацію. Ми як парламентарії мали б зібратися докупити і шукати вихід із цієї ситуації, який дав би нам можливість, принаймні, збалансувати те, що зараз відбувається. Треба було б не бавитися ручними іграшками Президента Зеленського про олігархів, не захищати «офшори-95», не лобіювати гральний бізнес, а ще рік тому проговорювати і прораховувати усю цю ситуацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Поляку Владіславу Миколайовичу, депутатська група «Довіра».

ПОЛЯК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 73, Закарпатська область, самовисуванець). Прошу передати слово Бакунцю Павлу Андрійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Пані Софіє, однозначно висловлюю вам свою повагу. Ви заслуговуєте на високу повагу в межах Львівщини та й всієї країни. Ви дбаєте за свою альма-матер, свій університет, про який вже тут згадували. Ви також багато присвячуєте своєї енергії і часу для того, аби підтримувати наших захисників і захисниць. Це добре.

Скажіть, будь ласка, як ви плануєте на посаді Першого заступника Голови Верховної Ради побудувати свою роботу з органами місцевого самоврядування?

ФЕДИНА С.Р. Дякую за запитання. Це те, про що я казала у своєму виступі. Треба не лише не боятися правди, а вміти її чути. Органи місцевого самоврядування вже тривалий час намагаються достукатися до центральної влади, щоби почули ті проблеми, які є сьогодні на місцях. На жаль, як ми спостерігаємо на «годині запитань до Уряду», представники центральної влади, зокрема уряд поставив ось тут, на трибуні, глуху стіну, не бажаючи чути про ті проблеми, які є. Тому я вважаю, що парламент парламентсько-президентської республіки, його повноважні представники, у комунікації з усіма фракціями, незалежно до якого крила вони належать, має напрацьовувати механізм підтримки місцевого самоврядування. Це є основа реформи децентралізації. Ми всі знаємо, що успішна громада є основою успішної держави. І в цьому контексті хотіла би наголосити, що неприйнятними є спроби згортання децентралізації, а саме озвучення ідей у цьому сесійному залі щодо скасування рішень місцевих рад, якщо вони не подобаються Києву, щодо зняття мерів, якщо вони не подобаються Києву. Це є неприпустимі речі.

І ще один важливий момент. Не треба заважати місцевим громадам робити все від них залежне. Бо чомусь зараз ми маємо спроби контролю і тотального втручання в кожне рішення, що не дає змоги розвивати успішну громаду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Булах Ладі Валентинівні, фракція політичної партії «Слуга народу».

БУЛАХ Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу передати слово Андрію Герусу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Михайлович Герус. Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Софіє Романівно, як я вже сказав, з повагою ставлюся до вас і вашої хорошої освіти. Але все ще вагаюся, чи голосуватиму за вас, тому маю ще одне запитання.

Як ви знаєте, в 2016 році в Україну розпочався імпорт дизелю з Російської Федерації дизельпроводом. Цим імпортом займалися два політики, високопоставлені чиновники на той час. Потім виявилися факти поставки вугілля з окупованих територій, які відбулися за формулою «Роттердам +». Але Віктор Медведчук журналістам на судовому засіданні сказав, що ці поставки були неможливі без вищої політичної волі, вищої політичної вказівки.

Хто, на вашу думку, міг давати цю політичну вказівку, і яка була вища політична воля на закупівлю вугілля на окупованих територіях у 2016-2019 роках? *(Оплески)*.

Спасибі.

ФЕДИНА С.Р. Дякую за запитання. Мене також турбує проблема того, що сьогодні у нас катастрофічна нестача вугілля. Зима і опалювальний сезон для «слуг народу» настали абсолютно несподівано, в результаті чого ви і ваші колеги вимагають закупівлі вугілля напряму з московської федерації і з Білорусі. Також у нас пусті сховища природного газу, в результаті чого під загрозою зрив опалювального сезону. І зараз є величезна тенденція, що керівництво держави на колінах повзтиме до Путіна, до московської федерації, здаючи Донбас, здаючи Крим, аби вимолити хоча б краплю газу і електроенергії, щоб пережити опалювальний сезон.

Тому замість того, щоб шукати скалку у чиємусь оці, пильнуйте колоду у своєму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ваш час вичерпаний.

Шановні народні депутати, час для запитань вичерпаний. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. На це відведено до 21 хвилини, тобто по 3 хвилини на кожну фракцію і групу.

Слово надається народному депутату України Урбанському Анатолію Ігоровичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Не будете, так? Дякую.

Слово надається народному депутату України Гетманцеву Данилу Олександровичу, фракція «Слуга народу».

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Прошу передати слово Олександрю Санченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Санченко. Будь ласка.

САНЧЕНКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні колеги! Очевидно, що кандидатура Олександра Сергійовича Корнієнка є найкращою на позицію Першого заступника Голови Верховної Ради, бо він найкраще знає місцеве самоврядування. А, як знаємо, саме на Першого заступника Голови Верховної Ради покладено відповідальність комунікації з органами місцевого самоврядування, більшу частину свого часу він проводить у подорожах по регіонах в комунікації з органами місцевого самоврядування. Я впевнений, що саме це дозволить якісно представляти їх інтереси в парламенті, щоб Верховна Рада враховувала запити місцевих органів самоврядування до Верховної Ради.

Також Олександр Сергійович у своєму виступі зазначив, що він планує реформувати Верховну Раду. Не знаю як ви, а я трохи втомився від ремонту кнопок для голосування, коли вони горять. Єдине, що змінюється у Верховній Раді, – це килимові доріжки в коридорах. Дуже хочеться реформування Верховної Ради. Я переконаний, що політичної волі нашого політичного лідера Олександра Сергійовича Корнієнка вистачить на це. Закликаю всі фракції і групи підтримати кандидатуру Олександра Сергійовича на позицію Першого заступника Голови Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Олександрю Сергійовичу Колтуновичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Я розумію, що і без рейтингового голосування ми знаємо результати і фінал даної процедури. Але хочу звернути увагу на ті пріоритети, про що сьогодні не було сказано, а ми хотіли б почути. Можливо, це врахується під час подальшої вашої роботи. На мій погляд, переформатуванням президії ми маємо запропонувати новий курс розвитку країни на найближчі два роки, оскільки до кінця каденції залишається два роки. Саме Верховна Рада має сформувати відповідне інституціональне середовище, законодавчу і підзаконну базу, щоб визначити і подолати ті негативні тенденції, які сьогодні є в країні.

Питанням номер один є врегулювання конфлікту на Донбасі, що сьогодні має турбувати країну, у тому числі Верховну Раду, і вище керівництво. Маю надію, що нове керівництво Верховної Ради врахує законодавчі ініціативи, парламент проголосує за ті закони, які необхідні для імплементації «формули

Штайнмайєра», імплементації окремих положень щодо особливого статусу, що навіть підтримує заступник Державного секретаря США з політичних питань Вікторія Нуланд. Думаю, коли ми будемо такі ініціативи голосувати у Верховній Раді, питання миру буде врегульоване.

Питанням номер два, безумовно, є тарифна політика. Ми маємо від вас отримувати якісно нові законодавчі ініціативи, що подолають ті негативні наслідки, які ми сьогодні маємо під назвою «тарифний геноцид чи тарифна удавка».

Дуже важливим питанням є подолання тих тенденцій, які є, щодо падіння доходів населення. Це треба враховувати, щоб, наприклад, реалізувати законодавчі норми щодо вирівнювання прожиткового мінімуму і мінімальної заробітної плати. Це новий законодавчий курс, який має бути імplementований за найближчі два роки.

Безумовно, зовнішньоекономічний і зовнішньополітичний порядки денні мають лягти в основу реалізації певних документів. Тому що ті смішні ратифікації, денонсації угод з СНД жодним чином не сприяють економічному і соціальному піднесенню в країні. Ми маємо відійти від ганебної практики, коли в кінці проекти постанов голосуються без обговорення.

І насамкінець хочу сказати. Пане майбутній Перший заступник Голови Верховної Ради, свого часу ви собі дозволяли досить негативні висловлювання щодо закриття незалежних телеканалів, інтернет-видання «Страна.ua», інформаційного агентства «Шарій.net» і таке інше. Ми, законодавці, не можемо підміняти собою питання суду і його рішення. Хочемо застерегти вас від цього на майбутнє, коли будете займати вже цю посаду.

Наша фракція не підтримуватиме вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Геращенко Ірині Володимирівні, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці! У ці дні вся увага світових медіа віддана Україні. На перших шпальтах не лише офшорний скандал за участі Зеленського, а й дуже критичні матеріали про те, що, на жаль, Україна дуже стрімко повертається в часи авторитаризму, що є велика засторога концентрації влади в руках однієї людини і однієї команди.

У цих умовах парламент грає надзвичайно важливу роль останнього форпосту демократії. І це не пафос, це правда. Дуже важливо, щоб парламент тримав цей баланс, залишався балансом незалежності гілок влади в Україні, а не перетворював Україну з парламентсько-президентською республікою на офісно-президентську. Дуже важливо, щоб тут були сильні і справжні, в президії були сильні і справжні. Тому не бійтеся жінок в президії, не бійтеся опозиції в президії.

Ви знаєте, я дуже уважно слухала два виступи. І це дійсно дві політичні культури. До речі, Софія Федина дуже уважно слухала виступ свого конкурента, на відміну від нього, який весь час ходив по залу, «перетирав» і демонстрував, що насправді ніякої нової політичної культури ця команда не несе.

Нам сказали, що парламентом мають керувати нові політики, а не старі, що мають бути нові правила. Так ось наша команда дуже пишається Софією Фединою, Яною Зінкевич, які демонструють, що вони є новини політиками, несуть цій країні ідеологію, правду, принципи і гідність.

Як політик зі стажем від нашої політичної команди я хочу подякувати нашим виборцям, які кілька скликань поспіль кожному з нас дають високий мандат довіри, знаючи, що тут ми будемо захищати принципи, демократію, шлях до ЄС і НАТО, незалежно від того, у владі ми чи в опозиції. Наша команда точно буде в наступній Верховній Раді, на відміну від одноразових, одноденних оцих нових облич, прізвищ, яких ніхто не згадає, і навіть зараз виборці їх не знають.

Учора я як, думаю, і вся Україна уважно прослухала інтерв'ю пана Зеленського, в якому йшлося багато про те, якою він бачить Верховну Раду України – додатком Банкової, що має знову включитися турборежим, не повинно бути ніяких поправок, не повинно бути демократії. А як позитивний приклад нового спікера він привів те, що новий Голова вакцинований. То Софія Федина теж вакцинована, і це додатково надзвичайно позитивний момент проголосувати за неї, тому що вона відповідальна, вона справжня, вона молодець, незалежно від того, у владі вона чи в опозиції (*Оплески*). Навіть, якщо ви сексистська фракція, не бійтеся голосувати за жінок, тому що це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Соболеву Сергію Владиславовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна президіє! Шановні колеги! Дай Боже, щоб вакцина не була ключовим принципом того, кого ми садимо в ці крісла, а ми виходили з тих програмових засад, а ще важливіше – дій, які будуть одразу, з перших хвилин, після обрання на цю посаду.

На мій погляд, цей місяць спікеріади багато чому навчив парламентаріїв, зокрема, як може жити парламент, відсутність розділу в Регламенті про права опозиції і права більшості, як це не парадоксально.

З чого мав би починати кандидат на посаду від більшості? Ми хочемо врегулювати ключове питання: як повинна працювати більшість, якою б вона не була – монобільшість чи більшість декількох фракцій. Безсумнівно, найважливіші питання: як повинна працювати опозиція, які права в опозиції щодо внесення законопроектів, що мають розглядатися в сесійному залі, а не лише бути

тормозом в комітетах, як треба голосувати з тих чи інших питань, щоб не порушувати Регламенту, як зробити так, щоб на цій трибуні під час розгляду кожного законопроекту був присутній профільний міністр, а під час розгляду дотичних законопроектів – кілька міністрів, як це практикувалося в роботі різних парламентів, і ми чули голос уряду щодо підтримки того чи іншого законопроекту, і позицію Міністерства фінансів стосовно законопроектів, які вимагають видатків або можливих доходів до майбутнього бюджету. На жаль, ми цього не почували. Саме тому треба робити висновки із всього, що було раніше.

Перше і ключове – як організувати роботу парламенту в такий спосіб, щоб порядок денний на пленарний тиждень або пленарний день, який ми отримуємо зранку, був наповнений тими законопроектами, які долатимуть виклики, що стоять перед суспільством, зокрема – енергетична криза. Подивіться порядок денний, покажіть мені хоч один законопроект, спрямований на розв'язання найважливішої проблеми, над якою б'ються зараз всі парламенти світу, в тому числі й Європарламент.

Тому побажання того, хто сидітиме в кріслі поруч з вами, пане Голово, як ця людина працюватиме, і чи готові ви витримати двох чарівних жінок, буде відповіддю на запитання.

Пані Софіє, ми вас підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Завершуємо обговорення важливого питання. Думаю буде прийнято правильне рішення, яке стосується системної, глибокої роботи Верховної Ради України. Адже посада Першого заступника Голови Верховної Ради передбачає, на думку депутатської групи «Довіра», насамперед зосередження на питаннях організації всебічної діяльності Верховної Ради України в широкому розумінні цього слова. Ми нагадуємо, ця посада не є посадою якогось небожителя. Обирається один із нас, народних депутатів, кому люди довірили вирішувати питання. Тому одразу звертаємося до кандидатів з проханням підтримувати демократичний стиль, спілкуватися частіше з колегами, визначати коло тих важливих питань, над якими потрібно працювати.

Наразі хочу повернутися до часів дворічної давності, коли починала працювати Верховна Рада нинішнього скликання. У переліку важливих реформаторських завдань, що ставили перед собою, дещо недооцінили важливості питання реформи роботи Верховної Ради, створення умов для змін Регламенту. Річ у тім, що це давня тема, що не треба чіпати Конституції, бо це «священна корова», її положення є важливими і для всіх незмінними, так само і стосовно Регламенту.

Проте хочу нагадати, що в 2010 році, і про це говорили мої колеги, з Регламенту були вилучені цілі розділи, які стосувалися роботи опозиції, створення коаліції і змін в її діяльності. І сьогодні ми не можемо врахувати ті моменти, бо коли створювалися Конституція і Регламент, ніхто не міг врахувати, що можна вносити десятки тисяч поправок до того чи іншого законопроекту, зупиняти або гальмувати роботу Верховної Ради на місяці. І таких питань, які потрібно терміново врегульовувати, багато. Тому це завдання, в тому числі для Першого заступника Голови Верховної Ради України.

На завершення хочу сказати, що обидва кандидати надзвичайно достойні люди, люди глибокі, з високим рівнем інтелекту і освіти. Але депутатська група «Довіра» закликає менше політизувати питання, більше прагматичної і практичної роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович. Після цього ще виступи народних депутатів, потім – голосування.

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні колеги! Думаю, у випадку обрання Першого віце-спікера фраза «місце сидіння визначає точку зору» буде якраз доречною. Сподіваюся, незалежно від того, кого з кандидатів сьогодні оберуть, він буде Першим віце-спікером всього парламенту і забезпечуватиме права як представників коаліції, так і опозиції, позафракційних народних депутатів, з якими і в хороших стосунках, і в поганих, кого вважає своїми ворогами, а кого союзниками, незалежно від того ми отримаємо забезпечення прав парламентаризму і нас парламентаріїв.

Я дуже сподіваюся, що нова посада людини, яка сяде в це крісло, дасть йому більше натхнення на те, щоб забезпечувати визначене Конституцією. Україна – парламентсько-президентська республіка, а не офісно-парламентська, парламент не є ані департаментом, ані продовженням Офісу Президента, навіть не є «перчаткою», якою можна іноді витирати бруд, а іноді лупцювати своїх опонентів.

Я дуже сподіваюся, що ми справді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Шановні народні депутати, в нас є 6 хвилин на виступи народних депутатів. Прошу записатися на виступи, після цього перейдемо до процедури голосування.

Народний депутат Шахов Сергій Володимирович, депутатська група «Довіра».

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Я вважаю, Олександр Сергійович буде потужним фундаментом для спікера та всього парламенту, повністю виконуватиме Регламент і дотримуватиметься законності в цьому залі.

Наразі хочу відзначити, що скільки законопроектів не подавала б наша група, практично всі ігнорувалися. Законопроект [№ 2070](#) про вільну економічну зону Донбасу. Якщо в Криму забрали вільну економічну зону, то має десь з'явитися, щоб були інвестиції на ті території, щоб почали розвиватися підприємства, створювалися робочі місця. Візьміть, будь ласка, до уваги законопроект № 2070, який подавали Шахов, Вельможний та Сухов.

Законопроектом № 6064, який розробляли експерти партії «Наш край», пропонується заборонити відключати електроенергію, воду та газ для населення за заборгованість. Були б гроші у населення, вони обов'язково сплатили б ці гроші. Сьогодні люди знаходяться на межі бідності, в державі голодує 10 мільйонів людей.

Також звертаюся до вас, Олександр Сергійовичу, з проханням повернути людям Донбасу (Луганщина та Донеччина) конституційне право – голосувати в громадах, яке забрали. Чому в 2014 році проходили парламентські та президентські вибори? Чому в 2015 році проходили вибори до місцевих рад? У 2019 році також обирали народних депутатів до парламенту та Президента. Чому сьогодні в цих громадах люди не мають права вільно жити та голосувати за тих, кого вони хочуть? Чому голови військово-цивільних адміністрацій грабують мільярди гривень? Чому не наводите порядку?

Ми вимагаємо дати право людям проголосувати в Северодонецьку, Лисичанську, Щасті, Золотому, Гірському, Слов'янську і таке інше.

Дякую. Думаю, ви дослухаєтеся до думки нашої групи і приймете правильне законне рішення.

Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

До слова запрошується народний депутат України Бондар Михайло Леонтійович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні

колеги! Шановні українці! Я з побоюванням чекала сьогоднішнього дня, тому що відчувала, що новий кандидат на посаду Першого віце-спікера говоритиме про речі, неприйнятні для нас всіх тут, у тому числі й для вас, шановна монобільшість. Саме поламати всі політики, всі інституції і фундамент цих інституцій є ваше завдання. У своєму виступі ви сказали, що ви для того, щоб все знести. Зрозумійте, будь ласка, що знести ви зможете, але при цьому чи зможе існувати держава Україна, чи зможе виконувати свої функції.

Мене дуже здивувало те, що озвучив один із кандидатів, головний кандидат, висунутий монобільшістю. Ви збираєтеся модернізувати процедури 90-х років. Скажіть, будь ласка, чи розумієте ви, що більшість із цих процедур дозволяє працювати парламенту? Ви сказали, що вже завтра почнете реформувати Регламент Верховної Ради. Ви ж можете все поламати, і завтра вже смарт-парламент взагалі буде не потрібен, ми тут не потрібні, тому що ви так навдосконалюєте, як і все інше.

Дуже підтримую думку моїх колег, що треба дивитися на результати своєї роботи. Ви що, не побачили, що за 2,5 року прийняті закони під час їх імплементації мають зворотній результат – виключно негативний для держави Україна. Є рідкі випадки, коли справді щось спрацювало на позитив. Я очікувала, що ви за 2,5 року навчитеся оцінювати свої помилки, виправляти їх. Але цього не сталося. І зараз головний кандидат продемонстрував, що абсолютно не зрозумів, на чому ґрунтується робота Верховної Ради. Не зрозумів за 2,5 року! Як це могло статися?

Професійність – основа нашої роботи. Професійність, а не допомога експертів, які напишуть для вас або прокоментують. Ви сказали, що якісь там експерти. Якщо ви і експерти непрофесійні, то де тоді шукати професіоналів?

На мій погляд, зараз ми перевертаємо з ніг на голову такі речі, які є основою для роботи нашого парламенту. Тому я з побоюванням ставлюся до головного кандидата. Ви не почули нашого кандидата – Софію Федину в повній мірі. Незалежна жінка, яка заслуговує уваги, довіри, пошани всієї України, змогла би бути конструктивною і незалежною, однаково чути всі представлені сили в парламенті. Звісно, я обираю Софію Федину. Ми будемо голосувати за неї. Закликаю всіх, в кого є розум і можливість, сила волі і сміливість, голосувати за Софію Федину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, обговорення кандидатур завершено. Переходимо до процедури голосування.

Відповідно до статті 28 Регламенту пропонується провести рейтингове голосування. Голосування відбуватиметься в алфавітному порядку. За результатами рейтингового голосування для прийняття остаточного рішення буде внесено ту кандидатуру, яка отримає найбільшу кількість голосів підтримки.

Шановні народні депутати, прошу зайняти свої місця, переходимо до процедури рейтингового голосування.

На рейтингове голосування вноситься кандидатура народного депутата України Олександра Сергійовича Корнієнка.

Шановні народні депутати, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні народні депутати, на рейтингове голосування вноситься кандидатура народної депутатки України Софії Романівни Федини.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

За результатами рейтингового голосування найбільшу кількість голосів набрала кандидатура народного депутата України Олександра Сергійовича Корнієнка (*Оплески*).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 88 Конституції України, статті 79 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про обрання на посаду Першого заступника Голови Верховної Ради України народного депутата України Олександра Сергійовича Корнієнка, звільнивши його від обов'язків члена Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Олександр Сергійовичу, вітаю вас.

Прошу Апарат Верховної Ради оформити проект постанови за наслідками прийнятого рішення.

Прошу Першого заступника Голови Верховної Ради України зайняти своє робоче місце в президії (*Оплески*).

Мотовиловець з процедури. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Відповідно до частини другої статті 19 Регламенту Верховної Ради України пропоную внести зміни до порядку денного нашої пленарної роботи – працювати сьогодні до завершення розгляду питань порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прозвучала пропозиція плідно сьогодні попрацювати.

Тому я відповідно до частини другої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про внесення зміни до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради – працювати сьогодні до завершення розгляду питань порядку денного. Прошу народних депутатів проголосувати за цю пропозицію.

«За» – 209.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

Мотовиловець з процедури. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Це процедурне рішення. Я прошу повторно поставити пропозицію на голосування (*Шум у залі*).

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оскільки це процедурне питання, можемо ще раз поставити його на голосування. Ми так неодноразово робили.

Отже, відповідно до частини другої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про внесення зміни до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради України – працювати до завершення розгляду питань порядку денного. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, рухаємося далі відповідно до порядку денного (*Шум у залі*). Що, що? Відсторонення? Дивіться, відповідно до статті 29 Регламенту питання про відсторонення має бути підтримано або двома фракціями, або 150 народними депутатами. На тому папірчику, що ви мені дали, жодного підпису немає. Я повертаю його, оформіть так, як треба, тоді ми розглянемо це питання. Дякую.

Власенко з процедури. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Відповідно до частини

першої статті 29 Регламенту Верховної Ради роблю зауваження головуючому у зв'язку з грубим порушенням ним вимог Регламенту. Не можна голосувати вдруге те питання, яке вже голосувалося, процедурне воно чи ні. Ще раз підкреслюю, відповідно до частини першої статті 29 Регламенту звертаюся до головуючого із зауваженням щодо його дій у зв'язку з порушенням Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, далі в нас проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання». Я можу ставити це питання на голосування? Ви хочете коротко обговорити? Тоді обговоримо за скороченою процедурою, яка передбачається автоматично. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Лабі Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). У шановних колег ще якась агонія з приводу спікеріади. Пропоную перейти до справ і почати працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція політичної партії «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дуже дякую. Так само підтримую думку, давайте не будемо відтягувати прийняття важливих законопроектів. Пропоную перейти до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Романовичу.

Слово надається Ірині Володимирівні Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці! У 2016 році я була обрана Першою заступницею Голови Верховної Ради України, і свою діяльність на високій посаді я почала з заяви про те, що відмовляюся від охорони, і в цьому я була першою. На жаль, пан Стефанчук взяв собі охоронців, а пан Корнієнко розпочав свою роботу не з відмови від охорони, а з грубого порушення Регламенту – на посаді Першого заступника Голови Верховної Ради як головуючий провів переголосування – те, за що ви тюкаєте 2,5 року попередній парламент.

Шановні українці! Я хочу нагадати, що в процес спікеріади, який відбувався протягом минулого тижня, парламент втягнула не «Європейська солідарність», а монобільшість, і відбувався він навколо того, як Разумков грубо порушує Регламент, на засіданні Погоджувальної ради не ставив на голосування порядок денний. Так ось зараз ми розпочинаємо нашу роботу без порядку денного, тому що вчора на засіданні Погоджувальної ради він не був проголосований.

Щодня ми бачимо, що монобільшість пропонує продовження нашої роботи до вичерпання порядку денного. З чого розпочала свою брехливу діяльність монобільшість? Вони змінили норму Регламенту, якою скоротили свою роботу до 15 години. А я нагадаю, склерозу в мене немає, що депутати всіх попередніх скликань працювали до 18 години і все встигали. Тепер монобільшість щодня виправляє ту дурість, яку наголосували.

Солдати в армії, наші військові, працюють з ранку до вечора, вчителі працюють з ранку до вечора, а ці скоротили собі роботу до 15 години, і тепер щодня продовжують. Це ваші проблеми. Насправді нам набридло за вас переголосовувати те, що ви наприймали в перший день.

Тому фракції «Європейська солідарність» і «Голос» вимагають відсторонення головуючого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Павленку Юрію Олексійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).
Прошу передати слово Олександр Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу! За всієї поваги, але тепер я бачу, для чого ви знімали Дмитра Разумкова. Він двічі на голосування такі речі не ставив.

Тепер по суті проекту постанови. Я хотів би звернути вашу увагу на те, що Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг пропонує виключити перелік законопроектів, у тому числі й п'ять законопроектів нашої фракції. Ви ж зараз не лише додатково включаєте законопроекти, а й виключаєте. А це є надзвичайно негативною нормою. Тому що, з одного боку, нам розказують про опозицію, а з іншого, виключають законопроекти за авторства Рабіновича, Королевської та інших депутатів з розгляду питань порядку денного сесії. Це перше.

Друге. Щодо тієї тематики, яку ми сьогодні вже обговорювали. Де пропорційний розподіл переліку законопроектів відповідно до чисельності депутатів від загальної кількості депутатських груп? Немає пропорційного представництва законопроектів, а воно має бути відображено. Тому на початку пленарного тижня ми вимагатимемо саме пропорційного розподілу поданих проектів законів, і, що головне, розгляду їх у рамках пленарного засідання.

І третє, останнє. Ви ж подивіться на тематику, що ви пропонуєте, і які виклики часу. За даними соціологічних служб від 70 до 80 відсотків громадян України не розділяють курс влади, не розділяють ту економічну, соціальну політику, яка проводиться, яка починається звідси.

Тому давайте на початку пленарного тижня чи в кінці, перед наступним, будемо дивитися, які є пріоритети в суспільстві, де в нас відбувається падіння, що необхідно підтримати, які нормативно-правові акти вносити до порядку денного на наступний пленарний тиждень. А за цей порядок денний голосувати не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу...

Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка, 1 хвилина.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Шановні колеги! Дуже погано ми почали роботу парламенту. Я пропоную поставити на голосування пропозицію щодо скасування попереднього рішення, яке не відповідає Регламенту (*Оплески*). Це перше.

Друге. Щодо суті проекту постанови. Нас дивує, що до порядку денного вперше за два роки поставлені питання про передачу газу власного видобутку населенню України, а три питання стосовно енергетичної безпеки України взагалі вилучені за рішенням відповідного профільного комітету. Мене дивує фаховий рівень голови профільного комітету, якщо в умовах енергетичної кризи, підкреслюю, світової енергетичної кризи, пропонується вилучити три ключові законопроекти, які стосуються енергетики та енергетичної безпеки. Прошу це так само вилучити з цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 5893-8](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

У нас 12.00. Але я надаю слово Олені Костянтинівні для оголошення. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К. Шановні колеги, в мене коротеньке оголошення.

За ініціативи посольства Швейцарії на першому поверсі, в кулуарах Верховної Ради, презентується виставка на тему: «Так – праву голосу для жінок». Прошу всіх долучитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, оголошується перерва до 12.30. Працюємо відповідно до прийнятого нами рішення.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Слово надається Івану Івановичу Крульку. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Я хочу, щоб усі послухали, особливо керівництво партії «Слуга народу». Ідеться про довибори на виборчому окрузі № 197, недалеко від Києва, на Черкащині. Там два ключові кандидати борються за перемогу. Один із них – найрейтинговіший кандидат-самовисуванець Владислав Голуб, який був народним депутатом у минулому скликанні. Фахова людина, юрист, зразковий парламентарій. Другий є висуванцем від партії «Слуга народу» – мер Золотоноші Войцехівський. Хто він – мер Золотоноші Войцехівський? За президентства Януковича – член «Партії регіонів», за президентства Петра Порошенка – член «Європейської солідарності», зараз, за президентства Зеленського, – член «Слуги народу». Людина, яка побувала в усіх можливих і неможливих партіях. Але проблема навіть не в цьому, бо перебіжчиків багато, ми це знаємо, а в тому, як ці вибори виглядають, чим вони тхнуть. Такого адміністративного ресурсу, задіяного на виборчому окрузі № 197, того, що там відбувається, не снилося навіть в часи Януковича. Залякування бюджетників, вимагання заяв на звільнення за нелояльне ставлення до кандидата від провладної партії. Ми зараз спостерігаємо, як спецслужби проводять профілактичні бесіди з медиками, освітянами, бюджетниками, і це просто переходить всі межі можливого і неможливого. Це перший момент.

Другий момент. Реєстрування двійників. Ніхто не планує боротися з двійниками, яких реєструють навмисно, щоб розмивати голоси того чи іншого кандидата. Зареєстрували двох кандидатів-двійників із прізвищем Голуб, які є абсолютно проплаченими. Їх мета – зробити все можливе, щоб Владислав

Голуб набрав якомога менше голосів. Але найгірше – підкуп виборців. На золотоніському окрузі працює шалена машина з підкупу виборців. Я такого ще не бачив – за один голос дають 5 тисяч гривень. Скільки ж це треба було накрутити, щоб роздавати такі шалені гроші на підкуп виборців?

Я хочу сказати, не робіть з цих виборів посміховисько, бо українці вже бачили різні вибори. А для тих, хто фальсифікує вибори, потім в Україні не знаходиться місця.

Я закликаю Президента України забезпечити чесний і прозорий демократичний виборчий процес, показати, що Україна може бути демократичною за цієї влади.

Ми як партія «Батьківщина» домагатимемося чесних виборів, домагатимемося того, щоби переміг сильніший, а не підкуп, гроші, залякування чи адміністративний ресурс (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фракція «Європейська солідарність» попросила дати право на репліку.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка. Після цього переходимо до розгляду питань порядку денного.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Дуже прикро, що останні демократичні вибори в Україні відбулися за президентства Порошенка. Ми повністю підтримуємо позицію всіх тих, хто говорить сьогодні про брутальні фальсифікації на Черкащині. «Європейська солідарність» не підтримує тих, хто бігає з партії в партію, на жаль, у тому числі й пана Голуба, який вийшов тоді з нашої фракції.

«Європейська солідарність» підтримує Романа Сущенка. Ми висуваємо кандидатом в депутати чесну, справедливу людину. Він не зігнувся, коли був політичним в'язнем Кремля, і точно гідно представлятиме Золотоношу, Канів – Черкащину. Роман Сущенко сьогодні має найвищий рівень підтримки на окрузі, є опонентом діючої влади. На відміну від усіх інших кандидатів, ніколи не був у політиці. Він, дійсно, нове обличчя, посилить у парламенті присутність народу, його волевиявлення, стане потужною підтримкою «Європейській солідарності».

Звертаємося до всіх виборців цього округу з проханням підтримати Романа Сущенка, а не депутатів, які бігають з партії в партію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ідемо далі. Пропонується розглянути цілу плеяду проектів постанов про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному

житті (олігархів)», ([№ 5599-П](#), [№ 5599-П1](#), [№ 5599-П2](#), [№ 5599-П3](#), [№ 5599-П4](#), [№ 5599-П5](#), [№ 5599-П6](#), [№ 5599-П7](#), [№ 5599-П8](#), [№ 5599-П9](#), [№ 5599-П10](#), [№ 5599-П11](#)).

Відповідно до частини дев'ятої статті 48 Регламенту це питання розглядається за скороченою процедурою та без голосування про включення до порядку денного на пленарному засіданні. Переходимо до його розгляду.

Слово надається автору проекту постанови № 5599-П народній депутатці України Геращенко Ірині Володимирівні. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці! Україна, на жаль, дійсно олігархічна держава і ця Верховна Рада. Нинішнє скликання демонструє найгірші приклади служіння олігархам. Зверніть увагу, сьогодні жодне голосування монобільшості не набирає 226 голосів без зелених кнопочок олігархічних груп. Тому очевидно, наша команда, яка створила всі антикорупційні структури, а також це законодавство, виступає за справжню, а не фейкову деолігархізацію, коли з олігархами повинні боротися Антимонопольний комітет, як це є в усіх країнах світу, антикорупційні структури, які працюють в Україні, зокрема, НАЗК, НАБУ та інші.

Що ми маємо сьогодні? На жаль, норми законопроекту, поданого паном Зеленським, не борються з олігархами, а посилюють їх, тому що відповідно до цього закону головним є РНБО, яка сьогодні собою підмінила правоохоронні структури, судову систему. Ми бачимо, що вся РНБО вже може на себе футболки одягти, дуже модні серед «слуг народу», такий корпоративний одяг у них, – «маю право на помилку». Вони то включають 108 осіб, які мають статус «вор в законі», то виключають їх за «обелечиваніє». Те саме вони зараз хочуть зробити з так званими олігархами: когось включити, потім когось, потрібну людину, виключити. Ми думаємо, що в цих списках не буде тих, хто розплачується зі «слугами» конвертами за лояльність.

Ми вимагаємо зараз переголосувати цей законопроект, тому що він прийнятий з дуже серйозними порушеннями закону. У цьому залі вперше, починаючи з 16 січня 2014 року, закрили рота опозиції. Нам не дали права представити жодну нашу поправку, хоча у вас разом з олігархічними групами були голоси. Цей закон має взаємовиключні позиції. Тому, якщо ви не хочете після закінчення вашої...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору альтернативного проекту постанови народному депутату України Гончаренку Олексію Олексійовичу. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі! У нас зараз розгляд у класичному стилі «кварталу 95»: назвати щось одною назвою – назвати «слуга

народу», а стати хазяїнами. Так і тут назвали закон про деолігархізацію, а зробили закон про узурпацію. Не дали захистити поправки, порушили Регламент. Тут усе зрозуміло, нічого нового немає, про це ми неодноразово говорили.

Але хочу звернути вашу увагу на інше. Нам пропонують віддати повноваження зі складання такого реєстру та його роботи Раді національної безпеки та оборони. Друзі, це тій РНБО, Секретар якої Данілов визнав на минулому тижні, що, приймаючи рішення стосовно кримінальних авторитетів, зробила 108 помилок. Не одну, не дві, а 108 помилок! Тобто, якщо ви зробите дві помилки, вас не візьмуть до університету, а якщо ви зробите 108, будь ласка, ідіть працюйте в Раду національної безпеки і оборони. І ці люди хочуть скласти якийсь реєстр. Та вони не можуть призвище написати, абсолютно не здатні на елементарні дії.

Я запрошую працівників РНБО, Голову Ради національної безпеки і оборони Володимира Зеленського до одного із 19-ти «Гончаренко центрів» по всій країні, де вас навчать української мови, щоб ви не помилялися, проведуть для вас курс профорієнтації, щоби ви нарешті зрозуміли, що не в тому місці знаходитеся, знайшли своє натхнення, чим треба займатися в житті, навчать фінансової грамоти, щоб ви не лише рахували гроші, які дають в конвертах, а й вміли формувати бюджети, щоб країна жила нормально, навчать іноземним мовам, щоб ви не мукали, а могли розмовляти з міжнародними партнерами. Ось те, чому там вас легко навчать.

А мій проект постанови прошу підтримати, закон про узурпацію в Україні не повинен пройти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція «Слуга народу» має право на репліку, оскільки згадували «Слугу народу».

Гетманцев Данило Олександрович. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, я скористаюся правом на репліку, бо пролунала назва нашої політичної сили. Хочу попередити колег, що надалі ми будемо завжди користуватися своїм правом на репліку, а не робити, як раніше, – замовчувати (*Оплески*).

Про що зараз йдеться? Продовжується розгляд того самого антиолігархічного закону, який ламає структуру олігархічної економіки, яка створювалася в нашій державі 30 років. Подивіться, який шалений опір – 12 проектів постанов про відхилення, абсолютно безпідставних, аби вийти на трибуну, доповісти про щось там та затягнути ще на день, на тиждень підписання цього важливого для всіх закону. Опір олігархічних фракцій цьому рішенням якнайкраще свідчить про те, що воно є правильним і своєчасним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, автору наступного альтернативного проекту постанови. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ви порушили Регламент, коли ухвалювали цей закон. І це не вперше. Ви просто підхопили естафетну паличку від Януковича, адже 16 січня 2014 року той парламент також порушив Регламент. Цим законом ви продовжуєте імітувати реформування країни. Ви зімітували закон про імпічмент, яким не можна усунути від посади Президента, зімітували закон про так званий референдум народовладдя, коли народ взагалі не може виконати свою функцію і оголосити референдум, і продовжуєте це робити далі.

Ухвалюючи цей закон, ви порушили Конституцію, тому що пропонуєте неконституційні повноваження Президенту України і наділяєте всупереч Конституції судово-каральними функціями Раду національної безпеки і оборони. Закон не бореться з олігархами, з олігархічним ладом. Він про те, щоб неправильні олігархи були замінені правильними, лояльними до влади, яких за цим законом ви вже не визнаєте олігархами. Цим законом ви хочете зробити так, як зробили в Росії: перерозподілити медіаресурс, який схвально відгукуватиметься про вас.

Колеги, я згодна, що нам треба побороти олігархічну гідру. Але її хребет не ламається через відверту брехню, якою ви дурите людей, через окомилування. Олігархія ламається антимонопольним законодавством, дерегуляцією, антикорупційними органами, реформою податкової і митної служб – тим, чого ви не хочете робити. Ви хочете продовжувати дурити людей, не кажете їм, що це ще один крок назустріч диктатурі і автократії в Україні. Ще є час схаменутися, ще є час відхилити ваше голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору наступного альтернативного проекту постанови народному депутату України Княжицькому Миколі Леонідовичу. Будь ласка. Немає?

Слово надається народному депутату України, автору наступного альтернативного проекту постанови Бондарю Михайлу Леонтійовичу.

БОНДАР М.Л. Дякую. Виборчий округ № 119, «Європейська солідарність». Шановні колеги! Прийнятий закон, який розглядаємо, не має нічого спільного з боротьбою з олігархами. Натомість монобільшість, прикриваючись боротьбою з олігархами, підтримала олігарха Коломойського, списуючи борги «Укрнафти», підтримала олігарха Фірташа, списуючи борги облгазів, підтримала олігарха Пінчука, дозволивши йому через свої компанії в Білорусі та Росії імпортувати електроенергію. Прикриваючись боротьбою з олігархами, саме монобільшість проголосувала за закони, якими списала мільярди і дала дозвіл на постачання електроенергії з країни-агресора на мільярди. І саме Зеленський підписав ці закони.

Хочу сказати, що в цьому законі немає нічого спільного з боротьбою з олігархами. Справжня роль монобільшості – підтримка олігархів. Ви робите все можливе, щоб задовольнити їх потреби. Прошу підтримати мій проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується автор наступного альтернативного проекту постанови народний депутат України Синютка Олег Михайлович.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати! Шановні українці! «Європейська солідарність» завжди послідовна в боротьбі з олігархами. Саме за час керівництва державою п'ятим Президентом України Петром Порошенком олігархи збідніли, втратили свої статки і вплив на керівництво державою.

Що ми маємо сьогодні? Фейковий закон про олігархів, який насправді є черговою складовою історії брехні як Зеленського, так і його команди. Адже закон про олігархів – це така сама брехня в боротьбі з олігархами, як обіцянки зменшити тарифи вдвоє, вакцинувати українців, як розмови про те, що сьогоднішня владна команда не причетна до відмивання грошей.

Сьогодні важливо розуміти, що за цей закон голосували фракції українського парламенту, які контролюються олігархами. Хіба вони зробили б щось на шкоду своїм господарям? Звичайно, що ні. Тоді чому влада з такою наполегливістю бореться за цей закон? Усе дуже просто: за допомогою цього закону ви хочете ще більше узурпувати владу, зробити підконтрольними опозицію, засоби масової інформації. Але ви це робите в порушення Конституції України, Регламенту. Ви хочете з РНБО зробити таку собі енкаведешну трійку, яка сама прийматиме і судитиме, що ви вже продемонстрували на прикладі 108 осіб, яких з легкістю виключили зі списку «слуг народу».

Я закликаю вас сьогодні виправити свою помилку, бо голосування – це є персональна річ. Пам'ятайте, що з брехнею ви можете весь світ обійти, але назад не повернетесь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згадали «Слугу народу». Хто бере репліку?
Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Насамперед я хотів би сказати, що сьогодні ми спостерігаємо історичне намагання олігархату протидіяти прийняттю закону проти олігархів. Ми бачили,

як під час голосування дві політичні сили, представлені в цьому парламенті, кажуть, що вони є антагоністичними, щиро перешкоджали ухваленню цього закону. Бачимо, як усі засоби масової інформації, які належать олігархам, плямують цей закон, як представники політичних сил у парламенті, які контролюються олігархами, протидіють його ухваленню. А це означає, що цей закон точно правильний, точно йде на користь українському суспільству і точно шкодить українському олігархату.

Політична партія «Слуга народу» разом з Президентом України послідовні в боротьбі з олігархами. Тому «ні!» проектам постанов про скасування результатів голосування (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України В'ятровичу Володимирі Михайловичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Сьогодні день народження великого українця Богдана Гаврилишина і сьогодні ж ми відзначаємо Всеукраїнський день відповідальності людини, який ми запровадили.

У Декларації відповідальності людини про гідність зазначено: «Говори правду, будь чесним, дій згідно з моральними та етичними принципами. У прагненні реалізації своїх прав не обмежуй права інших членів суспільства».

Гідність – це те, заради чого українці йшли на революцію, яку Зеленський прагне розтоптати шляхом відмивання в офшорах крадених олігархами мільярдів, портретом в «*The Guardian*» серед найкорумпованіших політиків світу, зрадження України, зливши операцію «вагнерівців», використання небаченої повноти влади для кришування друзів і переслідування опонентів.

Норми так званого закону про олігархів, як сказано у висновку Харківської правозахисної групи, суперечать Конституції та міжнародним стандартам прав людини, спрямовані проти великої кількості людей, які не здійснюють негативного впливу на суспільне життя, та на запровадження цензури, що спровокує (цитую): «новий раунд переслідувань політичних опонентів, хаос та беззаконня». Розгляд законопроекту супроводжується хаосом і беззаконням, грубим порушенням Регламенту, який чомусь заважає більшості.

Ви будете свій режим на брехні і хочете оголосити опозиційних політиків олігархами, а завтра диверсантами чи ворогами народу. Але «путінізм» в Україні не пройде, і ви обов'язково будете відповідати за свої дії перед народом і законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору наступного альтернативного проекту постанови народному депутату України Фрізі Ірині Василівні.

Шановні колеги, прошу звільнити проходи в залі, щоб доповідачі могли вільно рухатися до трибуни.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Насамперед я до вас хочу звернутися. Те, що відбувається сьогодні, є свідченням остаточного вбивства парламентаризму. Тому що головною метою так званого антиолігархічного закону є намагання змінити форму державного управління в Україні. Зеленському мало мати монобільшість у парламенті, мало мати абсолютно свого, кишенькового, прокурора, абсолютно свій Кабмін, який він шляхом ротаций постійно змінює, як шулер. Зеленському потрібна вся Україна. Для цього він як гарант Конституції, порушуючи її, й ініціював цей закон. І в мене для вас погана новина. Вбивством парламентаризму Зеленський намагається зцементувати своє управління на роки. Саме тому він говорить про другий термін, бреше і намагається обдурити українців стосовно тарифів, цін на продукти харчування, медицини, заробітної плати вчителям і таке інше. Вбивством парламентаризму Зеленський досягає своєї ключової мети – авторитарне управління в Україні. Саме тому ми говоримо про те, що мають бути не такі постанови, а обговорення законів у залі.

Шановні колеги, я прошу вас не ставати співучасниками злочину, який відбувся 23 вересня в стінах цього парламенту під керуванням цього головуєчого. Тому що, ставши співучасником, ви будете співучасниками вбивства парламентаризму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Павленку Ростиславу Миколайовичу, автору наступного альтернативного проекту постанови.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Знаєте, є таке українське прислів'я: «дзвону багато, а правди мало». Саме так можна сказати про цей законопроект, лише з однією поправкою – тут правди немає взагалі.

Зверніть, будь ласка, увагу, що всі виступи на підтримку цього закону містять все, що завгодно, – емоції, звинувачення, якісь відсилки невідомо до чого, тільки не містять одного – змісту закону і аналізу того, а що там є, які там механізми, і як він застосовуватиметься. І це невипадково. Тому що побільше брехні, хайпу, емоцій, і створюється потрібна картинка, при тому, що закон не має нічого спільного з боротьбою з олігархією, а є механізмом для зведення політичних рахунків.

І знаєте що, шановні колеги, люди України абсолютно правильно це оцінюють. Під час опитування громадян більша половина із них вважає, що цей закон спрямований на політичну боротьбу, а не на подолання олігархії. І зрозуміло, чому люди так до цього ставляться. Коли вони бачать, що гроші, виведені з ПриватБанку олігархом Коломойським, опиняються в офшорі Зеленського і ще кількох представників державної влади, то роблять свої висновки. Коли люди бачать, що Коломойський після того має абсолютний імунітет у цієї влади, вони роблять свої висновки, що це не закон про боротьбу з олігархатом, а про навішування ярликів.

Але хочу сказати, що це не допоможе тим, хто просуває цей законопроект, це не допоможе Президенту Зеленському встановити диктатуру, тому що диктатори в Україні дуже погано закінчують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Сюмар Вікторії Петрівні, автору наступного альтернативного проекту постанови.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане головуєчий. Я насамперед хочу вам подякувати за прохання звільнити для нас проходи в залі. Бо цей парламент почав свою роботу з того, що відправив всю опозицію туди, під балкони, на гальорку. Потім нам сказали, що парламент – це не місце для дискусії. Але тут погана новина для вас, тому що парламент від французького слова «*parle*» – говорити. Я розумію, що ми своїми проектами постанов дратуємо тут усіх. Але ми будемо це робити, тому що під час розгляду ви не дали нам відстояти жодної поправки з поданих нашою фракцією, яких було всього 100, і це не спам. Ви просто, даруйте, поклали на наші права озвучити ці поправки, зробили те, що хотіли. Тому доведеться сьогодні послухати.

Знаєте, ця деолігархізація, я так розумію, це новий серіал. Спочатку був «слуга народу», напевно, чесніше було б сказати «слуга офшорів», тому що «слуга народу» з кортежами, державними дачами – оцим усім, не дуже вкладається в логіку служіння народу. Але, коли він здувся... До речі, зараз не про назву фракції, а про назву серіалу, хоча буду рада, якщо візьмете репліку. Так ось, коли цей серіал здувся, потрібен новий, про те, як «зелений» Робін каратиме багатих хлопців. Серіал під назвою «деолігархізація».

Що я з цього приводу хочу сказати. У багатих хлопців ніхто не забиратиме грошей, як це робив Робін Гуд, у них забиратимуть телеканали, і це ключове. Тому що телеканали мають або хвалити Робіна, або просто їх забиратимуть. Якщо вже так хочеться, хлопці і дівчата, боротися з олігархами, думаю, варто було б почати з того, щоб у Коломойського забрати «Центренерго» і «Укрнафту». А замість цього ви підголосовуєте разом із олігархічними групами,

знімаєте податки, підвищуєте податки фермерам, звільняєте від них агробаронів та агроолігархів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору наступного альтернативного проекту постанови народній депутатці України Іоновій Марії Миколаївні.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Дуже дивує, з яким поспіхом влада проштовхує закон про так звану боротьбу з олігархами. Бо таким поспіхом робляться лише злочини. Якби закон мав на меті дійсно покласти край владі олігархів, це був би принципово інший текст, в розробці якого взяли б участь всі політичні сили. Це було рішення не парламенту, а Зеленського, і опозиційні фракції не змогли ані озвучити, ані захистити свої поправки, серед яких, до речі, було чимало і фахових, і слухних, мали на меті запобігти узурпації влади Банкової. Але депутатів усунули від можливості обговорення. Кінець епохи парламентаризму!

Я пам'ятаю, як в цьому залі 16 січня регіонали разом з комуністами слухняно голосували сумнозвісні закони. І де вони зараз? Подумайте!

Фракція «Європейська солідарність» підтримує боротьбу з олігархами, які становлять загрозу національній безпеці нашої держави. Наразі загрозу національній безпеці становить сам Зеленський, який постійно бреше. Тому що якби він хотів боротися з олігархами, достатньо було б продовжувати повноцінну судову реформу, розпочату за часів президенства Порошенка – 2016-2017 роках, посилити роль Антимонопольного комітету і НАЗК, забезпечити правосуддя в цій країні. Замість того, він почав ламати Верховний Суд України, ліквідував і заблокував суддівське самоврядування на два роки. Цим законом створює механізм контролю над усіма засобами масової інформації, а це є путінська технологія побудови диктатури. Він хоче вивести з-під удару свого співника і друга Коломойського, про що свідчать докази розслідування *Pandora Papers*. За рахунок назви цього закону хочуть стабілізувати рейтинги Зеленського, який на брехні прийшов, на брехні й піде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору останнього альтернативного проекту постанови – народному депутату України Василю Івановичу Німченку.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! «Опозиційна платформа – За життя». Щодо проекту постанови, поданого нами, про перегляд закону, який був прийнятий, як кажуть, «не в спешке», а в неконституційний спосіб. Давайте повернемося до

того, чи є в нас взагалі парламентаризм після того, що мало місце під час голосування цього закону, яке проводив тоді, вибачте, вже нинішній Голова Верховної Ради. Я хочу доповісти вам, що це не входить ні в які конституційні рамки.

Також я хочу запитати, чому на сьогодні залишений без уваги законопроект [№ 4422](#), поданий «Опозиційною платформою – За життя», стосовно підтримки середнього бізнесу, виробника, щоб люди розуміли, що про них турбуються. А хіба ми не були очевидцями того, як був покладений на вітар законопроект про референдум за народною ініціативою? А ви його успішно завалили. І що ми маємо? Де слово народу? Ви геть забули про те, що основою влади є народ.

І останнє. Я хотів би сказати, що в тому, як був прийнятий цей закон, я вбачаю дії захисту тієї ідеології, яка на сьогодні проводиться в нашій країні, – суцільна тоталітарна система управління і диктатура, до якої, на жаль, іде наша...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Запрошую до слова співдоповідача з усіх проектів постанов, голову Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергія Віталійовича Кальченка. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проекти постанов про скасування рішення Верховної Ради України від 23 вересня цього року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» ([№ 5599](#) від 02.06.21), внесені народними депутатами України: Геращенко, Гончаренком, Климуш-Цинцадзе, Княжицьким, Бондарем, Синюткою, В'ятровичем, Фріз, Павленком, Сюмар, Іоною, Німченком, Загороднім.

Цими проектами постанов пропонується скасувати відповідне рішення парламенту, оскільки, як зазначає переважна більшість авторів проектів постанов, закон було прийнятий з порушенням статей 34, 45, 117, 120 Регламенту Верховної Ради України.

Отже, у підсумку регламентний комітет ухвалив висновки до всіх проектів постанов, реєстраційні номери яких були вказані на табло, та рекомендує Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення зазначених проектів постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, оскільки питання розглядається за скороченою процедурою, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Осадчуку Андрію Петровичу, фракція політичної партії «Голос».

ОСАДЧУК А.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Я пам'ятаю, як, якщо я не помиляюся, 26 днів тому з цієї трибуни я всіх вас, особливо представників коаліції, закликав до одного – зачекати три години, вислухати ті поправки, які хотіли озвучити ваші колеги народні депутати, нехай і з опозиції, і прийняти в нормальний, правильний спосіб, за процедурою, не порушуючи Регламенту, який є законом України, законопроект, який ви називаєте – про олігархів, а ми – про піар на олігархах. Що потім сталося? Ви пішли на засідання фракції, коли прийшли в зал, почали розглядати законопроект за спеціальною процедурою.

На жаль, бо я не хотів би, щоб таке було в українському парламенті, ви прийняли закон не лише з порушенням процедур, а й з великою кількістю помилок. Можна, що завгодно розповідати, але там дійсно прийнято три варіанти статті 5. Можете скільки завгодно розповідати, що ви щось змінили по стенограмі. Але ні, поправки були зачитані за тими номерами, за якими були зачитані, і помилки вже не виправити. Навіть стаття 131 не дозволить виправляти те, що було прийнято з порушенням закону. Ви хотіли скоротити три години, і що отримали? Ані я, ані ви, ані інший український громадянин, навіть, експерти не знають, за що в підсумку проголосувала Верховна Рада України.

Зараз я дуже вас прошу не підставляти колег, профільний комітет, нову президію українського парламенту, не просить підписати сфальсифікований текст. Відправте текст з помилками комітету, а краще відмініть це голосування, підтримуючи проекти постанов, переголосуйте, зробіть так, щоб ваш закон був прийнятий відповідно до Регламенту і без помилок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України В'ятровичу Володимирі Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу надати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Скоро буде рівно два роки, як ми з Марусею Звіробій сказали Зеленському, що на передовій стріляють. Він, перелякавшись цих слів, порушив кримінальну справу, а потім розказував, що брехня, що у нас, на передовій, мир. Ми тоді дуже дивувалися, як можна так відверто в очі брехати. Але ж це, виявляється, загальна тенденція, тому що влада Зеленського, його прихід до влади ґрунтувалися на брехні про Голобородька, щирість, справедливість, кортежі, дачі, рахунки, майно за кордоном, конкурентів, на брехні і про самого себе. Але, що робити, коли брехня вилазить назовні, як зараз виявилось з *Pandora Papers*, де ім'я Зеленського фігурує поряд з найбільшими у світі корупціонерами? Треба заткнути всіх журналістів, як це зробив близький друг Зеленського Мецгер, взяти під тотальний контроль телеканали, що і передбачається законом про боротьбу з так званими олігархами. Тобто, щоб ніхто не мав права сказати Зеленському, що він робить незаконно, коли в ручному режимі, призначаючи, видаляє когось із списків.

Тому в даному випадку цей закон є відвертою брехнею, імітацією боротьби з корупцією. Насправді цим законом ніхто не бореться з олігархами, просто Зеленський намагається повністю узурпувати владу.

«Європейська солідарність» закликає підтримати проект постанови про скасування рішення і нарешті взятися за посилення тих механізмів державної влади, які допоможуть реально боротися із олігархатом і з незаконним відмиванням коштів. Думаю, почати треба саме з пана Зеленського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Потураєву Микиті Руслановичу, фракція «Слуга народу».

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Про що закон, рішення про прийняття якого намагаються скасувати наші політичні опоненти? Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті. Простими словами закон про те, що особи, які є олігархами, контролюють засоби масової інформації, контролюють певні політичні сили, представлені в цьому парламенті, не можуть мати можливостей впливати на процеси ні в політиці, ні в економіці, забезпечують подальший грабунок громадян України і подальше їх збагачення.

Що наразі спостерігаємо? Є 12 проектів постанов про скасування результатів голосування. Хочу нагадати, що вже таке було в українському парламенті цього скликання, коли були зареєстровані 12 проектів постанов щодо скасування рішення про прийняття законопроекту про запровадження ринку землі. І це є прикладом того, як олігархи через своїх депутатів намагаються вставляти палиці в колеса під час ухвалення дуже важливого закону для громадян України.

Що відбувається в медійному просторі? Через телеканали, газети, журнали, які є власністю олігархів, намагаються протидіяти ухваленню цього закону і всіляко його намагаються дискредитувати. Як це проявляється? Відкриваємо один із інтернет-ресурсів і бачимо, як один економічний експерт говорить, що боротьба з олігархатом має наслідок знищення економічної свободи. Іншими словами: олігархи – оплот свободи в Україні. Більших нісенітниць досить важко почути.

Наша політична сила послідовно виступає за боротьбу з олігархами. Фракція «Слуга народу» голосуватиме проти всіх проектів постанов щодо скасування рішення... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Олександру Сергійовичу Колтуновичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Ми підтримаємо усі ці проекти постанов. Під час розгляду законопроекту я звертався до головуючого з приводу розгляду своїх 22 поправок. Мої наполягання на поправках і багатьох моїх колег, і це не суперечить статті 119 Регламенту, проігнорували. Тому ми сьогодні маємо законодавчі підстави розглядати ці проекти постанов. Це перше.

Друге. Коли ви кажете про сутність документів, чесно кажучи, смішно слухати. Якщо розкажете про економічний ефект від таких документів, то маєте показати, що у нас, в країні, 12 відсотків – монополії, 16 відсотків – олігополії, 25 відсотків – компанії з одноосібним домінуванням. Якщо це живий і працюючий документ, ви маєте дати прогностичні параметри, як вони зміняться, як у нас зменшиться монопольне становище з 12 відсотків, наприклад, до 2 відсотків і таке інше.

Хочу сказати, що понад рік тому був поданий законопроект [№ 4122](#) за авторства Медведчука, Колтуновича стосовно деолігархізації, демонополізації. Його має розглядати економічний комітет, є навіть профільний підкомітет, який очолює пані Буймістер, що займається антимонопольною політикою. І коли ми говоримо про демонополізацію, ви мали запропонувати хоча б те, що зробили ми, а саме інструменти щодо зменшення частки концентрації монопольного становища на ринку. Це стримує розвиток економіки і залучення прямих іноземних інвестицій. Ось такі мали бути економічні категорії. А ви дали антиконституційні норми. До речі, наші юристи дали заключення, що порушуються статті

Конституції: 6, 8, 19, 22, 24, 32, 41, 106. Я не пригадую законодавчих актів, які порушують стільки норм Конституції України в одному законі. Це ганебний закон, треба голосувати подані проекти постанов, щоб скасувати антиконституційні норми.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Крульку Івану Івановичу. Будь ласка.

Ще хтось має бажання виступити? Якщо ні, після цього перейдемо до голосування.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Я хочу звернутися до авторів переважної більшості проектів постанов стосовно цього закону. Фракція «Батьківщина» голосуватиме за ці проекти постанов, тому що Регламент і процедури набагато важливіші за будь-які політичні уподобання. Так само це стосується і процедур, які відбуваються на виборчому окрузі № 197, на Черкащині, де йде тотальний підкуп, зрив виборів, залякування людей (освітян, медиків). Ось про що йдеться. У такому випадку, коли порушується демократія, руйнується демократія, потрібно об'єднуватися для її захисту.

Ми добре знаємо пана Суценка, політв'язня, він прекрасна людина. Але ті 3-4 відсотки, які він там набере, будуть відсотками проти демократії, а не за неї. Ось чому зараз дуже важливо об'єднатися нам усім, щоб відстояти її на виборчому окрузі № 197. Ми підтримаємо ваші проекти постанов щодо цього закону, а ви підтримайте демократію на виборчому окрузі № 197.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення 12 проектів постанов. Нагадую, комітет рекомендував визначитися залу щодо всіх цих проектів постанов шляхом голосування. Тому, з вашого дозволу, я ставитиму на голосування проекти постанов по порядку.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» ([№ 5599-П](#)). Автор народна депутатка Геращенко Ірина Володимирівна.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та

в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)» ([№ 5599-П1](#)). Автор народний депутат Гончаренко Олексій Олексійович.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599-П2). Автор народна депутатка Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна. Прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)» ([№ 5599-П3](#)). Автор народний депутат Княжицький Микола Леонідович. Прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)» ([№ 5599-П4](#)). Автор народний депутат Бондар Михайло Леонтійович. Прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» ([№ 5599-П5](#)). Автор народний депутат Синютка Олег Михайлович. Прошу голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну

вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)» ([№ 5599-П6](#)). Автор народний депутат В'ятрович Володимир Михайлович. Прошу голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» ([№ 5599-П7](#)). Автор народна депутатка Фріз Ірина Василівна. Прошу голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)» ([№ 5599-П8](#)). Автор народний депутат Павленко Ростислав Миколайович. Прошу голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» ([№ 5599-П9](#)). Автор народна депутатка Сюмар. Прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» (№ 5599 від 02.06.21)» ([№ 5599-П10](#)). Автор народна депутатка Іонова Марія Миколаївна. Прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23.09.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому як Закону України проекту Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» ([№ 5599-П11](#)).

Автор народний депутат Німченко Василь Іванович. Це останній проект постанови. Прошу голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, проекти постанов, які блокують закон, зняті.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України стосовно приведення статусу Національного антикорупційного бюро України у відповідність до вимог Конституції України» ([№ 5459-1](#)). Друге читання.

Я запрошую на трибуну голову Комітету з питань антикорупційної політики Радіну Анастасію Олегівну.

Шановні колеги, є ті, які наполягають на поправках? Є. Тоді йдемо по поправках.

Поправка 5. Осадчук. Не наполягає.

Поправка 7. Сухов. Не наполягає.

Поправка 8. Ковальов. Не наполягає.

Поправка 12. Мамка. Наполягаєте? Звичайно.

Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Шановні народні депутати! По суті, це є приклад швидкого турборежиму розгляду законопроектів Верховною Радою. У першому читанні Верховна Рада своїм голосуванням застосувала процедуру розгляду проекту в скорочений термін. І ось не минуло й півроку, як законопроект з'явився в залі.

У своїй поправці я кажу про бачення і вношу пропозиції до статті, що Національне бюро утворюється і здійснює свою діяльність відповідно до цього закону. На жаль, поправку до другого читання виключено, запропоновано, що Національне бюро утворюється і здійснює свою діяльність відповідно до норм цього закону, і перераховуються ті норми, які можуть в подальшому слугувати для того, щоб визначити цей закон вище інших законів.

Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 12 народного депутата Мамки. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 15. Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Поправку 15 відхилено. Комітет визначає, що Кабінет Міністрів матиме особливу процедуру або особливий статус у рамках роботи органу центральної виконавчої влади щодо такого органу як Національне антикорупційне бюро України. Але я хочу сказати, якщо органи мають повноваження, як центральний орган виконавчої влади, їх повноваження мають бути ідентичні. У нас не повинно бути білих, сірих чи чорних органів.

У своїй поправці я пропоную доповнити норму, що немає особливостей в законопроекті щодо НАБУ. Визначення до всіх органів центральної і виконавчої влади прирівнені. Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 15 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 16. Білозір. Не наполягає.

Поправка 17. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 19. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Пане Голово, ви, будучи кандидатом на посаду, і нинішній кандидат на посаду Першого заступника Голови, багато казали, що дотримуватиметеся Регламенту. Порівняльна таблиця до цього законопроекту з'явилася лише вчора, о 18 годині. Хочу нагадати, що згідно з нормами Регламенту таблиця має бути надіслана за 10 днів до розгляду. Цю норму не просто кимось придумано. Цю норму визначено для того, щоб депутати могли нормально відпрацювати цей законопроект. Я подаю не спамові поправки, а відпрацьовую законопроект, хочу зробити його кращим або поміняти якісь ідеологічні речі. На жаль, такої можливості ви не даєте, порушуючи Регламент.

Стосовно цього законопроекту. Закон «Про національне антикорупційне бюро України» був прийнятий сім років тому, шість з половиною років тому був обраний Директор НАБУ (до речі, за участі міжнародних експертів), який на сьогодні внесений до реєстру корупціонерів. Це той, кого обрали міжнародні експерти. І ви знову хочете наступати на ті самі граблі, знову хочете робити керівником НАБУ корупціонера?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Ставлю на голосування поправку 19. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 21. Мамка. Наполягаєте? Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Я прошу підтримати мою поправку, тому що те, що пропонує комітет, є повною дурнею. Уявіть, є два закони, і треба визначити хто старший або чия роль важливіша.

Пропонується у разі колізії, яка трапляється між Законом «Про Національне антикорупційне бюро» та іншими законами, кращим визначати Закон «Про Національне антикорупційне бюро». А яка між ними різниця, чому він кращий? Треба порівнювати? Слухайте, Конституція – також закон. То що, Закон «Про Національне антикорупційне бюро» можна визначити, що він кращий ніж Конституція України? Ну, чесне слово...

Треба все-таки враховувати і надавати законом повноваження, ідентичні для всіх органів центральної виконавчої влади. Прошу поправку поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безперечно. Ставлю на голосування поправку 21 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 23. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, Руслане Олексійовичу. Поправка 22.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, поправка 22. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Колеги, це щодо вказівок стосовно організації діяльності НАБУ. Якщо ви хочете надати НАБУ статусу центрального органу виконавчої влади, то його діяльність має бути організована відповідним чином та підпорядкована системі виконавчої влади. Саме так це визначено Конституцією.

Що стосується заборони втручання у розслідуванні конкретних кримінальних справ, то така заборона має бути обов'язкова, бо це і є гарантія незалежності НАБУ.

Колеги, моя поправка спрямована на те, щоб НАБУ було, дійсно, незалежним. Прошу поставити поправку на голосування та підтримати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 22 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 27. Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! У мене багато поправок, але я не наполягатиму на багатьох із них. Попри те, що в назві цього проекту закону зазначається про приведення у відповідність до Конституції, насправді підготовлений до другого читання проект містить купу положень, які суперечать Конституції. І так чи інакше доля цього законопроекту, якщо він буде ухвалений, буде така сама, як і попереднього, – багато його положень, ті, що ви ухвалюєте, будуть визнані неконституційними. Одне із них стосується юстування нормативно-правових актів НАБУ як органу виконавчої влади. Це прописано в Конституції. Але, незважаючи на пряму норму Конституції, ми це прибираємо. Як це взагалі впливає на начебто незалежність НАБУ незрозуміло.

Прошу поставити поправку на голосування і підтримати її.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 27 народної депутатки Славицької. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 31. Григорій Миколайович... *(Шум у залі)*.

Перепрошую. Сергію Володимировичу, поправку 30 враховано редакційно. Ви хочете, щоб її було враховано повністю?

Поправка 30. Будь ласка, Сергію Володимировичу, потім – Григорій Миколайович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. Я ще раз наголошую, відповідно до Регламенту ми не маємо повноважень розглядати цей законопроект сьогодні, але, порушуючи Регламент, ви продовжуєте розгляд.

Щодо цього законопроекту. Я погоджуюся з колегами, які кажуть, що норми цього законопроекту містять низку норм, які порушують українську Конституцію, а не приводять статус НАБУ у відповідність із вимогами Конституції.

Я ще раз підкреслюю, 6,5 року працює НАБУ. Невже воно довело свою ефективність? Невже ми маємо якісь гучні справи, і діючі топ-корупціонери притягнуті до відповідальності? Невже в нас є вироки? Натомість вчора Вищий антикорупційний суд закрит провадження у справі щодо колишнього міністра інфраструктури, показавши якість роботи НАБУ.

Насправді пропонується нічого не змінювати, залишити як є, і отримати абсолютно неконституційний закон, неякісний і непрофесійний орган, який називається НАБУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Шановні колеги, поправку 30 враховано редакційно. Однак автор наполягає на повному її врахуванні. Ставлю пропозицію автора на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається в редакції, яку врахував комітет.

Поправка 31. Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, український народе! У своїх репліках народні депутати розказували про закон про олігархів. Але вони забули наголосити, що Президент сказав, що закон про олігархів підніме економіку, а Прем'єр-міністр України Шмигаль, сказав, що закон до економіки не має ніякого відношення. У репліках, на жаль, ми цього не почули.

Хочу звернути увагу на пропозицію комітету про те, щоб положення про діяльність НАБУ визначало і затверджувало саме НАБУ. У мене запитання: може вони щось інше запропонують? Ні. Комітет пропонує записати пункт б такого змісту: «здійснення інших повноважень, визначених цим Законом». А що таке «інші повноваження»?

У своїй поправці я пропоную: «Положення про Національне бюро затверджується Кабінетом Міністрів». Кабінет Міністрів нехай визначає політику розвитку НАБУ. Прошу врахувати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 31 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Поправка 35. Григорію Миколайовичу, ваша поправка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Тут хтось може казати, що в таблиці чогось немає. Я беру таблицю, коли вона вийшла. А щоб казати, що там чогось не вистачає, таблицю треба подавати за 10 днів, щоб народні депутати її прочитали, а не тупо, безглуздо голосували.

Комітет пропонує, щоб положення про НАБУ Кабінет Міністрів не затверджував, а акти, прийняті НАБУ, не підлягали юстуванню в Міністерстві юстиції.

Я вибачаюся, у нас царський правоохоронний орган зі спеціалізованими повноваженнями: сам пише, сам приймає, сам робить, і сам результати собі малюватиме? Ну, врешті-решт, давайте вводити якийсь регулятор закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 35 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Поправка 37. Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Я ще раз підкреслюю, сам законопроект абсолютно суперечить Конституції. У поправці 37 я пропоную виправити яскраву ілюстрацію «трускавецької школи права», тих авторів, які готували цей законопроект. Виявляється, нормативно-правові акти Національного бюро набирають чинності з дня їх офіційного опублікування. Тобто, грубо кажучи, о 17 годині опублікували, а вже діє з 24 години. Це така в нас «трускавецька школа права», це такий яскравий приклад невігластва під час підготовки нормативно-правових актів у турборежимі.

Я підкреслюю, це просто яскравий технічний момент, але сам законопроект ідеологічно неправильний. Якщо ви говорите про те, що НАБУ є центральним органом виконавчої влади, то він повинен бути центральним органом виконавчої влади не лише з усіма можливостями і повноваженнями, але й з відповідальністю і підконтрольністю. Незалежність НАБУ не означає, що він нікому не підпорядкований. Федеральне бюро розслідувань є структурною частиною Міністерства юстиції США.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка, коротко.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, комітет цю поправку відхилив. Частиною четвертою статті 94 Конституції України прямо передбачається, що закон може набирати чинності не раніше дня його опублікування. Тобто ця норма в редакції першого читання і в редакції комітету відповідає Конституції України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 37 народних депутатів Власенка і Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Поправка 39. Народний депутат Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Є закон, але є закони, які мають бути трохи рівніші. Ось про це ми й говоримо. Неюстування нормативно-правових актів, які НПБУ саме приймає, саме собі положення печатає, вирішує, коли публікується, вступає в дію. Тут зрозуміла історія.

Але на прикладі Офісу Генерального прокурора ми вже зіштовхнулися з неюстуванням документів, є проблеми, і цих документів досі ніхто не може знайти.

У моїй поправці йдеться про обов'язкове юстування, державну реєстрацію, щоб всі громадяни України розуміли (тут всі Конституцію згадували, чи хороший закон), мали право розкрити і подивитися всі нормативні акти, на підставі яких діє такий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 39 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 42. Пузійчук. Не наполягає. Наполягаєте?

Пузійчук. Будь ласка, Андрію Володимировичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановний головуючий, я прошу дати мені 3 хвилини на виступ, потім поставити на голосування поправки 42, 46, 50, 58.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 3 хвилини.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги! Ви зараз намагаєтеся кожне положення цього законопроекту вписувати в абсолютно невідповідні для цього рамки. Прочитайте висновок Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради. На першій його сторінці воно зазначає: пропонується визначити НАБУ як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, але слід зазначити, що існування в державному механізмі такого органу виконавчої влади зі спеціальним статусом не повною мірою узгоджується з відповідними положеннями Конституції України. Це те, про що зазначав наш колега Сергій Володимирович Власенко. Далі це починає рости як сніжний ком з актами, як приклад, – акти НАБУ. Якщо це нормативний акт, він має реєструватися Міністерством юстиції. Крім того, є загальний порядок оприлюднення таких актів. Це або так, або ніяк, або потрібно приводити у відповідність інше законодавство.

І те, що ви зараз зазначаєте про колізії в українському законодавстві, говорить про те, що в черговий раз приймаєте законопроект, який порушує Конституцію і за фактом призведе до того, що НАБУ не працюватиме, його роботу буде заблоковано, і в перспективі цей закон буде визнаний таким, що не відповідає українській Конституції. Прошу підтримати мої поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію, поправки треба ставити? Треба. Тоді я ставитиму по порядку, як ви й просили.

Ставлю на голосування поправку 42 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 46 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 50 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 58 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі по порядку.

Поправка 44. Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, поправка 43 Кабаченка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене написано, поправка 43 народного депутата, на жаль, покійного, Полякова.

Поправка 44 народних депутатів Власенка, Кабаченка.

Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я ще раз, хочу сказати, автори цього законопроекту пішли хибним шляхом. Незалежність правоохоронного органу не досягається його безконтрольністю. Тобто незалежний і безконтрольний – це дві різні речі.

Я розумію голову комітету, яка стоїть зараз на трибуні, і їй немає що на це відповісти. Вона, на жаль, відображає не українську позицію з цього питання, а якусь зовнішню, про що ми поговоримо трохи пізніше.

Я ще раз підкреслю, Федеральне бюро розслідувань Сполучених Штатів Америки є підрозділом Міністерства юстиції, але воно є абсолютно незалежним органом, який може здійснювати навіть розслідування проти діючого президента країни. Не досягається незалежність безконтрольністю. Безконтрольність породжує хаос.

Якщо НАБУ – це центральний орган виконавчої влади, то він повинен бути центральним органом виконавчої влади, координуватися Кабінетом Міністрів, і положення про нього також має затверджувати Кабінет Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 44 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 48. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, щойно я прочитав новини від 18 жовтня про те, що НАБУ притягнуло до відповідальності шість міністрів.

Розмірковуємо далі. Згідно з цим проектом закону наступного Директора НАБУ обиратиме саме Кабінет Міністрів України – колегіальний орган. Тобто в майбутньому потенційні міністри, яких НАБУ притягне до відповідальності, обиратимуть Директора НАБУ. Про яку незалежність НАБУ як органу ми взагалі можемо говорити?

Хочу поставити запитання авторам законопроекту. А чи не вбачаєте ви в цьому, м'яко кажучи, прямий конфлікт інтересів? Якщо ми хочемо зробити незалежний антикорупційний орган, то маємо все-таки повернутися до концепції, що незалежний антикорупційний орган має бути закріплений насамперед у Конституції України.

Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

РАДІНА А.О. Дякую. Комітет вашу поправку відхилив. Вона стосується не того, про що ви кажете, а оприлюднення нормативно-правових актів НАБУ.

Колеги, немає ніякого узалежнення НАБУ від того, що буде центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом. Члени Кабінету Міністрів не призначають на свій розсуд Директора НАБУ. Щоб цей процес був незалежний, деполітизований, в конкурсній комісії працюватимуть незалежні експерти. Відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії саме вони матимуть ключову роль в ухваленні рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 48 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 53. Кабаченко. Наполягаєте? Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Точно і саме так прописано в тексті законопроекту про узалежнення Директора НАБУ від Кабінету Міністрів України. Згідно з цим законопроектом конкурсна комісія жодним чином не впливає на кінцевий вибір, хто саме очолюватиме антикорупційне бюро України. Конкурсна комісія, яка складається, в тому числі з представників міжнародних організацій, лише обирає трьох кандидатів, які потім направляються до Кабінету Міністрів України, який своїм вирішальним голосом обирає єдиного кандидата на посаду Директора НАБУ. Давайте дуже уважно читати текст законопроекту.

Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 53 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправка 57. Макаров. Не наполягає. А, наполягає, ми домовлялися. Дайте 3 хвилини народному депутату Макарову. Будь ласка.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Хочу сказати, законопроект потрібний, не приймати його не можна, бо тоді в конституційній архітектурі ми отримуємо один орган, який не може працювати, не буде законодавчої бази для роботи такого органу.

Разом з тим хочу відзначити в якій спосіб ми не можемо приймати важливі закони, зауважити на вадах під час їх прийняття. Це стосується і Закону «Про Бюро економічної безпеки України», і так званого закону про олігархів, і так званої судової реформи. Зверніть увагу, в якій спосіб здійснюється прийняття таких законів.

Спочатку авторський колектив подає законопроект для прийняття в першому читанні. Ми його голосуємо. Він повертається в комітет для підготовки до другого читання, депутати подають свої поправки. Далі, в тому числі автори законопроектів, подають через поправки до другого читання, фактично, законопроект у новій редакції. Усі ключові статті подаються в новій редакції, і поправки, подані іншими депутатами, не мають значення, бо є монобільшість. Через якийсь час, після того, як строк для подачі поправок завершений, через місяць, можливо, пізніше, авторський колектив починає усвідомлювати, що вони знову подали не ту редакцію, яку хочуть прийняти, і тоді приймаються, як і в даному випадку, так звані комітетські поправки, можливо, найкращі для законопроекту. Я знаю, для цих поправок дуже багато часу приділила голова комітету, провела, дійсно, титанічну роботу. Але фактично маємо на засіданні комітету третю редакцію законопроекту. Усі поправки, подані іншими депутатами, вся робота, проведена під час підготовки до другого читання, стає безглуздою, непотрібною. І я розумію, в такій ситуації якість законопроекту втрачається, цінність депутатської роботи над законопроектом втрачається. А голова найбільшої фракції на ток-шоу називає законопроект, прийнятий у першому читанні, «черновиком», на який не треба звертати уваги. Так не можна.

Я переконаний, усі законопроекти, особливо найважливіші, потрібно подавати вже в тій редакції, за яку ви відповідаєте, рекомендуєте для прийняття в цілому. Спільна законодавча робота всіх депутатів може зробити його якіснішим, покращить його роботу під час введення в дію. І не треба буде потім накладати вето, як це було з законом (проект [№ 3711](#)) – після трьох редакцій ще Президент і вето наклав.

Ми будемо голосувати за цей законопроект, незважаючи на такий спосіб його прийняття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олегу Анатолійовичу.

Я не ставлю ваші поправки на голосування, так?

Поправка 55. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги! Складається враження, що автори цього законопроекту бачать себе майбутніми керівниками НАБУ. Як пояснити, про що тут вже казали колеги, норму статті про те, що не підлягають реєстрації нормативно-правові акти, які підписує керівництво НАБУ?

Шановні колеги, для тих, хто не розуміє це, пояснюю, що під нормативно-правовими актами керівництва НАБУ розуміється: положення, яким затверджується все від застосування спецзасобів і таке інше, правила виїзду за межі держави у відрядження, накази, розпорядження. Якщо це не реєструватиметься в Мін'юсті, яке має перевірити, чи ці нормативні акти відповідають Конституції України, нашим міжнародним угодам, у тому числі з прав людини, то це буде, вибачте, правовий нігілізм і махновщина. Не можна такі речі пропускати.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 55 народного депутата Цимбалюка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 63. Пузійчук. Наполягаєте? Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий! Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, знову хочу звернути вашу увагу на висновок Головного юридичного управління, яке зазначає, що проект не узгоджується з Конституцією та правовими позиціями Конституційного Суду.

Якщо ви включаєте НАБУ до системи органів виконавчої влади, то на нього мають поширювати відповідні норми законодавства, якими регулюється діяльність центральних органів виконавчої влади.

Якщо говорити про незалежність НАБУ, то навряд чи їй сприятиме підпорядкування НАБУ виконавчій вертикалі. Відповідно до статті 16 Закону «Про центральні органи виконавчої влади» діяльність центральних органів виконавчої влади спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідних міністрів згідно з законодавством. Ви хочете зробити з НАБУ центральний орган виконавчої влади. Тоді скажіть, як він може незалежно і неупереджено розслідувати корупцію в уряді, у вашому уряді?

Прошу підтримати мою поправку. Прошу коментар голови комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 63 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 64. Будете наполягати? Ні. Дякую.

Поправка 66. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Цей законопроект, дійсно, є унікальним, тому що ми надаємо повноваження органу центральної виконавчої влади, зверніть увагу, не Кабінету Міністрів, а органу центральної виконавчої влади розробити самостійно для себе положення, а Директору НАБУ – здійснювати утворення, реорганізацію та ліквідацію територіальних управлінь Національного бюро відповідно до норм цього законопроекту.

Що я пропоную у поправці? Кабінет Міністрів затверджує положення, Директору НАБУ надаються повноваження щодо реорганізації, ліквідації територіальних управлінь відповідно до положення про НАБУ. Ми ж розуміємо, що законом затвердили їм такі зарплати, що робити вже їм нічого не треба, вони просто отримують зарплату. Де Кабінет Міністрів братиме гроші щодо ліквідації і збільшення особового складу і таке інше?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 66 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 67. Пузійчук. Наполягаєте?

ПУЗІЙЧУК А.В. Руслане Олексійовичу, мої поправки 74, 76.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 71. Радіна. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 72. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Моя поправка стосується повноважень Кабінету Міністрів щодо звільнення та призначення Директора НАБУ. Ми вважаємо, що доцільніше залишити норму, яка діє, про те що дві третини Верховної Ради мають право ініціювати і голосувати за звільнення Директора НАБУ. Ви ж пропонуєте, що дві третини саме Кабінету Міністрів можуть голосувати, ініціювати, приймати рішення про звільнення Директора Національного бюро.

Вибачте, якщо Кабінет Міністрів має таке право, то, як казали попередньо мої колеги, як незалежний антикорупційний орган, НАБУ, здійснюватиме контроль за міністерствами фінансів, інфраструктури, чиновниками I категорії, коли призначення і звільнення Директора залежить від них?

Шановні колеги, діюча норма досконаліша, але однозначно треба вносити зміну до Конституції стосовно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 72 народного депутата Цимбалюка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 74. Пузійчук. Ви хочете одразу і 74, і 76?

Будь ласка, 1 хвилина.

ПУЗІЙЧУК А.В. Руслане Олексійовичу, 2 хвилини, і голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, ви зазначаєте, що метою цього законопроекту є надання гарантій незалежності НАБУ. Можливо, коли писали, ви помилилися, і законопроект все-таки про залежність НАБУ?

Поясніть, будь ласка, хотів би почути коментар голови комітету, яким чином ви досягаєте мети незалежності НАБУ, підпорядкувавши НАБУ уряду? Як НАБУ може вільно і неупереджено розслідувати злочини проти високопосадовців у виконавчій владі, якщо уряд може в будь-який момент звільнити Директора НАБУ? Це про залежність Директора НАБУ від уряду. Зараз це може зробити лише Верховна Рада за пропозицією не менше двох третин народних депутатів від її конституційного складу. Ви хочете знизити рівень відповідальності під час прийняття цього рішення, позбавити парламент можливості здійснювати контроль за діяльністю НАБУ.

Це ж абсолютно різні речі: відкрита, гласна, демократична парламентська процедура і непублічна, максимально скорочена процедура прийняття урядового рішення.

Прошу поставити мою поправку на голосування. Підтримавши її, ви підтримуєте незалежність НАБУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка, коротко.

РАДІНА А.О. Перше. Ані Президент України, ані Верховна Рада України згідно з позицією Конституційного Суду України не мають повноважень ані призначати, ані звільняти Директора НАБУ. Крапка.

Друге. Коли ви кажете, що відповідно до цього законопроекту Кабінет Міністрів може звільнити Директора НАБУ у будь-який момент, ви кажете неправду. Законопроектом чітко передбачено, за наявності яких обставин Кабінет

Міністрів може ухвалити таке рішення. Приклади таких обставин є: визнання судом недієздатним або надходження негативного висновку за результатами аудиту НАБУ. З іншими гарантіями незалежності НАБУ по тексту законопроекту також все гаразд. Є заборони давати вказівки, втручатися в кадрову політику, досудове розслідування. Тобто всі необхідні гарантії незалежності НАБУ передбачені законопроектом (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставитиму на голосування дві поправки підряд.

Ставлю на голосування поправку 74 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 76 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 79. Народний депутат Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. А про яке рішення Конституційного Суду ви кажете? Про те, яким зобов'язав Верховну Раду до кінця минулого року прийняти закон? Ви про це рішення кажете? Треба виконувати рішення суду, а не говорити про нього з трибуни.

Шановні народні депутати! Прийняття рішення двома третинами Кабінету Міністрів лише для єдиного органу в Україні. Це такий *all inclusive* (все включено). Рішення Кабмін приймає більшістю голосів. Крапка. Закон один для всіх. Цією статтею ми знову дозволяємо Директору НАБУ перебувати на посаді сім років. Ми в залі вже про це говорили. Скільки можна? Ну, давайте довічно йому зробимо, і нехай виконує свою функцію.

У своїй поправці я пропоную термін п'ять років. Зробіть орган, який разом з усіма боротиметься з корупцією, і нарівні прийматимуть рішення щодо нього, а не як щодо білої ворони. Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 79 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 90. Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановний український народе! Я вже акцентував увагу на рішенні Конституційного Суду. А доповідач каже, що в нас є ще рішення Венеціанської комісії щодо цього законопроекту. Немає такого рішення. Якщо у вас є, дайте мені його почитати, бо я не знайшов, на жаль, чи, на щастя.

У моїй поправці йдеться про підстави для звільнення Директора НАБУ, про що всі говорили, у тому числі й у залі, щоб не було таких випадків, як, будучи притягнутим до адмінвідповідальності, не мати підстав для звільнення, або, будучи в реєстрі корупціонерів, керувати органом, який бореться з корупціонерами. Бо це «бред какой-то»!

Ми пропонували внести зміни, щоб на майбутнє врегулювати законом, щоб не було такого нонсенсу. Внесли? Ні. Підстави знову не включаємо. У поправці пропонується включити всі підстави щодо звільнення Директора НАБУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 90 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 92. Кабаченко. Наполягаєте? Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. «Батьківщина». Колеги, ще раз. Перше. У тексті законопроекту написано, що призначає Директора НАБУ лише Кабінет Міністрів України. Це факт, і ми не можемо зараз це дискутувати.

Друге, яке є важливішим. Чи вважаєте ви, що людина, яка вчинила адміністративне правопорушення, пов'язане із корупцією, може очолювати НАБУ?

Своєю поправкою я пропоную передбачити, що в разі притягнення до адміністративної відповідальності за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, Директора НАБУ буде звільнено із займаної посади.

Я хочу запитати доповідача: чому комітет вирішив відхилити цю поправку? Адже саме очільник НАБУ в жодному разі не може дискредитувати статус антикорупційного органу України.

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

РАДІНА А.О. Комітет цю поправку відхилив. Колеги, хочу нагадати, є багато правопорушень, пов'язаних із корупцією. Наприклад, подання декларації на дві години пізніше, ніж треба – правопорушення, пов'язане із корупцією. То що, за це треба звільнити людину з посади?

У нас логіка така: міру покарання і заборону обіймати посади має встановлювати суд. Якщо судом буде присуджено заборони займати певну посаду, особу буде звільнено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 92 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 93. Пузійчук. Не наполягає. Дякую.

Поправка 95. Мамка Григорій Миколайович. Не наполягаєте чи наполягаєте? Ну, звісно, наполягаєте. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Дійсно, на дві години пізніше подав – немає відповідальності. А звичайний чиновник подав декларацію пізніше на дві години чи 20 хвилин, ну, не встиг, – кримінальна відповідальність. Питання: а яка різниця?

Треба все-таки називати речі своїми іменами. Наприклад, підставою для звільнення є висновок міжнародного незалежного аудиту. Аудиторів досі немає, вже шостий рік поспіль. Ми ще їх будемо чекати? Натомість є негативний висновок Рахункової палати, який положили під сукно і засекретили. Чомусь так відбувається. Негативний висновок Рахункової палати – державного органу, передбаченого Конституцією, є підставою, але його не існує.

Давайте бути чесними і відвертими. Давайте пропишемо підстави не під вашого Ситника, а вже під нового Директора НАБУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 95 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 96. Юрчишин. Наполягаєте, так? Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. У мене є п'ять відхилених поправок: 96, 183, 217, 303, 310. Я прошу 2 хвилини на виступ, а на голосуванні не наполягатиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 2 хвилини Ярославу Івановичу.

ЮРЧИШИН Я.Р. Об'єднання «Справедливість». Насправді, зараз тут дуже багато поширюється міфів про законопроект, який є адекватний і точно потребує підтримки.

Перше. Ми виправляємо те, на що звернув увагу Конституційний Суд, – надаємо статус, де Кабінет Міністрів матиме певні адміністративні функції, але не матиме ніякої дискреції в тому, кого призначати, звільняти і таке інше, тому що в законопроекті прописується адекватний механізм незалежної комісії.

Друге. Розповідають про те, що немає справ в НАБУ, за що варто похвалити цей орган. Справа Фурдичка, керівника Львівської облради, депутата кількох скликань, людини, яка фактично була власником лісів, – вісім років тюрми, справи проти депутатів, справи проти дев'яти керівників державних підприємств. І велике питання: чи зараз ті, хто наживався на цих підприємствах, не намагаються блокувати даний законопроект.

Так, є дискусійні норми. Зокрема зараз колеги вирішують, що нам чомусь потрібен аудит лише НАБУ, а Спеціалізованої антикорупційної прокуратури – ні. Хоча це нонсенс, тому що незалежно аудитувати треба навіть прокуратуру. Це міжнародні стандарти.

Але нас чекає дуже важливе питання. У квітні ми повинні мати нового Директора НАБУ, щоби на старого всіх вовків не вішали, що в нас раптом структура перестала працювати. І мої поправки й спрямовані були на те, щоб зменшити дискрецію уряду, забезпечити безперервність роботи Національного антикорупційного бюро, але в конструктивному форматі. Зараз я не буду на них наполягати, а просто прошу тих колег, яким немає що приховувати від НАБУ, зняти свої поправки і перейти до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 99. Народний депутат Мамка Григорій Миколайович. Ви наполягаєте, так? Будь ласка.

МАМКА Г.М. Ну, а як. Я ж не можу змінити своєї думки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це прекрасно.

МАМКА Г.М. У поправці йдеться про конкурс, який я намагався запустити. Комітет пропонує, щоб до складу конкурсної комісії увійшли три особи, визначені Кабінетом Міністрів і три особи від міжнародних організацій, які протягом останніх двох років надавали міжнародну допомогу.

Я вибачаюся, ми з ДБР нагналися? Усі, хто надавав нам міжнародну допомогу протягом двох років, досі не можуть визначити осіб до складу конкурсної комісії. А чим відрізняється ДБР від НАБУ? Нічим. Своїми функціями, опціями?

У своїй поправці я пропоную надати повноваження Кабінету Міністрів. Нехай визначає шість членів до конкурсної комісії для вибору керівника, і нехай визначаються з міжнародними партнерами, яких чекатимуть два, три, чотири роки. Нехай Кабінет Міністрів приймає рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 99 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 106. Пузійчук. Наполягаєте? Ні. Добре.

Поправка 110. Власенко. Наполягаєте? Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Голово, у мене 13 поправок. Я прошу 6 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію Володимировичу. Думаю, це правильно. І ви тоді не будете наполягати на голосуванні, так?

Будь ласка, дайте 6 хвилин.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Бачите, всі потягнулися в якісь місця. Тому що навіть в Кримінальному кодексі дозволяється через кожні дві години допиту робити перерву.

Щодо законопроекту. Ви знаєте, у мене таке суцільне дежавю. Я згадую 2014 рік, коли на трибуні стояли такі самі полум'яні так звані активісти, говорили, що давайте приймемо цей закон, і в країні не буде корупції. Прийняли цей закон. І що, в нас зменшилася корупція в «Укрзалізниці», зменшилася багатомільярдна корупція в «Нафтогазі»? Чи, може, зменшилася корупція в «Укрпошті»? Чи, може, керівники цих величезних державних монополій були притягнуті НАБУ до відповідальності за 6,5 року існування НАБУ?

Нам навели приклад Ореста Фурдичка. Сказали, що він був головою облради. То головою облради він був 20 років (!) тому, притягли до відповідальності сьогодні. Більше ніяких прикладів роботи цього органу нам навести не можуть. Тому що цей орган від початку був створений неправильно, на що вказав Конституційний Суд.

Зараз нам роблять спробу нібито під гаслом того, що ми виконуємо рішення Конституційного Суду, пропонують прийняти очевидну, чергову абракадабру, яка не має ніякого відношення до державного будівництва, до центральних органів виконавчої влади, до боротьби з корупцією. Я не хочу вангувати, але рівно через два, три, чотири роки на трибуні Верховної Ради стоятиме такий самий громадський активіст і далі щось розповідатиме. Вони вже стояли на трибуні, говорили, що їм НАБУ замало, треба створити ще Вищий антикорупційний суд. Уже два роки існує Антикорупційний суд. Покажіть мені вирок по гучних антикорупційних справах. Знову будете згадувати Фурдичка? Я ще раз підкреслюю, він був головою Львівської обласної ради 20 років тому. Це що, топкорупція? Це що, багатомільярдні обладнання в залізниці? Це що, багатомільярдні обладнання в «Нафтогазі»? Це що, багатомільярдні обладнання в «Укрпошті»? Це що, багатомільярдні обладнання в сьогоднішніх міністерствах і відомствах? Ні!

На жаль, в нас не вибудована система боротьби з корупцією. Нам запропонували дві абсолютно неправильні, хибні тези. Панацея в тому, щоб понастворювати нових органів по боротьбі з корупцією. Понастворювали. І що, зменшилася боротьба з корупцією? Ні, притягують до адміністративної чи кримінальної відповідальності голів сільських рад за те, що вони з запізненням, на 20 хвилин, подали декларацію. Таких справ у нас мільйони, мільярди, а реальної боротьби з корупцією не відбувається.

А хто перейшов працювати в НАБУ? Працівники прокуратури, тодішньої міліції, а тепер поліції. І що, вони почнуть по-іншому боротися, а не так, як вони боролися, перебуваючи в лавах прокуратури чи МВС? Ні.

На жаль, замість реальної реформи правоохоронної системи, нам пропонують чергові бульбашки, які не мають ніякого відношення ні до Конституції, ні до чого. Нам знову пропонують передати черговий правоохоронний орган під контроль міжнародних експертів. Знову вирішальна роль міжнародних експертів у цьому питанні.

Тут згадували Венеціанську комісію. Я хочу нагадати, що в своїх численних висновках вона чітко говорить, що це є зазіхання на державний суверенітет, і, як виняток, можна було б розглянути участь міжнародних експертів на короткотривалій період. А що нам пропонують? Нічого, кажуть, що через вісім років приймемо закон, який, можливо, відмінить участь міжнародних експертів. Нам знову пропонують, щоб всі ці операції фінансувалися не за рахунок державного бюджету, а за рахунок коштів так званої міжнародної технічної допомоги. Тобто функції держави у нас забезпечуються не грошима державного бюджету, а коштами міжнародної технічної допомоги.

Нам кажуть, що ключова мета цього законопроекту – деполітизація діяльності НАБУ. Навпаки, ви передаєте НАБУ під контроль Кабінету Міністрів України, який представляє сьогодні одну політичну силу. Це повна політизація діяльності НАБУ.

Я ще раз підкреслюю, діючого очільника НАБУ нам запропонували міжнародні експерти. Ми вже маємо такий досвід. До речі, колишнього керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури також пропонували міжнародні експерти, якого ті самі активісти нещадно критикували і говорили, що його треба знімати. Але закон не передбачав підстав для зняття керівника САП, окрім його особистої заяви. То його дотисли і він написав заяву. Але, чи це державницькі механізми підходу до функціонування правоохоронної системи – не створювати незалежний орган, як Федеральне бюро розслідувань у Сполучених Штатах Америки, а створювати орган, який знаходиться поза будь-яким моніторингом, поза будь-яким контролем українських громадян і українських державних інституцій? Це не є незалежність, це є безконтрольність. Через два роки ми будемо цей закон знов переглядати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 118. Пузійчук. Не наполягає.

Макаров вже доповідав.

Поправка 136. Славицька. Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Шановні колеги! Це остання поправка, на голосуванні якої я наполягаю, попри те, що їх у мене багато. Що хотілося б сказати.

Законопроектом пропонується така модель призначення, звільнення Директора НАБУ, де переважне право голоса матимуть так звані іноземні експерти. І це подається, як начебто незалежність під час прийняття того чи

іншого рішення. Ми можемо дискутувати, наскільки взагалі конституційно, що іноземці у нас здійснюють управління державними справами, а не громадяни.

Попри це, в законопроекті ще прописується, що цим експертам допомагають якісь помічники. Хто ці помічники, які в них права, обов'язки. Це ніде в законопроекті не зафіксовано. Але ми прекрасно розуміємо, що експерти не знають ні нашої мови, ні нашого законодавства. І саме ці невідомі помічники, правовий статус яких в проекті закону не визначений, формуватимуть думку експерта, лобюватимуть ті чи інші кандидатури чи навпаки. Тому я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 136 народної депутатки Славицької. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Красов, Мінько. Не наполягають.

Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 142. Кабаченко. Не наполягає. Наполягаєте? Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. «Батьківщина». Ще раз повертаємося до тексту законопроекту.

Перше. Виключно Кабінет Міністрів України призначає Директора НАБУ.

Друге. Якщо Директор НАБУ скоїв будь-яке адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, він має бути негайно звільнений з посади. Якщо нам не подобається це формулювання, я погоджуюся зі своїми колегами, що треба вносити зміни до іншого тексту закону України.

І третє. Повертаючись безпосередньо до суті поправки. Даною поправкою зберігається паритет в конкурсній комісії щодо присутності у її складі як осіб, яких запропонує Кабінет Міністрів України, так і осіб за пропозицією партнерів з розвитку. Тобто, якщо ми не можемо уявити наше життя без представників, які надавали Україні міжнародну технічну допомогу, давайте, як мінімум, гарантувати збалансованість представників як від української сторони, так і від міжнародних партнерів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 142 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Дубінський.

Мошенець.

Радіна, не наполягаєте, так?

Поправка 147. Пузійчук. Не наполягає.
Фролов.
Устінова. Не наполягаєте, так?
Власенко виступав.
Пузійчук. Не наполягає.
Власенко, Дубінський, Ткаченко. Не наполягають.
Красов, Сухов, Дубнов, Ковальов.
Поправка 165. Пузійчук. Не наполягає.
Поправка 169. Фролов. Не наполягає.
Поправка 170. Фролов.
Поправка 171. Пузійчук.
Поправка 175. Стефанчук. Не наполягаю.
Поправка 176. Сухов.
Поправка 177. Не наполягає.
Пузійчук, Красов.
Юрчишин доповідав.
Дубнов, Сухов, Пузійчук. Не наполягають.
Красов, Фролов, Сухов, Мінько, Дубнов.
Поправка 201. Макаров.
Пузійчук, Дубнов (*Шум у залі*).
Я ще дійду до поправки 337.
Поправка 208. Фролов.
Поправка 209. Поляков.
Поправка 224. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Хочу звернути вашу увагу на те, що цим законопроектом надаються повноваження Директору НАБУ визначати собі самостійно невизначену кількість заступників. Добре, якщо їх буде 10. А якщо їх буде 100? Немає обмежень. Хто їм платитиме? Кабінет Міністрів, який не затверджує положення?

Поправка про звичайні речі, які стосуються всіх правоохоронних органів – органу центральної виконавчої влади, інших правоохоронних органів, а саме про визначену кількість заступників. Заступників не вистачає, щоб керували, чи нам треба люди, які розслідуватимуть резонансні, пов'язані з корупцією провадження? Я пропоную виключити повноваження. Я проти, щоб Директор НАБУ мав 100 заступників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 224 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Поправка 235. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Поправкою 235 вводиться одна із підстав для звільнення очільника НАБУ. Зверніть увагу, шість років немає аудиту. Верховна Рада не спромоглася призначити незалежних аудиторів, які могли б провести аудит, і у разі порушень ініціювати звільнення Директора НАБУ.

Тому за умов, що не буде аудиторів або будуть заангажовані, призначені Кабінетом Міністрів, можна включити ще одну із підстав для звільнення – висновок Рахункової палати. Ми знаємо, що аудит був проведений, але інформацію засекречено, комусь це вигідно. Але люди мають знати, що відбувається в органах, за роботу яких вони платять великі гроші.

У поправці йдеться про висновок Рахункової палати за результатами аудиту, який має бути оприлюднений, щоб люди бачили, що ганебна робота очільника НАБУ є підставою для його звільнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 235 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 268. Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М. У поправці йдеться про повноваження комісії, яка проводитиме оцінку роботи, визначатиме кандидатів. І знову ми приходимо до висновку, що частина комісії формуватиметься за пропозицією міжнародних партнерів. Хто такий міжнародний партнер? Той, який два роки надавав допомогу? Він не знає мови або знає, він до кінця не орієнтується в законодавстві, на базі якого працює цей правоохоронний орган, він не розуміє, що таке результат роботи.

Якщо ви подивитесь висновки або виступи Директора НАБУ, то він каже, що за шість років НАБУ запобігло розкраданню коштів на мільярди. Що таке запобігло? Це стадія закінченого чи не закінченого замаху? Де відповідальність за ці речі? І таких вже кричущих...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 268 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 276. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги! Зверніть увагу, як обговорюють у засобах масової інформації Раду громадського контролю при НАБУ. Мають бути критерії для кожного, хто іде на ту чи іншу посаду. Кандидат має сказати: що він хоче зробити, як він хоче це робити і в який термін.

Хтось пообіцяв війну закінчити за два тижні, а хтось просто закінчити. Але ніяк не закінчується. Так і робота в Раді громадського контролю при НАБУ.

Критерії, що я пропоную, дуже прості. Якщо ти працював раніше в НАБУ, нічого туди подаватися протягом останніх п'яти років. Якщо два роки працював на державній службі, нічого там робити. І ті положення, які я пропоную, має затверджувати Кабінет Міністрів. Мають бути критерії. Ну, не можна, щоб Директор НАБУ мав повноваження і затверджувати положення, і керувати органом.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 276 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 286. Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Ми вже акцентували увагу, що Кабінет Міністрів приймає рішення більшістю своїх голосів. Директора НАБУ як призначатиме, так і звільнятиме Кабінет Міністрів. Ми розуміємо, яка різниця між правоохоронними органами і органом центральної виконавчої влади. Повноваження щодо звільнення з посади в правоохоронних органах – одні, в цьому законопроекті стосовно Директора НАБУ – зовсім інші. Звільнення з посади відбувається шляхом прийняття рішення двома третинами Кабінету Міністрів. Але не вказано, ким, від якої кількості. Немає конкретизації.

Тому Кабінет Міністрів і повинен приймати відповідні рішення за аналогією з іншими – більшістю голосів. Тут треба залишити механізм роботи Кабінету Міністрів України і не спалюжувати його роботу в інтересах одного органу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

Ставлю на голосування поправку 286 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

І, наскільки я розумію, остання поправка, яка ставитиметься на врахування, – це поправка 321 (*Шум у залі*).

Добре, ще ні (*Шум у залі*).

Яка? 302? Є.

Поправка 302. Мамка. Потім – ви.

МАМКА Г.М. От усі ви хочете обдурити опозицію. То таблицю не дали, то зараз з поправками махлюєте.

Шановні народні депутати, давайте пригадаємо історію. Ми ж повинні розуміти, що після рішення Конституційного Суду цим законом не вноrmовується, а створюється новий орган, який буде органом центральної виконавчої влади. Тоді давайте перезагрузимо його, як Державне бюро розслідувань, визначимо критерії, візьмемо на парламентський контроль цю історію, зробимо орган, який дійсно працюватиме.

У поправці пропонується, щоб з дня набрання чинності цим законом зняти з посад Директора НАБУ, його заступників, призначити нового очільника, провести конкурс, і зробити дієвий орган, спрямований на боротьбу з корупціонерами, а не з корупцією, який не брехатиме суспільству, показуватиме реальні результати, не крастиме гроші з бюджету і таке інше. Прошу мою поправку поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 302 народного депутата Мамки. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 306. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановний пане головуючий! У мене дві поправки – 306 і 312. Прошу дати 2 хвилини, і можемо їх не голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 2 хвилини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі! Я подавав дві поправки, які відхилено. Вони дуже прості і передбачають одну річ. Два роки минуло з моменту, як Директор Національного антикорупційного бюро України за рішенням українського суду і двох інстанцій потрапив до державного реєстру корупціонерів. Два роки Директор Національного антикорупційного бюро є корупціонером, і нічого не відбувається, ніхто його не звільняє з посади, не ставить питань. Я неодноразово і зараз пропоную, в тому числі в поправках, щоб не на когось, а на першого заступника Директора НАБУ, пана Углаву, було покладено виконання обов'язків Директора Національного антикорупційного бюро, якщо вже так склалося, що Директор НАБУ корупціонер.

До речі, хочу нагадати, сам пан Ситник на все це дуже сильно нервово реагує. Тому що після того, як вперше, два роки тому, я порушив це питання у Верховній Раді, одразу прийшли до телекомпанії мого заступника з обшуками. Ми бачимо, що дуже нервово на все це реагують, не хочуть чути правду. Але ми все одно будемо казати правду, яка є дуже простою – пан Ситник є корупціонером, є в державному реєстрі корупціонерів, і при цьому виконує обов'язки Директора Національного антикорупційного бюро. Діючи владу це абсолютно влаштовувало два роки, нічого не було зроблено, щоб цю абсолютно ганебну ситуацію змінити.

Я дуже сподіваюся, що в майбутньому ніколи в Україні такого не буде, що Національне антикорупційне бюро, яке є надзвичайно важливою інституцією, очолюватимуть люди з бездоганною репутацією, і ні Зеленському, який хоче вплинути на це, обрати свого ручного Директора, ні комусь іншому зробити це не вдасться.

Також хочу звернути увагу на ту ганьбу, яка відбувається з відбором кандидатів на зайняття посади прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. І це робиться діючою владою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки я розумію, зараз вже точно остання поправка. Чи ні? (*Шум у залі*). На підтвердження пізніше.

Отже, поправка 321 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Тепер я зрозумів, чому ми визначили, що цей законопроект трохи рівніший і кращий, ніж всі інші в автоматі. Тому що на мою поправку до розділу «Прикінцеві та перехідні положення», щоб зобов'язати Кабінет Міністрів забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим законом, необхідний час, треба привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим законом. Чому ми ламаємо через коліно ту процедуру, яка є, яка визначатиме і роботу, і положення, і все інше?

Прошу поставити мою поправку на голосування, і все-таки внести зміни і зобов'язати Кабінет Міністрів. Якщо цього не буде, то що, Ситник унормуватиме ці законопроекти?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

РАДІНА А.О. Григорію Миколайовичу, комітет вашу поправку відхилив, тому що ви пропонуєте привести акти у відповідність протягом двох місяців, а редакцією першого читання і фінальною редакцією передбачено, що це має бути зроблено за місяць.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорію Миколайовичу, є необхідність ставити на голосування чи не треба? Ставимо.

Ставлю на голосування поправку 321 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки до законопроекту, на яких ви наполягали. У нас є ще поправки, на підтвердженні врахування яких є наполягання.

Григорію Миколайовичу, скільки у вас поправок на підтвердження? Три. Скажіть, будь ласка, номери поправок.

МАМКА Г.М. Поправки 236, 265 і 298.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте почнемо з поправки 236.
Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М. Поправки стосуються Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Дайте мені 1 хвилину, а потім поставите на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Тут вірно було зазначено, що я пропоную два місяці, а законопроектом передбачається один місяць. А пригадайте історію з БЕБ. Ми просили півроку, бо це реальна робота, яка має бути зроблена, – відхилили. І що ми отримали? Проголосували за законопроект, і перенесли на два місці, тому що часу не вистачало. Дивіться, щоб у цьому разі такого не було. Тоді це вже буде якась відповідальність.

Поправки, на підтвердженні яких я наполягаю, про звичайні речі. Закон «Про Національне антикорупційне бюро України» – це Закон «Про Національне антикорупційне бюро України». Ми не повинні в порушення статті 116 Регламенту вносити поправки і влазити в роботу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури нормами цього законопроекту. Треба цю функцію залишати за прокурором, а не законом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідеться про поправку 236. Її комітет врахував, але депутат вимагає поставити на підтвердження.

Будь ласка, позиція комітету. Після цього зал визначатиметься.

РАДІНА А.О. Колеги, комітет цю поправку врахував. Прошу зал визначатися.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А чому? (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що є логіка.
Ставлю на підтвердження поправку 236. Прошу зал визначатися.
«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка вважається відхиленою.

Григорію Миколайовичу, ви наполягали на підтвердженні поправки 265. Будь ласка, ваша аргументація.

МАМКА Г.М. Аргументацію я озвучив щойно, протягом хвилини. Але дякую за можливість виступити.

Шановні народні депутати! Врешті-решт, є Регламент – основний закон для нашої роботи. Ну, не можна всовувати зміни щодо Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, яких не було в першому читанні. У поправці йдеться про виключення взагалі термінології «Спеціалізована антикорупційна прокуратура».

Для людей, які не бачили таблиці і не читають законів, скажу, що керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури є ще заступником Генерального прокурора (відсилочна норма до Закону «Про прокуратуру», який ми вже міняли, реформували, об який ноги витирали, а вони не здаються, працюють). Давайте хоча б туди влазити не будемо.

Прошу поставити на підтвердження поправку 265.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка, коротко.

РАДІНА А.О. Колеги, комітет цю поправку відхилив... Перепрошую, комітет цю поправку врахував, але зал може визначатися щодо неї шляхом голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З поправкою 265 така сама ситуація. Комітет її врахував, аргументація наведена. Прошу визначатися щодо підтвердження поправки.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

І поправка 298. Григорію Миколайовичу, будь ласка, аргументація.

МАМКА Г.М. На жаль, ми не чуємо від комітету аргументації. Якщо немає аргументації, скажіть, будь ласка, хто попросив всупереч статті 116 Регламенту всунути ці поправки в законопроект? Необхідно якісь рішення приймати.

Поправка також стосується Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Дякую залу за розуміння щодо попередніх двох поправок. На мою думку і на думку більшості залу, роботу органу, діяльність якого регулюється окремим законом, треба визначати не Законом «Про Національне антикорупційне бюро України», як в даній історії, а Законом «Про прокуратуру».

Прошу поставити на підтвердження поправку 298.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

Будь ласка, позиція комітету.

РАДІНА А.О. Колеги, комітет цю поправку врахував. Але вона пов'язана із раніше відхиленою залом поправкою. Відповідно зал має визначитися щодо цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто тлумачення – системний зв'язок, так? Дякую.

Шановні колеги, інформую щодо поправки 298. Комітет її врахував. Водночас, в коментарі комітет зазначив, що оскільки попередні поправки були залом відхилені, а вона пов'язана з ними, то зал має визначитися щодо її підтримки. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Давайте почнемо з поправки 28.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 28 враховано комітетом. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, чи треба боротися з корупцією? Очевидно, так. Чи треба це робити в конституційний спосіб? Для когось – напевно, так, а для нас – очевидно, так і лише в конституційний спосіб.

Якщо ми говоримо про те, що НАБУ – це центральний орган виконавчої влади, то форми координації з боку Кабінету Міністрів згідно з українською Конституцією не можуть бути обмежені. Зараз всі, хто підтримує цю поправку, хочуть затягти це питання в Конституційний Суд України і отримати його чергове рішення про неконституційність всього того, що ви зараз «ваяете».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 28.

РАДІНА А.О. Колеги, комітет цю поправку врахував. Вона необхідна для того, щоб забезпечити ясність, що саме може робити Кабінет Міністрів в частині координування діяльності НАБУ і що робити не може. Ця поправка потрібна для забезпечення незалежності НАБУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, комітет врахував поправку 28 і зараз також наполягає на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Сергію Володимировичу, у вас ще є на підтвердження, так? Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо можна, покажіть по фракціях і групах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть фракціях і групах.
Сергію Володимировичу, яка наступна поправка?

ВЛАСЕНКО С.В. Поправка 83. До речі, все, що сказала шановна пані голова комітету щодо попередньої поправки, не відповідає ані дійсності, ані законодавству, ані українській Конституції. Конституція визначає, що робить Кабінет Міністрів стосовно центральних органів виконавчої влади. Будь-які обмеження неконституційні. І ви щойно підтримали поправку, яка точно робить закон, який ви прийняли, неконституційним, принаймні, в цій частині.

Щодо поправки 83. Не треба запроваджувати будь-яких спеціальних процедур. Я розумію, що історія нікого нічому не вчить. Але, я ще раз підкреслюю, згадайте історію з колишнім керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Спочатку так звані громадські активісти бігали і кричали, що його треба звільнити за спеціальними процедурами, а потім кричали, а чому не можна його звільнити. Мають бути нормальні, законні, обґрунтовані підстави для звільнення, які дають можливість Директору НАБУ працювати незалежно. Але ще раз, незалежність і безконтрольність – це трохи різні речі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на підтвердження поправку 83. Комітет її врахував. І, я так розумію, підтверджує свою позицію щодо врахування цієї поправки. Прошу зал голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Сергію Володимировичу, ви більше не наполягаєте, так? Дякую.

Шановні колеги, я розумію, що ми... (*Шум у залі*). Демченко?

Народний депутат Демченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Колеги, я хотів би звернути увагу на виключно юридичні моменти. У відповідному законопроекті є навіть такі статті, хоча більша частина із них – політичні.

Поправка 97. Прошу поставити її на підтвердження. Про що йдеться? Відповідним законопроектом ми намагаємося завуальовано внести зміни до Кримінального процесуального кодексу України. Норми Кримінального процесуального кодексу України передбачають виключний перелік заходів забезпечення кримінального провадження, серед яких є відсторонення від посади. Законопроектом пропонується застосувати нові заходи забезпечення, а саме відсторонення від виконання посадових обов'язків, відсторонення від виконання службових обов'язків. Обидва види забезпечень не передбачені нормами

Кримінального процесуального кодексу. Тим паче, безглуздо звучить далі формулювання даної норми, що відповідні заходи застосовуються в порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом. Тому пропоную провалити відповідну поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

РАДІНА А.О. Колеги, комітет цю поправку врахував, зал може визначатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, що поправка 97...
(Шум у залі).

РАДІНА А.О. Колеги, я уточню, з яких міркувань комітет підтримав цю поправку.

Комітетська редакція поправки дає пряму відсилочну норму, що виключно з підстав і в порядку, передбаченими Кримінальним процесуальним кодексом. Крапка. Ніяких змін до Кримінального процесуального кодексу не вноситься, ніяких додаткових позицій щодо того, що вже передбачено Кримінальним процесуальним кодексом немає. Комітет цю поправку врахував.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, маємо ситуацію, що поправку 97 комітет врахував, але голова комітету каже, що зал може визначатися з логіки застосування цієї поправки. Я правильно розумію? Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Ще хтось наполягає? Ні. Тоді, шановні колеги, переходимо до голосування
(Шум у залі). Ще є наполягання?

Демченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Голово. Ще одна технічна поправка виключно юридичного характеру. Жодних політичних наслідків вона не несе, жоден бенефіціар цього законопроекту не буде невдоволений.

Колеги, йдеться про поправку 284. Цією поправкою передбачається (цитую): «...Кабінету Міністрів України забороняється втручання в діяльність Національного антикорупційного бюро України, зокрема, у здійснення досудового розслідування та прийняття рішень, які стосуються конкретних кримінальних проваджень...».

Колеги, відповідна поправка суперечить статті 3 Закону «Про Національне антикорупційне бюро України», яким передбачаються основні принципи діяльності Національного бюро, відповідно до яких НАБУ незалежне від будь-яких органів і здійснює відповідну незалежну діяльність.

Крім того, відповідна поправка суперечить статті 40 Кримінального процесуального кодексу, яким передбачається зворотній підхід до можливості втручання в кримінальне провадження. Кримінальний процесуальний кодекс вказує на те, що ніхто не має права втручатися в кримінальне процесуальне провадження, крім випадків, прямо передбачених законом. Тому дана норма є недоречною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

РАДІНА А.О. Колеги, комітет цю поправку врахував, і критично важливо, щоб вона залишалася врахованою, тому що нормою саме цієї поправки встановлюється пряма заборона для Кабінету Міністрів втручатися будь-яким чином у здійснення того, що має робити НАБУ, а саме в досудові розслідування. Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 284 комітет врахував і наполягає на тому, щоб вона залишилася врахованою. Прошу підтримати цю поправку і проголосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо... (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення (*Шум у залі*). Немає обов'язку зачитати, є обов'язок показати на табло.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України стосовно приведення статусу Національного антикорупційного бюро України у відповідність до вимог Конституції України» ([№ 5459-1](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах. Дякую.

Вітаю, Анастасіє Олегівно, з прийняттям закону.

З процедури – Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановний пане Голово, розумію, що кримінальним процесуальним законодавством не передбачено аналогії, але прошу вас за аналогією з Кримінальним процесуальним кодексом України кожні дві години принаймні на 5-10 хвилин оголошувати перерву.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, я із превеликим задоволенням, але думаю, що ми зараз почнемо розгляд цього законопроекту і буде час реалізувати своє право на відпочинок, виходячи між обговоренням поправок. Я не можу суперечити волі залу, який так нестримно хоче попрацювати.

Шановні колеги, давайте, для того щоб відбулася невеличка перерва, я зроблю деякі оголошення.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток морської галузі та інфраструктурні реформи». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Арахамію Давида Георгійовича, а заступником – Урбанського Анатолія Ігоревича. Вітаю колег!

Також надійшла інформація від фракції «Слуга народу», що оформлено як лист. Відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України дев'ятого скликання народного депутата України Буймістер Людмили Анатоліївни (*Шум у залі*).

Шановні колеги, переходимо до наступного питання. Це законопроект [№ 5850](#).

Запрошую на трибуну голову комітету Данила Олександровича. Будь ласка.

Шановні колеги, хтось буде наполягати на своїх поправках?

Григорій Миколайович Мамка буде, так? Колтунович Олександр Сергійович, Юлія Володимирівна Тимошенко і Сергій...

Поправка 1. Пузійчук Андрій. Не наполягає.

Батенко Тарас Іванович. Не наполягає.

Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 4. Пузійчук. Не наполягає.

Батенко. Не наполягає.

Дубінський. Не наполягає.

Петруняк. Не наполягає.

Поправка 10. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, у цьому залі ми неодноразово порушуємо питання: що ж важливіше? Закон? Але Конституція України також є законом. У Конституції України визначено норми, які не підлягають зміні іншими законами, підзаконними нормативно-правовими актами.

Цим проектом закону ми, по суті, змінюємо ті основні тези, які прописані в Основному Законі України – Конституції. Прошу не виключати і не змінювати все-таки підходів Основного Закону України, зокрема, відповідно до статті 99 Конституції України: «Забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави – Національного банку України». Ми просто змінюємо визначення, пропонуючи замінити його словами: «грошово-кредитна політика – комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України шляхом використання інструментів грошово-кредитної політики, визначених цим Законом».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 10 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

Знаєте, у мене з Оленою Костянтинівною щось не спрацювали кнопки. Якщо можна, хай хтось підійде. Дві кнопки... Мабуть, президію вирубили. Ви кажете, що тільки опозицію, але президію теж вирубають (*Шум у залі*).

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Добре, ідемо далі. Але нас з Оленою Костянтинівною позбавили права на голосування.

Поправка 12. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 14. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Дорогі друзі, це буде доле-носний для України закон, що очевидно. І мова йде про те, чи управляє Україна своєю грошово-кредитною політикою, собою, своєю економікою через фінансову систему, через Національний банк України, чи не управляє?

Зараз цим проектом закону, в принципі, робляться три речі.

Перше. Національний банк України повністю виводиться з системи управління держави Україна. Хто буде ним управляти? Хотілося б, щоб ви уточнили.

Друге. Повністю ліквідується вся звітність, яка тільки може бути, навіть перед Президентом України і Верховною Радою України.

І третє. Національний банк України перетворюється на систему заробітку грошей в тіньовому секторі, на цьому будуть збагачуватися.

Тому вноситься перша поправка, щоб цьому запобігти. Ми пропонуємо її врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, поясню, про що цей проект закону, чому він про людей! Цей проект закону про курс, про інфляцію, про стабільність банківської системи і про повноваження Національного банку України, який має все це забезпечувати в інтересах людей.

І ті поправки, ті зміни до Закону України «Про Національний банк України», які вносяться цим законопроектом, підсилюють незалежність Національного банку України, на чому ми наполягаємо, щоб ніхто з будь-яких політичних мотивів (ані Президент України, ані парламент, ані уряд) не міг впливати на виконання Національним банком його конституційних обов'язків і функцій в інтересах людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 14 народної депутатки Тимошенко Юлії Володимирівни. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 15. Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, бачу, що є велика кількість поправок, майже всі не враховані комітетом.

Щойно прозвучала думка, що це буде закон для людей чи про людей. Ну, крім сміху, це нічого не викликає. Вважаю, що серед нас ще є ті люди, які довіряють експертам, що працюють у Головному юридичному управлінні Апарату Верховної Ради України. Будь ласка, зверніть увагу на зауваження, на ті головні пункти, на яких вони зазначили. Зокрема, основне, що написано в узагальнюючому висновку: «законопроект потребує доопрацювання з урахуванням можливостей, передбачених частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України».

Це означає, якщо висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання містять зауваження до законопроекту, підготовленого до другого читання чи повторного другого читання, головний комітет може розглянути на своєму засіданні саме ці пропозиції членів комітету, підготовлені з урахуванням таких висновків. Є п'ять основних зауважень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 15 народної депутатки Южаніної Ніни Петрівни. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 17. Ніколаєнко. Не наполягає.

Поправка 18. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 19. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Пане головуючий, подивіться, у залі від вашої фракції залишилася половина людей. Ми попросили: оголосіть перерву. Є ж якісь нормальні потреби, коли перерва оголошується хоча б кожні три години. Я вже не кажу про те, що половина вашої фракції без масок. Ми не знаємо, хворі ці люди чи ні. Вони робили сьогодні тести чи ні.

По суті поправки. Пане голово комітету, читайте Конституцію України, де чітко записано ключові конституційні обов'язки Національного банку України. І основний конституційний обов'язок – це забезпечення стабільності національної грошової одиниці. А ви кажете про підтримку цінової стабільності. Гривня може знецінитися в 20 разів. Відносно чого ця цінова стабільність?

Треба записати так, як це є в Конституції України. Не порушуйте її в ключових термінах проекту закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Ставлю на голосування поправку 19... *(Шум у залі)*.

А, пояснення? Будь ласка, від комітету. Це поправка 19.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Поправка 19. Дякую.

Функція і ціль є різними категоріями, зокрема, функція не дає уявлення про результат політики, який необхідно досягти. Саме тому в статті 6 Закону України «Про Національний банк України» визначено (дослівно): «При виконанні своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі».

Цінова стабільність – це саме і є інфляційне таргетування, це і є тим завданням, яке ми ставимо перед Національним банком. Відповідно до Конституції України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України. Стабільність грошової одиниці – це інфляція, це і є цінова стабільність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 19 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Обґрунтування ви почули. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 20. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Дуже гарно, коли, по суті, більшість каже про звичайні речі. Закон України «Про амністію» – назвали всіх людей правопорушниками, уже амністували. Також і цей проект закону про Національний банк – теж для людей, все ж для людей: і снова мне, и снова тебе, и тебе тоже.

Проблема в тому, що можна законопроектами вводити нові рішення щодо відповідності. Але критерій роботи, визначення нових понять, зокрема терміна «платіжний баланс», все інше... Слухайте, в економіці 99 відсотків з нас мало що розуміє, але ми всі, натискаючи кнопки, змінюємо поняття, які будуть застосовуватися центральним банком держави – Національним банком України.

Пропоную все-таки не робити нового визначення терміна «платіжний баланс», тому що так ми заплутаємо, яка сума надходить, від кого надходить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 20 народного депутата Мамки. Комітет пропонує цю поправку відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 21. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 22. Не наполягає.

Поправка 23. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 25. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 26. Ніколаєнко. Не наполягає.

Поправка 27. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 28. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, у цій статті ми вже порушили ключову норму Конституції України: стабільність гривні – це основне завдання Національного банку. Ви виключили цей пункт.

Тепер ідеться про те, чи створюємо ми приватну організацію, подібну до Федеральної резервної системи Сполучених Штатів Америки. Так, у них це працює. Чи це державний Національний банк України? Треба одразу функціонально визначитися. У Сполучених Штатах Америки функціонує така система, а у нас це – Національний банк України.

Тому велике прохання. У статтях, де закладаються основи: що таке Національний банк, які його функціональні обов'язки, до речі, це переписано прямо з Конституції України... Ви хочете це змінити? Внесіть зміни до Конституції, немає питань.

Така сама ситуація стосовно грошово-кредитної політики. Нам треба чітко визначити, заради чого ухвалюється цей проект закону...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 28 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 29. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 30. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 31.

Поправка 32. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Тут так само визначаються основи і принципи, на яких буде працювати Національний банк після тих поправок, які ви вносите.

Моя поправка, як і колеги з фракції та інших фракцій, які це пропонували, стосується визначення, що таке спеціальні права запозичення. Ми прямо визначили ті норми, які встановлені щодо функціонування Національного банку в цій частині.

Те, що ви записали в редакції проекту закону, фактично знімає всі зобов'язання, які стоять перед міжнародними фінансовими інституціями, тими, які нам надають ці запозичення.

Тому прохання підтримати саме запропоновану мною редакцію.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, коротко. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дивіться, все дуже просто. Мова йде про визначення спеціальних прав запозичень. Наведений термін повністю відповідає тим визначенням, які вживаються в найкращих світових практиках, зокрема МВФ. Бо спеціальні права запозичення – це міжнародно визнаний резервний актив, створений МВФ на доповнення існуючих міжнародно визнаних резервних активів. Просто технічно погоджується визначення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 32 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Дубінський. Не наполягає.

Поправка 34. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Не наполягає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає. Дякую.

Васильченко. Не наполягає.

Поправка 36. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 38. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Зараз я звертаюся до всіх громадян України, які нас слухають. Я, Юлія Тимошенко, фракція «Батьківщина», хочу вам сказати, що йдеться не про якийсь конкретний проект закону, а про руйнацію суверенітету нашої держави.

Якщо ви хочете рейдерськи приватизувати Національний банк, практично передаючи його в управління невідомо кому, якщо ви хочете усунути державу Україна від управління своїми економікою, фінансовою системою, бюджетною політикою, то ви правильно робите, що приймаєте цей законопроект. А якщо ви хочете стояти на принципах державного суверенітету, тобто самостійності в управлінні своєю країною, то хоч почитайте, що ви приймаєте. І те, що вам зараз вішають локшину на вуха... Ви хоча б розберіться, за що голосуєте.

Підтримайте наші поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, коротко.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую, шановна колего, за зауваження.

Мені здається, що дарма ми з вами говоримо не про цей законопроект. Бо якщо б ми заглибилися в його норми, то побачили б, що там нічого з того, про що ви говорите, немає: ані про суверенітет, ані про приватизацію, ані про що інше.

Зокрема, у тій поправці, яку ви зараз хочете поставити на голосування для врахування, ідеться про технічне погодження визначення терміна «міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту», і ні про що інше. Тому давайте не згущувати фарби там, де це робити абсолютно не треба.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 38 народної депутатки Тимошенко Юлії Володимирівни. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 39. Ніколаєнко. Не наполягає.

Поправка 40. Южаніна Ніна Петрівна. Не наполягає. А, наполягає? Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, звертаюся до профільного комітету, де я також працюю, з проханням звернути увагу на висновки і всі п'ять розділів, як теми зауважень, опрацювати до повторного другого читання. Ми не голосуватимемо за цей проект закону, якщо його не буде доопрацьовано.

Не бачу змісту говорити зараз по кожній поправці, тому що мало людей. Я подивилася, навіть формально технічно підтримати пропозиції народних депутатів немає кому, бо мало депутатів у залі. Такі дні готуються для проектів законів від опозиції, так само, як розглядаються і поправки від опозиції.

І ще. Стабільність роботи Національного банку залежить від вашої кадрової політики. Чи знаєте ви, що на сьогодні іде інформація про звільнення чинного Голови Національного банку України? Як результат цієї інформації, що

має всі підстави, вартість цінних паперів України впала. За цим слідкуйте, будь ласка, а до таких ґрунтовних речей ставтеся серйозніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 40 народної депутатки Южаніної. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі. Поправка 41. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 42. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 43. Пузійчук. Не наполягає.

Дубінський. Не наполягає.

Петруняк. Не наполягає.

Васильченко. Пузійчук. Бондарєв.

Поправка 49. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Хочу пояснити, що зараз мова йде не про конкретні поправки, положеннями яких руйнується право держави управляти своїм Національним банком, контролювати його роботу, здійснювати фінансову і економічну політику, і не про конкретні речі, які зараз ми можемо фрагментарно обговорювати. Ідеться про сам законопроект, про його дух і суть, про те, що Україну позбавляють права управляти своїм Національним банком і своїми системами. Ось про що йдеться.

Тому, якщо ви зібралися приватизувати Національний банк і забрати його в України, то, як мінімум, винесіть це питання на референдум і поясніть людям у країні, що ви збираєтеся робити, а не ставте стадо, яке взагалі не розуміє, за що голосує, розглядаючи такі серйозні питання без обговорення (*Шум у залі*).

Ми наполягаємо на наших поправках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Насамперед закликаю до поваги. У цьому залі всі розуміють, за що голосують. Це перше (*Шум у залі*).

Друге. Я хотів би, щоб ми з вами зрозуміли, що будь-які гасла і звинувачення повинні ґрунтуватися на конкретних нормах конкретного законопроекту. Та поправка, яку ви зараз ставите на голосування для врахування, знову-таки є технічною і жодним чином не впливає на суверенітет, як, до речі, й інші норми цього законопроекту, що не містять жодних загроз. Тому комітет і вирішив її відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 49 народної депутатки Тимошенко Юлії Володимирівни. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 50. Южаніна Ніна Петрівна. Наполягаєте? Не наполягає, добре.

Поправка 51. Наталуха. Не наполягає.

Шкрум. Не наполягає.

Поправка 53. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 59.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів, тоді пропускаємо.

Поправка 54. Колтунович. Будь ласка, Олександрє Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово.

Даниле Олександровичу, поправки по суті далі підуть, але я хотів би спочатку, як вступний інструктаж, отримати від вас відповідь. Особисто для мене цей законопроект став неприйнятним тоді, коли я побачив, що іноземці можуть бути членами Ради Національного банку. Коли ми голосували законопроект ще в першому читанні, я застерігав саме на цьому. І 18 поправок, які я подав, їх небагато, стосуються тією чи іншою мірою саме цього.

Поясніть, будь ласка, як змінилася норма щодо іноземців, які можуть бути членами Ради Національного банку? Погоджуюся з Юлією Тимошенко, тоді це зовнішнє управління фінансово-банківською системою, Національним банком (регулятором) і всіх інших похідних речей.

З цього погляду я хотів би отримати насамперед відповідь з фундаментального особисто для мене запитання: залишаються іноземці членами Ради Національного банку у вашій редакції законопроекту?

Дякую вам за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Ну, насамперед ця поправка не стосується взагалі питання іноземців. Але якщо ми з вами підемо далі за текстом, то побачимо, що ми доповнили законопроект до другого читання критерієм постійного місця проживання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на своїй поправці? Не наполягаєте, Олександрє Сергійовичу, так? Я зрозумів.

Ставлю на голосування поправку 54 народного депутата Колтуновича Олександра Сергійовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 55. Пузійчук. Не наполягає.

Наталуха. Не наполягає.

Шкрум. Не наполягає.

Поправка 58. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуючий. Продовжуючи тему, я озвучив, що перші декілька поправок саме... Але чому я наполягаю на цих поправках? Я не почув відповіді. Будь ласка, уточніть, яке громадянство? Чи положення про виключно громадян України залишаються в редакції законопроекту після першого читання, тобто до другого читання?

Даниле Олександровичу! Вибачте, Даниле Олександровичу, у мене запитання. Мене цікавить громадянство: чи виключно громадяни України можуть бути членами Ради Національного банку? Тому що це фундаментальне питання щодо зовнішнього управління у фінансово-банківській системі і щодо національного регулятора. Надалі ми ще будемо говорити стосовно інших вимог, які є до членів Ради Національного банку. Зараз це технічна поправка. І я хочу почути саме відповідь на фундаментальне питання, що це, наприклад, виключно громадяни України. Неприйнятним є те, що це будуть іноземці. Я просто не бачив таблиці до другого читання і не знаю, якими поправками ви врегулювали це питання.

Дякую.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ще раз, критерії громадянства України є в законопроекті до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 58 Колтуновича Олександра Сергійовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 59. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 5...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка?

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 59.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 59. Я ж сказав – 59.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую. Це законопроект, яким визначається саме в цій частині, що ми свого часу рядом інших законодавчих актів передали функції регулювання, наприклад, діяльності небанківських фінансових установ Національному банку України. А в цьому законопроекті визначення термінів немає.

Моя пропозиція стосується того, що там, де функція регулювання діяльності Національного банку є, а в цій частині немає регулювання, записаного в цьому проекті, варто, щоб ці положення застосовувалися в тій частині, що є в інших законах. От я наводжу конкретний приклад – небанківські фінансові установи.

Прошу підтримати мою поправку, бо вона логічна. Потім ви можете на щось посилатися, а так у вас навіть немає визначення повноважень, положень і термінології, на що ви зможете посилатися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 59 народного депутата Соболева Сергія Владиславовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги! Невеличка пауза.

Мене попросили повідомити, що в нас на балконі перебувають ліцеїсти, вихованці першого курсу юридичного ліцею імені Ярослава Кондратьєва Національної академії внутрішніх справ. Давайте привітаємо їх, побажаємо їм міцного служіння відданого праву (*Оплески*).

Повертаємося до нашої рутини.

Наступна поправка 60. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 61. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 62. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 71.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 71? Добре, тоді перепрошую, будемо іти далі. Поправка 66. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, звертаюся зараз до залу. Розумію, що для вас вказівка зверху голосувати або не голосувати є визначальною і вас не цікавить те, що ви приймаєте, якщо виконуються певні зобов'язання перед вами. Але ж не можна до такої межі доходити.

Ця поправка, про яку я зараз говорю, практично відновлює норму, якою на Національний банк покладаються обов'язки затверджувати кошторис своїх адміністративних витрат. Цим проектом закону взагалі хочуть скасувати навіть

положення про те, щоб Національний банк діяв у межах свого кошторису адміністративних витрат. Це означає, що доходи Національного банку будуть безконтрольні, їх будуть використовувати «в темну», зокрема, в абсолютно корупційних цілях. Що ви робите, дорогі друзі?

Підтримайте поправку, якою відновлюється кошторис Національного банку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Я не хочу нікого в цьому залі дивувати, але зараз також кошторис Національного банку затверджується Національним банком. У цьому і є незалежність Національного банку, що ані Президент України, ані Кабінет Міністрів України, ані ми з вами кошторис Національного банку не затверджуємо.

Ваша поправка дещо про інше, але яка вже різниця. Давайте голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 66 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 69. Колтунович. Будете наполягати? Олександр Сергійовичу, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, звичайно. Шановні колеги, після цієї поправки в мене буде поправка 172. Руслане Олексійовичу, її враховано частково, але я наполягатиму на повному врахуванні. Ми ту дискусію, яка в нас була з паном головою комітету щодо громадянства і вимог до членів Ради Національного банку, перенесемо туди.

Ця ж поправка, в принципі, тут є. Я бачу, що всі сидять із порівняльними таблицями до другого читання. Отже, вони з нею ознайомилися. Власне, я пропоную погоджувати з Кабінетом Міністрів України ряд моментів щодо створення, ліквідації і так далі підприємств.

Але мова про інше. Коли ви сказали, що закон буде для людей, я для себе виписав кілька моментів, це ви саме анонсували цей законопроект. Якщо для людей, то чому не перерахували курс по кредитах, коли брали по 4,99? Якщо для людей, то чому інфляція перевищує 100 відсотків, на сьогодні на товари першої необхідності – галопуюча інфляція. Чому ви її не стримуєте заходами інфляційного таргетування? Чому облікова ставка підвищилася з шести до 8,5 відсотка? А це здорожчання по кредитах. Такі в нас кроки Національного банку для людей? Це репліка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 69 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 71. Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Не розумію логіку, чому змінили цю статтю? Щоб було зрозуміло для залу (я ж так думаю, що ніхто цього не читав): виключено цілі положення, які регулюються зараз чинним законом. Наприклад, фінансова статистика, статистика платіжного балансу, міжнародна інвестиційна позиція, зовнішній борг, статистична інформація фінансових установ, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк. Не розумію логіки, навіщо ви виключили з цієї статті положення, які діють зараз? Якщо це зроблено для того, щоб забрати функції у Національного банку, хто тоді буде їх виконувати? На кого ви їх покладаєте? Це прямі функції Національного банку.

У мене пропозиція: залишити цю статтю в старій редакції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 71 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 73. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Насамперед я хочу, щоб все-таки керівник комітету уважно читав поправки. У попередній моїй поправці 66 чітко говориться про поновлення процедури затвердження кошторису адміністративних витрат Національного банку.

Те, що пропонується, ще раз повторюю, – це повна безконтрольність з боку Рахункової палати і парламенту того, як використовується прибуток Національного банку. Не треба вводити людей, які зараз слухають трансляцію засідання Верховної Ради України, в оману і спотворювати те, що я говорю, спотворювати мої поправки. Ви хоч майте мінімум совісті.

Стосовно поправки 73. Цим проектом закону, який ви пропонуєте, фундаментально звужуються повноваження Ради Національного банку, скасовуються цілі розділи таких повноважень, і в такий спосіб Національний банк не контролюється з боку України.

Прошу підтримати поправку 73.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Кошторис Національного банку нікуди не дівається. Не вводьте, будь ласка, людей, які слухають наше засідання, в оману. І контроль за кошторисом так само залишається, це є в тексті законопроекту. А прибуток Національного банку перераховується до бюджету, як це було завжди.

Щодо цієї поправки. Виключаються положення у зв'язку з тим, що ми з вами у вересні 2019 року прийняли закон про «спліт», і певні повноваження були передані Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку. Саме відповідно до розподілу цих повноважень і виключаються деякі з них із Закону України «Про Національний банк України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 73 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 75. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Як поправка 73, так і поправка 75... Змінами, по суті, фундаментально та стратегічно урізаються повноваження Ради Національного банку, коли управління Національним банком виводиться з-під контролю Ради Національного банку і передається, безумовно, в управління якихось невідомих структур, які будуть за Раду Національного банку вирішувати ключові питання.

Якщо в попередньому пункті скасовуються повноваження Ради Національного банку, яка мусить організувати створення та методологічно забезпечувати систему грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики платіжного балансу і так далі, то вже в цьому пункті розширюється перелік повноважень Ради Національного банку, які скасовуються, виключається забезпечення державного регулювання та нагляду у відповідності із Законом України «Про Національний банк України».

Прошу підтримати поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 75 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 79. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Яка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 79.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ще раз хочу звернутися до всіх у країні, хто мене чує, хто має спеціальну освіту економістів, фінансистів. Я вас прошу: візьміть, будь ласка, і прочитайте законопроект № 5850, яким, по суті, ліквідується вплив держави Україна на Національний банк України. Ми як країна залишаємося без головного інструменту нашого економічного, фінансового життя, а це означає – взагалі життя.

Я хотіла б, щоб професійні люди в країні, якщо в парламенті таких майже немає, почитали цей законопроект і написали у своїх акаунтах про те, як сьогодні руйнується суверенітет України через прийняття таких законів, через провокаторів, які ведуть всю зграю практично на бойню, розуміючи, що вони роблять.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, коротко.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Також хочу звернутися до людей, які мають освіту, цікавляться банківським регулюванням і взагалі правом, з роз'ясненням щодо цієї поправки.

Цією поправкою саме пропонується позбавити Національний банк можливості захисту своїх прав та представництва інтересів в органах влади іноземних держав та закордонних юрисдикційних органах. Навряд чи це буде дуже сприяти суверенітету нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 79 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 83. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ще раз прошу вас, перед тим, як кожному народному депутату натиснути кнопку за цей проект закону, проконсультуватися зі своїми радниками, з аналітичними органами Верховної Ради України, поговорити з професіоналами, які розуміють, що приймається.

Ця команда, яка нині при владі, найімовірніше, на наступних виборах піде в небуття, але за цей час будуть зруйновані державні інституції України.

Вони нам так само говорили, що прекрасна ідея – продавати землю. Вони нам говорили, що прекрасна ідея – легалізувати гральний бізнес і марихуану, а також ще багато чого робити, зокрема продавати нашу стратегічну власність, приватизовувати державні банки. Вони говорять, що все це прекрасно. Так само зараз говорять і про цей законопроект. Національний банк України де-факто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 83 народної депутатки Тимошенко Юлії Володимирівни. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 84. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 105. Пане Голово! Поправка 105.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ми ідемо далі. Перепрошую.

Пузійчук. Дубінський. Пузійчук. Рєпіна.

Поправка 91. Соболев. Поправка 91 чи 107? Поправка 105. Добре, ідемо далі. Зараз подивлюся, якщо до цього нічого немає, тоді...

Поправка 99. Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, поправка 99. Слова означають багато чого. І те, що ми зараз бачимо, – це, по суті, нівелювання Ради Національного банку, практично скасовуються повноваження Ради Національного банку, перетворюючи її на декоративний орган, який нічого не вирішує.

Цією поправкою я пропоную в абзаці четвертому підпункту 4 пункту 1 розділу I проекту закону чітко зазначити, що Рада Національного банку затверджує відповідні документи, а не просто декларативно схвалює. Ми вважаємо, що повноваження Ради Національного банку мають залишатися такими, як і були, – сильними, які абсолютно відповідають Конституції України, і є можливість контролювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 99 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 100. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, як ви зрозуміли і можете побачити з порівняльної таблиці, більшість поправок підготовлено спільно з представниками банківського експертного середовища. Тому я не розумію, чому ця влада вважає, що мудріша за них чи більше знає і не користується послугами навіть Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Це подібна поправка. Справді, дуже багато норм, якими нівелюються роль і функції Ради Національного банку України. У зв'язку з цим у мене запитання. Скажіть, будь ласка, уже півроку є вакансія члена Ради Національного банку України. Є п'ять кандидатів, які подали документи. Чому профільний комітет не розглядає ці кандидатури? Для кого готується місце, посада? Чи є у вас взагалі

кадровий потенціал для заповнення не просто своїми людьми, а фахівцями тих інституцій, які дуже потрібні державі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановна колего, фаховий потенціал є не в нас, а в держави, в Україні, та в українського народу. Переконаний, що ми з вами приймемо правильне рішення. І ми не оголошуємо на сьогодні конкурс, саме очікуючи прийняття цього законопроекту, яким значно будуть змінені повноваження членів Ради Національного банку, тобто ми оберемо вже людину з новими повноваженнями, аби не було юридичних колізій. Отже, ми з цим питанням точно не зволікаємо.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 100 народної депутатки Ніни Южаніної. Прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 105 народного депутата Сергія Соболева. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Ключове запитання: Правління Національного банку лише надає цей документ чи повинно попередньо схвалити? Адже на підставі цих прогнозів далі планується бюджет держави.

Моя пропозиція полягає в тому, щоб було чітко записано, що Правління Національного банку схвалює, а не лише надає. Спершу повинно бути схвалено, рішення Правління, а потім на підставі цього буде розроблятися бюджет.

У частині того, що ви збільшили ці терміни, щоб був час для розробки бюджету (я пропонував 1 липня), я згоден. А от саме в частині, яка стосується слова «схвалює», у мене прохання підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 105 народного депутата Соболева. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 108. Петруняк. Не наполягає? Не наполягає.

Поправка 110. Народна депутатка Юлія Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Прошу розглянути наступні мої 10 поправок. Вони стосуються саме посилення саме функцій Голови Національного банку України, так і Правління Національного банку. Замість виступів з 10 поправок прошу дати мені 3 хвилини, щоб про це сказати.

ГОЛОВУЮЧА. Дайте 3 хвилини. Пані Юліє, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, річ у тому, що Національний банк України – це така інституція держави, яка прямо впливає на економічне благополуччя країни, правильну фінансову політику, інфляційні процеси, розвиток економіки, порядок кредитування, наявність фінансових ресурсів в обігу економіки України. Це комплекс питань, вирішення яких дасть країні можливість жити і працювати успішно або, якщо Національний банк працює не в інтересах України, а в спекулятивних та корупційних інтересах, він може, на жаль, виступати руйнівним елементом економіки нашої держави. Це знають усі. Це аксіома.

Один із відомих фінансистів світу сказав: дайте мені право управляти Національним банком цієї країни і мені байдуже, хто в цій країні приймає закони, тому що Національний банк – це, по суті, і є наше життя.

Законопроектом, що сьогодні пропонується, Національний банк виводиться, по суті, з усіх систем життєдіяльності нашої держави. Абсолютно знецінюються керівні органи Національного банку, усувається координація між парламентом, Національним банком, урядом і Президентом України для розвитку економіки держави. Фактично держава відсторонюється від можливості правильно розвивати країну фінансово та економічно.

Згадайте ситуацію, коли було «зачищено» 105 банків в Україні, коли забрали активи середнього класу. Згадайте той час, коли інфляція внаслідок падіння курсу гривні захлиснула країну небаченою кризою, коли значна частина середнього класу втратила свої ресурси і активи. Усе це була політика Національного банку, тому що він не працював в інтересах України. І зараз продовжується та сама лінія, але, крім того, що робилося досі – непосильні ставки по кредитах, практично обмеження в одержанні кредитів, деструктивна робота інструментів Національного банку, це буде закріплено законом. Національний банк як абсолютно незалежна структура вже буде мати право не працювати на Україну.

Не голосуйте за цей проект закону.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Юліє Володимирівно, будете наполягати на голосуванні поправки 110?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Прошу всі мої 10 поправок, щодо яких я виступала 3 хвилини, поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Ми потім...

Зараз ставиться на голосування поправка 110 народної депутатки Юлії Тимошенко. Будь ласка, голосуємо, шановні колеги.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 111. Ніна Южаніна. Будь ласка. Не наполягаєте.

Поправка 113. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 126.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд.

Тоді я поставлю на голосування поправку 115 народної депутатки Тимошенко, яку вона обговорила в попередньому виступі.

Ставлю на голосування поправку 115 народної депутатки Тимошенко. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 124. Ніна Южаніна. Ніно Петрівно, наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 126. Народний депутат Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, ця поправка стосується уникнення такої ситуації, що відбулася в державному банку «Укресімбанк», коли керівник установи дозволив собі на камери, нахабно викидати журналістів, давати на це команди, а потім приховувати інформацію та ховатися за нібито державною таємницею. А ця таємниця полягала в тому, що, виявляється, державна установа (вдумайтеся в це) «Укресімбанк» видавала кредити структурам, які перебувають на території так званих «ЛНР» і «ДНР» та сплачують туди податки.

Так от, щоб уникнути такої ситуації в мене є чітка пропозиція щодо того, хто саме має затверджувати Кодекс етики працівників Національного банку. Повинен бути подвійний контроль, щоб це не робило саме Правління Національного банку заради себе або, щоб, наприклад, склад...

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, коротко, і голосуємо.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Чесно, не зовсім розумію, до чого тут ситуація з «Укресімбанком», що ми всі засудили, і юридичну оцінку цьому дали правоохоронні органи. Якщо такий орган, як Правління Національного банку, здійснює управління Національним банком, то, напевно, він і повинен затверджувати Кодекс етики працівників Національного банку, а не хтось інший за нього,

хто не несе безпосередньо відповідальності за управління. У цьому абсолютна логіка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 126 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Южаніна. Не наполягає.

Петруняк.

Поправка 130. Юліє Володимирівно, ставимо на голосування?

Ставлю на голосування поправку 130 народної депутатки Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка Южаніної. Пузійчук. Наталуха. Шкрум.

Поправка 138. Соболев. Не наполягає. Пропускаємо, так?

Поправка 215, уже буде? Добре, до цього ми пропускаємо. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 143 Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 145. Юлія Володимирівна Тимошенко. Не наполягає.

Поправка 146. Южаніна. Не наполягає.

Поправка 147. Разумков Дмитро Олександрович. Не наполягає (*Шум у залі*).

Перепрошую, у мене тут просто не відмічено. Ви просите поправку 145 поставити на голосування, так?

Ставлю на голосування поправку 145 народної депутатки Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 150. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 151. Шкрум. Не наполягає.

Не наполягає.

Поправка 153. Мамка. Не наполягає.

Поправка 154. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 156. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 157. Юлія Володимирівна Тимошенко. Ставлю на голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 157 Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 158. Южаніна. Не наполягає.

Поправка 159. Соболев. Не наполягає.

Поправка 173. Колтунович (*Шум у залі*).

Поправка 172. Але її комітетом враховано частково. Ви наполягаєте, так? Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу! Поправку враховано частково, але чому я наполягаю на повному її врахуванні? Це фундаментальні речі цього законопроекту. Дивіться: «Членом Ради Національного банку може бути особа, яка є громадянином України» і далі за текстом. Що робить комітет? Вказує: враховано частково. Усі інші вимоги, які стосуються члена Ради Національного банку, актуальні, за виключенням «...понад 20 років, проживає в Україні...». Але членом Ради Національного банку, і це моя принципова позиція, має бути виключно громадянин України.

Хочу, щоб ви для стенограми, пане Голово, сказали, що ми здаємо національні інтереси. Ми вводимо іноземців до Ради Національного банку. Скажіть, будь ласка, для чого ви це робите, якщо робите, а якщо ні, то давайте врахуємо поправку 172.

Стосовно 20 років проживання. Гляньте, яка аргументація комітету: тому що в організаціях можуть працювати, зокрема в Міжнародному валютному фонді, Європейському банку реконструкції та розвитку і так далі, люди... Цих людей також будемо залучати. Тобто проект закону, зокрема, пишеться для МВФ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету буде?

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую за ваше запитання. Це 56 рядок таблиці, зараз я його знайду. Зверніть, будь ласка, увагу – громадяни України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 172 враховано комітетом частково, але автор наполягає на повному її врахуванні.

Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Стаття залишається в редакції з поправкою, яку комітетом враховано частково.

Поправка 173. Колтунович. Наполягаєте? Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Звичайно. Дивіться, продовжуючи цю тему, наступною поправкою туди ж вносяться зміни. Абзац третій частини п'ятої розділу I пропонується викласти у такій редакції: «Членом Ради Національного банку може бути особа, яка є громадянином України понад 20 років...». Моя поправка стосується того, що набуття громадянства мало відбутися 20 років тому, а не так, що вони вчора... Для мене особисто і для нашої фракції це принципове питання.

Ми бачили, що зробили з банківською системою з 2014 по 2019 роки. На 1 січня 2014 року банків було 180, зараз – 71, із них 33 банки з іноземним капіталом. Коли розказують про оздоровлення, ми знаємо, які були зроблені кроки щодо недобросовісної конкуренції, ніхто не дасть приховати ці злочини.

Наполягаю на тому, щоб членами Ради Національного банку були громадяни України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету, коротко.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую, Олександр Сергійовичу, за вашу пропозицію. Але, насправді, чому 20 років, не 25 і не 50, незрозуміло, а чому не п'ять? Ви визначили цифру, що, з одного боку, не має жодного обґрунтування, а з іншого – до тієї кризи, яку ми бачили, і такого її наслідку, як банкопад, призвело саме те, що здійснювалося громадянами України, хочу вам нагадати, різними громадянами України.

Тому ми включили критерій «громадянин України». Прошу звернути вашу увагу: 56 рядок таблиці – включено критерії «громадянин України» і «постійно проживає», але перетворювати цю норму на абсурд, мені здається, ніхто нам права не давав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 173 народного депутата Колтуновича Олександра Сергійовича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція зробити перерву на 15 хвилин, провести дезінфекцію залу, природні потреби і так далі. Будь ласка.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Ми продовжуємо засідання Верховної Ради України після нашої технічної перерви. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Поправка 174 народного депутата Колтуновича. Її враховано частково. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Шановний пане голово комітету, чому я наполягаю на повному її врахуванні? Вона стосується того, що членом Ради Національного банку може бути особа, яка є громадянином України понад 10 років. Я відреагую на вашу репліку і зауваження, чому 20 років і чому 10 років.

На мій погляд, тут питання не методологічних аспектів, а виключно економічних і економіко-політичних циклів, які були в країні. Якщо ви пам'ятаєте, з 2005 року в Україні фактично започатковано зовнішнє управління, це почалося з колишнього Президента України Ющенка. Тому з цього погляду 20 років і 10 років. Якби ми хотіли затягнути цей процес, то було б 20, 21, 22, 23 роки, а потім ще й по місяцях і днях, ще й, можливо, по годинах. Це, дійсно, були б тисячі поправок. Але такого немає, у цих поправках є сенс.

Знову-таки фундаментальний момент – членами Ради Національного банку можуть бути виключно громадяни України, чотири з них призначаються Президентом України, чотири – Верховною Радою України. Ми бачимо достойних українців, які гідно представляють економічний блок у Раді Національного банку.

Дякую, прошу врахувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійовичу, поправку 174 комітетом враховано частково, але ви як автор наполягаєте на повному її врахуванні.

Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Залишається в редакції, яку враховано комітетом.

Ідемо далі. Поправка 175. Ніколаєнко. Не наполягає.

Поправка 176. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 179. Петруняк. Не наполягає.

Рєпіна. Не наполягає.

Наталуха. Не наполягає.

Шкрум. Не наполягає.

Поправка 185. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 187. Колтунович Олександр Сергійович. Технічна?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Пане Голово, дуже коротко наведу цитату з роману Достоевського «Брати Карамазови» мовою оригіналу, тільки один рядок: «Нет заботы непрерывнее и мучительнее для человека, как, оставшись свободным, сыскать поскорее того, пред кем преклониться». Оце саме про нашу владу. Лише здобули незалежність, шукають, де можна здати наші інтереси, фінансово-банківську систему і загалом лягти під зовнішнє управління.

З цього погляду хочу сказати, що ряд наступних поправок є технічними, я не ставитиму їх на голосування, але озвучу, пояснюючи в чому їх відмінність.

У принципі, на цій поправці, яка стосується визнання дієздатності, я не наполягаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Ідемо далі. Поправка 191. Мамка. Не наполягає (*Шум у залі*). Наполягає? Боже, я не побачив, що ви вже є! Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. Дякую. Але це говорить лише про одне – неухважність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дуже уважний, навіть запитав, чи ви вже є.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Ми знову в другому читанні творимо, що попало і як попало. Нам рекомендується, що не може бути членом Ради Національного банку особа, яка притягалася судом до кримінальної відповідальності за корупційне кримінальне правопорушення. А де ж корупційний злочин? Його немає. Тобто за правопорушення притягуємо, за злочин – ні.

Своєю поправкою я пропоную таке: «особа, яка притягалася судом до кримінальної відповідальності за корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з корупцією». Так буде вірно і відповідно до закону для того, щоб у нас не було відмінності – цей випадок підходить, а цей випадок не підходить. Крім того, ми вже декларування намагалися змінити декілька разів, але нічого не змінили, то давайте хоч змінимо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 191 Григорія Миколайовича Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 218. Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Я не наполягаю на поправці 218.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 222. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. ...10 поправок... *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, все, перепрошую, ми одразу голосуємо. Я зрозумів, дякую, Юліє Володимирівно.

Ставлю на голосування поправку 222 Юлії Володимирівни Тимошенко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Пузійчук. Рєпіна. Наталуха.

Поправка 229. Соколов. По-моєму, ви наполягали, так? А, це далі. Добре, дякую.

Поправка 231. Мамка.

МАМКА Г.М. Поправкою 231 в кінцевій редакції комітету ми виключаємо норму, якою визначається, що член Ради Національного банку, строк повноважень якого закінчився, перебуває на посаді до вступу на посаду ново-призначеного члена Ради Національного банку.

Цим духом закону, як ви кажете, зазначено, що конкурси, усі вибори повинні відбутися до закінчення терміну. Але ключове запитання, як показує практика: а якщо не відбудуться і не буде нового керівника, хто буде виконувати обов'язки на цей час, коли старий уже не може, а новий ще не заступив?

У зв'язку з цим пропоную залишити чинну норму закону, яку я озвучив, і поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 231 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Так, дивимося.

Поправка 235. Южаніна Ніна Петрівна. Не наполягає.

Наталуха. Не наполягає.

Ніколаєнко. Не наполягає.

Шкрум.

Холодов. Не наполягає.

Холодов. Не наполягає.

Пузійчук.

Поправка 245. Мамка. Наполягаєте? Не наполягає. Дякую.

Поправка 246. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 248. Мамка. Не наполягаєте? Не наполягає. Наполягаєте? Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М. Дивіться, ця поправка по суті, як кажуть, технічна. Але голова комітету сказав, що він запропонував деякі норми цього проекту за аналогією до законів, які приймалися раніше, зокрема Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Так от, ця поправка ідентична пункту 7 частини четвертої статті 10 Закону України «Про Державне бюро розслідувань». Крім того, моя поправка на 99 відсотків відтворює поправку, яку прийняв комітет до другого читання, але водночас її відхилено, хоча вони один в один. Чому відхилено, так і не зрозуміло.

Пропоную все-таки поставити мою поправку на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 248 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 252. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Це стаття, якою визначається порядок звільнення з посади і підстави, що для цього є.

У нас виникла дискусія, усі хочуть однозначності тлумачення. Якщо людина – негромадянин України, то може вона обіймати посаду чи не може? Чому це важливо? Тому, зокрема, що ми ж не робимо жодних застережень, що це може бути громадянин країни-агресора. Уявіть собі цю ситуацію. Можливо, ви виписуєте це під іншу ситуацію, а може виникнути така.

Прошу чітко врегулювати пункт 3: припинення громадянства України, встановлення факту наявності громадянства (підданства) іноземної держави, виїзду за межі України на постійне місце проживання. Тоді це знімає всі підстави будь-якої інтерпретації ключової статті. Якщо ці норми діють, тоді всім зрозуміло: вийшов із громадянства України – втратив...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, прошу звернути увагу на текст поправки. Ви пропонуєте саме після слів «виїзду за межі України на постійне місце проживання» додати слова «або втрати статусу резидента України».

Термін «резидент України» належить до термінології Податкового кодексу України і до цього проекту закону та статусу громадянства взагалі не має жодного стосунку, тому ми і відхилили поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 252 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі. Поправка 263. Мамка. Не наполягаєте? Поправка 257? Перепрошую, але її враховано частково. Ви наполягаєте на повному врахуванні.

Поправка 257. Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. Велике вам дякую за непорушення прав народного депутата. Насамперед хочу запропонувати три нові підстави для припинення повноважень члена Ради Національного банку України.

Перше. Факт смерті. Може бути така ситуація, що член Ради Національного банку помер, царство небесне. Необхідно все-таки зазначити це.

Друге. Коли особа балотується в члени Ради Національного банку, то її запитують: «У вас є заборгованість зі сплати аліментів?». Вона каже: «Є». Отже, не проходить за переліком вимог до зайняття посади, а якщо не проходить, то потрібно все-таки ставити питання щодо звільнення на цій підставі. Так буде вірно, логічно і за законом.

І третє. Набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього у зв'язку із вчиненням злочину або притягненням до відповідальності за правопорушення, пов'язане з корупцією.

Такі підстави мають бути. Інакше член Ради Національного банку, якого притягнуто до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 257, яку враховано частково, але автор наполягає на повному її врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Шановні колеги, прошу визначатися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою комітетом частково.

Поправка 263. Мамка (*Шум у залі*). Ви кажете поправка 265?

МАМКА Г.М. Ні, на поправці 263 я не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, ви не наполягаєте. Розумію.

Поправка 265. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ця поправка є технічною. А от на поправці 283 я буду наполягати: і на представленні, і на позиції комітету, і на голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, тоді цю поправку пропускаємо. Дякую.

Далі, так... *(Шум у залі)*. Яка? Ще не дійшли.

Поправка 269. Юліє Володимирівно, ми домовлялися, що ви... Ні, не будете наполягати? Добре.

Поправка 271. Шкрум.

Поправка 272. Пузійчук.

Поправка 273. Соболев. Не наполягає.

Поправка 275. Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, у поправці 275 ідеться про те, що, як вказано в рішенні комітету, на осіб, запрошених на засідання Ради Національного банку, поширюються вимоги статті 66 цього закону щодо збереження таємниці. Але хочу звернути увагу на те, що таємниця буває різною. У зв'язку з цим пропоную уточнити статтю 66 словами «щодо збереження державної, банківської або службової таємниці». Це для того, щоб ми не заїхали в одне місце і сказали: слухайте, це належить до таємниці, але це не та таємниця, яку ми мали на увазі, бо за її розголошення, якщо не вказано конкретики щодо порушення закону, не буде жодної відповідальності. Якщо в законі не конкретизовано таємниці, тоді й не настане відповідальності за її розголошення.

Прошу врахувати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 275 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 47.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 278. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане головуєчий, прошу дати мені 3 хвилини, щоб обговорити 10 моїх поправок, починаючи з поправки 278.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 3 хвилини Юлії Володимирівні. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, наступний блок поправок, що я хочу обговорити, присвячений закритості інформації від Національного банку України. Насправді, цим проектом закону передбачається декілька важливих речей, які несумісні з національними інтересами України.

Перше. Національний банк України де-факто, а тепер вже і де-юре виводиться із системи державного управління України.

Друге. Усі оборудки, які передбачаються в Національному банку, ми про це будемо говорити далі, матимуть на меті управління фінансово-економічними процесами в Україні без урахування національних інтересів України і всіх пріоритетів економічного розвитку нашої держави. Крім того, щоб робити такі речі,

треба зробити непрозорою діяльність Національного банку. Саме тому в багатьох пунктах цього законопроекту передбачається, по суті, припинити надавати певні види інформації від Національного банку України іншим державним органам України. Інформація закривається для того, щоб приховати, що там буде вестися діяльність проти національних інтересів України і в інтересах певних корупційних кіл. Зараз наведу вам приклади цього.

Перший приклад. І цього, зокрема, стосується моя поправка 301. Змінами, запропонованими до першого читання, суттєво звужується перелік рішень, які оприлюднюються, і обмежується обсяг публічної інформації. У чинному законі було написано, що рішення Ради Національного банку підлягають обов'язковому оприлюдненню, крім випадків, коли такі рішення становлять державну, банківську або службову таємницю відповідно до закону. Зараз цей пункт скасовується. Насправді, уся інформація про те, що робиться в Національному банку, буде подаватися дуже обмежено. І ми, як один із органів управління країною – парламент, так само, як і уряд, і Президент України, не будемо мати права затребувати цю інформацію, а в Національного банку не буде обов'язку її надавати. Іншими словами, у нас не просто забирають управління Національним банком, а ще і закривають інформацію про його функціонування.

Хочу, щоб ви звернули на це увагу. Ні за яких умов люди, які стоять за суверенітет України, не можуть дати жодного голосу за цей проект закону щодо позбавлення нас Національного банку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно. Ми тоді пропускаємо 10 поправок і йдемо далі.

Поправка 279. Южаніна. Не наполягає.

Поправка 280. Наталуха. Не наполягає.

Шкрум. Не наполягає.

Поправка 282. Соболев. Не наполягає.

Поправка 283. Колтунович Олександр Сергійович. Не наполягає? Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Наполягаю, пане Голово, я про неї сказав. Це важлива поправка. Продовжуючи те, на чому наголосили двоє попередніх промовці, що члени Ради... Ну, пропускаю кусок. Що доповнюється? «Засідання Ради Національного банку проводиться відкрито, з трансляцією в мережі Інтернет, окрім розгляду питань, які складають таємницю. На осіб, запрошених на засідання Ради Національного банку, поширюються вимоги статті 66 цього Закону щодо збереження таємниці».

Про що йдеться? У принципі, існує інформація з обмеженим доступом, люди апріорі не потрапляють на закриті засідання. Але коли в нас є (через кому) суб'єкти підприємницької діяльності, науковці, інші фахівці, то цей перелік необмежений.

На наш погляд, відкритість певних процесів є позитивною хоча б для того, щоб люди знали, що робиться в Раді Національного банку, зважаючи на те, що туди хочуть завести іноземців – членів Ради Національного банку.

Прошу прокоментувати щодо відкритості та доцільності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 283 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 291. Колтунович. Будете наполягати?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дивіться, зважаючи, що попередню поправку ми не врахували, то фактично не має сенсу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Ідемо далі. Поправка 294. Разумков. Не наполягає.

Поправка 295. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 296. Шкрум. Не наполягає.

Петруняк. Пузійчук. Тимошенко.

Поправка 302. Южаніна. Не наполягає.

Поправка 303. Соболев. Не наполягає.

Дубінський. Петруняк. Тимошенко. Южаніна. Наталуха. Шкрум. Соболев. Дубінський. Петруняк. Пузійчук. Тимошенко. Южаніна. Рєпіна. Наталуха. Шкрум. Южаніна.

Поправка 321. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 322. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 323. Дубінський. Не наполягає.

Поправка 326. Соболев. Наполягаєте? Яка?

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 405.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уже поправка 405 (*Шум у залі*). А ми ще не дійшли, зараз дійдемо.

Поправка 326. Не наполягає.

Поправка 327. Не наполягає.

Поправка 329. Не наполягає.

Поправка 334. Соболев.

Поправка 335. Дубінський. Не наполягає.

Поправка 336. Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Об'єднання «Справедливість». Шановні колеги, цією поправкою пропонується залишити норму, яка є зараз. У законі, зокрема, ідеться про те, щоб рішення Ради Національного банку підлягали оприлюдненню, крім випадків, коли такі рішення становлять державну, банківську або службову таємницю відповідно до закону. Чинна норма набагато краща, ніж пропонується в редакції до другого читання. Оскільки ця норма є важливою, прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Запропоновані зміни дадуть можливість нівелювати ризики, пов'язані з публікацією рішень Ради Національного банку України, які не мають жодного впливу на суспільство, натомість стосуються виключно внутрішніх питань діяльності Національного банку України, його урядування та співпраці з Правлінням Національного банку України.

Ми пропонуємо відхилити поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви почули позицію комітету.

Ставлю на голосування поправку 336 народної депутатки Васильченко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 337. Мамка Григорій Миколайович. Не наполягає. Дякую.

Поправка 339. Пузійчук.

Тимошенко. Руцишин. Рєпіна.

Поправка 343. Тимошенко.

Поправка 344. Холодов.

Поправка 345. Пузійчук.

Рєпіна.

Поправка 348. Соколов.

Поправка 349. Пузійчук.

Поправка 350. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 351. Дубінський. Не наполягає.

Поправка 354. Соколов. Не наполягає.

Пузійчук. Пузійчук. Рєпіна. Пузійчук. Не наполягають.

Петруняк. Васильченко.

Поправка 369. Юлія Володимирівна Тимошенко. Ми саме пройшли 10 поправок.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Поправка 389.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дійду до неї.

Поправка 371. Соболев. Не наполягає.

Поправка 372. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, ми вже розглянули повноваження членів Ради Національного банку України і в мене – запитання. Зрозуміло, що оголошений півроку тому конкурс на зайняття вакантної посади буде скасовано, тому що зараз члени Ради Національного банку будуть наділені новими повноваженнями чи відбудеться обмеження їх повноважень. Означає це, що й інші члени Ради Національного банку будуть або відкликані, або замінені, або кандидатури знову переглядатимуть? Скажіть, будь ласка, що все-таки буде із Радою Національного банку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Усе буде добре (*Оплески*).

Насправді, ми можемо це питання, яке прямо не пов'язано з текстом цього законопроекту, обговорити в робочому порядку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справді, сподіваємося, що все буде добре.

Ставлю на голосування поправку 372 народної депутатки Южаніної. Комітет пропонує її відхилити (*Шум у залі*). Перепрошую, поправка 372, так же? Не треба ставити? Усе, перепрошую. Добре. Дякую.

Ідемо далі. Поправка 374. Южаніна. Не наполягаєте? Ні.

Поправка 376. Пузійчук.

Поправка 377. Соболев.

Пузійчук. Соболев.

Поправка 381. Колтунович. Наполягаєте, Олександр Сергійовичу? Чи технічна? Наполягаєте. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово! Поправка стосується регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг. Однак ми вже пройшли один блок, хотів би повернутися до нього і звернути увагу на те, що ми жодним чином у рамках вимог до членів Ради Національного банку й інших моментів, які прописували, не зазначили особливості діяльності, а найголовніше, результативності їх діяльності.

Коли навіть свого часу я і Віктор Медведчук подавали законопроект щодо діяльності членів наглядових рад (це різні речі), ми там вказували вимоги: обов'язково громадянин України, підприємство не повинно бути збитковим і ряд інших. Тут я не помітив додаткових вимог до членів Ради Національного банку.

Яких? Наприклад, якщо за рік вони обвалюють облікову ставку з 6 до 8,5 відсотка, то що з цього вони можуть отримувати? Або так, якщо при них є інфляція чи золотовалютні резерви змінилися в структурі? Низка інших вимог, які відповідно до компетенції... Зокрема, девальвація національної грошової одиниці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, коротко. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Насправді, ми з вами з історії України знаємо, що відбувається, якщо маємо інфляцію, обвал курсу та інші проблеми, які можуть мати як суб'єктивні, так і об'єктивні причини, як, на жаль, було протягом попередніх криз. Що буде відбуватися? Якщо рішення приймалося всупереч закону, буде кримінальна відповідальність за це, так само, як і в будь-якому іншому державному органі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 381 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Добре. Ідемо далі.

Наступна поправка 386. Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Об'єднання «Справедливість». Цією поправкою ми з колегами пропонуємо повернути загальновідому дефініцію – ділова репутація. Зокрема, критерії, яким повинен відповідати той, хто претендує на посаду Голови Національного банку України, ми пропонуємо доповнити: «...та має бездоганну ділову репутацію за умови, що відомості про таку особу відсутні у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення».

Це справді важлива поправка, тому прошу колег підтримати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 386 народної депутатки Васильченко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі. Поправка 387. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, ми ж хочемо, щоб Національний банк був незалежний, щоб його, дійсно, очолювала уповноважена особа, яка є громадянином України.

У моїй поправці говориться про звичайні речі, які стосуються і призначення інших керівників державних установ: «...громадянином України і проживає в Україні протягом п'яти останніх перед днем призначення років...». Тоді це буде вірно, тому що ми можемо призначити громадян України, які перебувають за кордоном і не розуміють повністю специфіки сфери тощо.

Ви говорите про відповідальність? Ви в проекті закону прописали колективну відповідальність, а її не існує. І дуже гарні слова вами були сказані з трибуни для українського народу: все буде добре. Тільки залишилося зрозуміти два питання: коли і в кого? І все добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 387 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 389, я так розумію. Юліє Володимирівно, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, прошу дати мені 3 хвилини для обговорення моїх 10 поправок, з поправки 389 по 502.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, 3 хвилини Юлії Володимирівні.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, насправді, зараз, коли читаєш новини про те, що відбувається в державі, бачиш, що енергетичний колапс досяг вже якогось екстремального рівня, кожні декілька хвилин надходять повідомлення про те, що ті чи інші підприємства закриваються, тому що вони не спроможні сплачувати за газ за тими цінами, які виставили. Кожні 3-4 хвилини надходять повідомлення про те, що одні чи інші області у зв'язку з неможливістю розраховуватися з бюджету за газ оголошують про надзвичайну ситуацію. Ви бачите, як екстремально в країні зростають ціни на всі продукти харчування, як розбалансовується країна.

Водночас, коли парламент, уряд, усі керівні органи держави мають об'єднатися заради того, щоб захистити країну, без будь-якого обмеження в часі голосується законопроект про здачу Національного банку України. Крім того, що країна вже некерована, не може собою управляти через недієздатність владних структур, так ще й голосується проект закону, яким державу Україна буде позбавлено права формувати свою фінансово-економічну політику і створювати передумови для того, щоб розвивати країну. Такий законопроект зараз хочуть позачергово проголосувати, тому що «кукловодять» цим процесом за межами Верховної Ради України. У Верховній Раді нині масово приймаються закони, які прямо суперечать національним інтересам України й інтересам кожного українця.

З блоку, про який я говорю, прошу підтримати поправку, яку внесла наша команда, щоб Головою Національного банку України, а також членами Правління Національного банку і членами наглядових рад були громадяни України. Підкреслюю, громадяни України!

Нам не потрібна допомога ззовні, нам не потрібно віддавати свої державні інституції, державні корпорації в зовнішнє управління. Повинні бути люди, які постійно проживають в Україні, мають фахову освіту, досвід роботи не менше 10 років у відповідних фінансових органах. Мають бути ті, які можуть забезпечити проведення та реалізацію державної фінансово-економічної та правової політики, а також, щоб у них не було непогашеної судимості і щоб не було жодної інформації про їх корупційну діяльність.

Ми проти того, щоб, попри всю нашу повагу до іноземних держав, віддати країну в зовнішнє управління.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не ставлю тоді ці поправки на голосування, як ми і домовлялися.

Поправка 390. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 391. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 392. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 394. Колтунович. Не наполягає. Наполягаєте? Олександр Сергійовичу, давайте.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Це ще важливіше питання, ніж щодо членів Ради Національного банку, воно стосується Голови Національного банку України і вимог до нього: є громадянином України понад 20 років, має бездоганну репутацію, постійно проживає на території України протягом 10 років. Чому 10 років? Ми бачили «парашутистів», які сюди приїжджали, навіть були громадянами України, а потім емігрували десь в інші країни, завдавши збитків.

Ми з вами під час попереднього питання говорили про відповідальність. А Стельмах відповів за девальвацію національної грошової одиниці з 4 гривень 99 копійок до 7 гривень 99 копійок за долар? А Гонтарева відповіла – з 7 гривень 99 копійок до 28 гривень за долар? А що з банками, які «полетіли», про що ми з вами сказали, коли було 180, а зараз 71?

Повинна бути не тільки кримінальна відповідальність, але і, безумовно, має бути передбачено певні механізми, які унеможливлять руйнацію фінансово-банківської системи вже не в історичній реальності, а в майбутньому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 394 народного депутата Колтуновича Олександра Сергійовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 405. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні друзі, цією поправкою визначається обмеження, хто не може обіймати посаду. Мені незрозуміло, чому до цього переліку ви віднесли Голову Національного банку України та членів Ради Національного банку. Це люди, які мають дуже добру інформацію, фахівці, яких підбирають відповідним чином, до яких є дуже серйозні вимоги. Чому ви виключаєте саме цих людей з переліку тих, хто може обійняти цю високу посаду? Мені здається, це неправильно, повинно бути зазначено абсолютно чітко: хто може обіймати посаду і хто не може. Розумію всі інші обмеження, крім цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Поясню обмеження. Рада Національного банку і Правління Національного банку виконують дещо різні функції. Відповідно член Ради Національного банку повинен мати так званий період охолодження перед тим, як обійняти посаду Голови Національного банку України. Адже наявним може бути конфлікт інтересів, якщо члена Ради Національного банку призначити Головою Національного банку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 405 народного депутата Соболева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 421. Мамка Григорій Миколайович. Не наполягає. Так, дякую.

Пузійчук. Тимошенко. Наталуха. Шкрум. Пузійчук. Іванчук... Пузійчук. Наталуха. Шкрум... Пузійчук. Наталуха. Рєпіна. Тимошенко. Шкрум. Іванчук... *(Шум у залі).*

Сергію Владиславовичу, яка наступна поправка? Не наполягаєте? Дякую.

Поправка 458. Колтунович Олександр Сергійович. Наполягаєте?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Руслане Олексійовичу, можемо цю поправку пропустити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасно. Дякую вам.

Ідемо далі. Пузійчук, Тимошенко, Наталуха, Шкрум, Соболев. Не наполягають.

Рєпіна. Наталуха...

Поправка 485. Мамка. Не наполягає.

Наталуха. Шкрум. Пузійчук. Пузійчук. Шкрум. Тимошенко. Пузійчук. Наталуха. Шкрум. Тимошенко...

Поправка 502. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Поправка 520.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 520? Добре, тоді цю пропускаємо.

Пузійчук. Пузійчук. Пузійчук. Пузійчук. Пузійчук. Соколов. Соколов. Пузійчук. Батенко. Пузійчук.

Поправка 520. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пане Голово, прошу замість голосування семи моїх поправок, з 520 по 606, дати мені 3 хвилини для виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, нарешті ми з вами дійшли до найголовнішого. Як же будуть грабувати Національний банк? Як у нього будуть забирати той прибуток, який мав би належати державному бюджету, (читай) народу України? І тут ми бачимо, що ж вони хочуть прикрити, від якої інформації хочуть нас захистити, закриваючи публічний доступ до діяльності Національного банку.

Так от, підпунктом 16 пункту 1 розділу I проекту закону пропонується доповнити статтю 27 частиною другою, відповідно до якої (увага!) Національний банк має право нараховувати відсотки на кошти, розміщені на рахунках банків, відкритих у Національному банку.

Дорогі друзі, тут прямо, без якихось там, скажемо, реверансів, закладено один із десятків інструментів, як буде вимиватися і перерозподілятися дохід Національного банку на користь своїх корумпованих клієнтів.

Норма цього підпункту, що ми пропонуємо виключити, призведе до зниження доходів Національного банку і державного бюджету, а крім того, нею буде започатковано масштабну корупцію.

Це ще не все. Дорогі друзі, почитайте, будь ласочка, і ту частину, яка стосується розпорядження золотовалютним резервом. Знаєте, що тут написано? Що Національний банк України може розміщувати золотовалютні резерви самостійно або через уповноважені ним юридичні особи, що надають фінансові послуги на міжнародних ринках. Тобто нашим золотовалютним резервом будуть розпоряджатися якісь покидьки, яких візьмуть з вулиці, тому що тут скасовано норму, яка є в чинному на сьогодні законі, що можна наймати тільки першокласні банки не нижче категорії А за класифікацією міжнародних рейтингових агентств.

Те, що тут передбачено, – це не просто корупція, це злиття нашого золотовалютного резерву невідомо в чий руки і невідомо на яких умовах. Цього питання стосуються поправки 564, 568, 596, аж до 606.

Знову звертаюся до народних депутатів, які мають совість, честь, цінують суверенітет України і наше право управляти своєю країною, з проханням у жодному разі не підтримувати цей законопроект. Кожен голос, відданий за нього, – це голос, який віддали проти України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 521. Южаніна Ніна Петрівна. Не наполягає.

Поправка 522. Дубінський. Не наполягає.

Поправка 523. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 525. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 526. Соболев.

Поправка 527. Колтунович. Наполягаєте, Олександрє Сергійовичу? Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, ця поправка стосується інструменту депозитного сертифіката овернайт. Її відхилено.

Давайте, напевно, перейдемо, коли ми вже до неї дійдемо, до поправки 542.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Поправка 528. Мамка. Не наполягає.

Поправка 530. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 531. Разумков. Не наполягає.

Поправка 533. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 534. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 535. Батенко. Не наполягає.

Поправка 537. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 539. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 540. Ніколаєнко. Не наполягає.

Поправка 542. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Поправкою пропонується викласти текст у такій редакції: «Національний банк забезпечує управління золотовалютним резервом, здійснюючи його розміщення у міжнародно визнані резервні активи за діючими на ринку ставками, але які не можуть бути менше чи рівними нулю».

Чому я звертаю на це увагу? Тому що в нас останніми роками склалася кричуща ситуація. Подивіться, офіційний сайт Національного банку, не видно, на жаль, камера не показує, структура міжнародних резервів у розрізі інструментів: з 28,7 мільярда доларів 23 мільярди доларів – це цінні папери, а 1,4 мільярда доларів – це монетарне золото. Не дай Боже якась надзвичайна ситуація або коли Національний банк буде здійснювати інтервенції на валютному ринку, ви реально не зможете подолати ситуацію, у вас гривня обвалиться, як було в 2015 році, до 40 гривень за долар.

До чого я веду? Це надзвичайно актуальне питання і структура... Ну, що таке цінні папери? Ми ж із вами розуміємо, що це де-факто може бути сміття.

З цього погляду ця поправка є важливою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Олександр Сергійовичу, я завжди сприймав вас як економіста з певною долею популізму, звичайно, але не повністю як популіста. Зверніть, будь ласка, увагу на те, що це за цінні папери, в яких розміщено наш золотовалютний резерв – це цінні папери суверенів, це цінні папери категорії А, це цінні папери з миттєвою ліквідністю. Тому давайте не наводите тень на плетень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 542 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує її відхилити. Обґрунтування комітету ви почули. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 551. Колтунович. Будете наполягати, Олександр Сергійовичу, ні?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Звичайно. Хочу відповісти шановному доктору юридичних наук, професору кафедри фінансового права, якого я також поважаю, хоча абсолютно не сприймаю його діяльність на посаді голови фінансового комітету, тому що я не приймаю такі антинародні речі, що діються.

Стосовно структури портфеля цінних паперів. Я вмю користуватися сайтом Національного банку. Коли ви кажете рейтинг А – це лише 5,2 мільярда доларів з 28 мільярдів доларів, нагадую, а от 3А – 23, три четверті – саме 3А. Тому ми маємо теж про це говорити. Також я готовий подискутувати про піраміду ОВДП, яку сформовано в країні, не оподатковуються... Я в темі, ми можемо з вами поговорити.

Поправка ж стосується того, що Національний банк регулярно розраховує та оприлюднює офіційний курс обміну гривні до іноземних валют. Я взагалі не бачу тут нічого унікального, зважаючи хоча б на те, що експортери, імпортери постійно працюють у бівалютній корзині (євро і долар). І це їх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знаєте, я насолоджуюся дискусією двох докторів наук, професорів. Це, справді, той рівень парламентаризму, якого ми маємо прагнути. Дякую, колеги.

Ставлю на голосування поправку 551 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі. Поправка 552. Репіна. Не наполягає.

Поправка 553 і наступна. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 555. Разумков. Не наполягає.

Поправка 557. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 558. Наталуха. Не наполягає.

Поправка 559. Шкрум. Не наполягає.

Поправка 560. Дубінський. Не наполягає.

Поправка 561. Мамка Григорій Миколайович. Не наполягає. Дякую.

Поправка 563. Пузійчук. Не наполягає.

Репіна. Пузійчук. Не наполягають.

Поправка 569. Васильченко. Не наполягає? Не наполягає.

Поправка 570. Мамка. Не наполягає? Не наполягає.

Поправка 572. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 573. Наталуха. Не наполягає.

Шкрум. Не наполягає.

Пузійчук на своїх поправках не наполягає.

Дубінський. Не наполягає.

Пузійчук. Репіна. Пузійчук. Пузійчук. Петруняк. Наталуха. Шкрум.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, хто ще буде наполягати на своїх поправках? Бачу, Колтунович, Мамка, Васильченко і Юлія Володимирівна, пам'ятаю, я записав з поправки 606 (*Шум у залі*). З поправки 611? Добре, зараз ми до неї дійдемо. Тоді я, з вашого дозволу, буду переглядати і говорити...

Поправка 611. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Прошу, пане Голово, щодо моїх поправок з 611 по 651 включно дати мені можливість виступити 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, ми дійшли до наступного блоку поправок до цього законопроекту про здачу Національного банку України, що стосується повного розриву комунікації між Національним банком України, Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України.

Зараз хочу назвати вам ті положення чинного закону, які скасовуються проектом закону, що пропонується. Просто послухайте.

Що скасовується? Скасовується обов'язок подання Національним банком України Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів

України щорічного звіту про проведення грошово-кредитної політики за попередній рік. Тобто, по суті, всі державні органи влади, всі державні гілки влади будуть абсолютно не розуміти, що Національний банк робив рік.

Далі. Що ще скасовується? Скасовується обов'язок Національного банку України щокварталу надавати інформацію Президенту України, Кабінету Міністрів України та профільному комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання банківської діяльності, про безготівкову емісію у відповідному періоді і далі за текстом. Навіть питання емісії, яка буде здійснюватися Національним банком, виводиться з-під контролю, а це означає, що з-під контролю держави, зокрема уряду, парламенту, Президента України, виводиться, по суті, «друкарський верстат».

Ви розумієте, за що збираєтеся голосувати? Ну, читайте ж! Від вашого натискання зеленої кнопки залежить життя країни на сотні років вперед, а ви тиснете з посмішкою і абсолютно пустими очима.

Наступне. Скасовується обов'язок Національного банку щороку до 1 березня поточного року подавати Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України інформацію про розрахунок частини прогнозованого прибутку до розподілу, яка підлягатиме перерахуванню до державного бюджету. Це означає, що Національний банк більше не буде зобов'язаний звітувати ані перед Кабінетом Міністрів України, ані перед вами, ані перед Президентом України про те, який у нього прибуток і скільки треба перерахувати до бюджету.

Так само вони знімають із себе зобов'язання звітувати про грошово-кредитну політику. І завершується все це вже кінцевим варіантом, коли, по суті, зазначається, що стаття 99 Конституції України вже не діє і Національний банк не підтримує економічну політику держави. Це прямі норми цього абсолютно антиукраїнського проекту закону.

Прошу вас, по-перше, знати, за що ви голосуєте, а по-друге, не підтримувати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідемо далі.

Наступна поправка 625. Васильченко. Ви наполягали, так?

Поправка 625. Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Об'єднання «Справедливість». Ця поправка стосується взаємовідносин між Національним банком України та Кабінетом Міністрів України. Пропоную залишити статтю в такій редакції: «Національний банк та Кабінет Міністрів України проводять взаємні консультації з питань грошово-кредитної політики та державної економічної політики, зокрема щодо прогнозу окремих макроекономічних показників».

У редакції ж авторів законопроекту є слова «можуть проводити», що відповідно руйнує належні співпрацю та взаємовідносини між Кабінетом Міністрів України і Національним банком України.

Наполягаю на своїй поправці та прошу її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 625 народної депутатки Васильченко. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 626. Мамка. Наполягає? Ні, не наполягає (*Шум у залі*). Наполягаєте? Просто цей мах – означає ідіть далі. Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М. Я не розумію, я в Трускавці на навчанні не був, що там... (*Сміх у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви багато упустили.

МАМКА Г.М. Ну, не запрошували, вибачте.

Шановні народні депутати, в проєкті закону ми знову зазначаємо... Взаємодія між Кабінетом Міністрів України і Національним банком повинна бути? Так, повинна. Якщо ми говоримо про взаємодію, то чому дозволяємо таку регулятивну функцію, коли можуть бути, а можуть і не бути? Навіщо таку взаємодію передбачати законопроектом? Необхідно обов'язково виключити слово «можуть» і все-таки зобов'язати до взаємодії, зокрема проводити зустрічі тощо, і тоді це буде вірно, за законом. І коли матимемо зобов'язання, тоді в нас будуть пропозиції, які вже сформується в ті чи інші законопроекти або в ініціативи, що можуть слугувати для розвитку банківської сфери.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 626 народного депутата Мамки Григорія Миколайовича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 638. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, тут вказано, що ця пропозиція враховується в статті 51, це підзвітність Національного банку Верховній Раді України.

У своїй поправці я пропонував, щоб Національний банк надавав інформацію на запит, крім Кабінету Міністрів України, ще й народних депутатів України. Але якщо комітет вказує, що це є в статті 51, то я не наполягаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ідемо далі. Васильченко буде наполягати чи ні? Не буде. Дякую.

Пузійчук. Тимошенко. Южаніна. Наталуха. Рєпіна. Шкрум. Пузійчук.
Тимошенко.

Поправка 651. Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я ж її вже обговорила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, перепрошую, Юліє Володимирівно.

Поправка 652. Наталуха.

Ніколаєнко. Пузійчук. Іванчук. Пузійчук. Пузійчук. Пузійчук. Пузійчук...
Пузійчук. Дубінський... Шкрум. Пузійчук. Пузійчук. Пузійчук. Тимошенко.
Тимошенко. Пузійчук. Наталуха. Шкрум... Рєпіна. Пузійчук. Рєпіна. Пузійчук...
Васильченко. Бондарєв.

Шановні колеги, мені здається, що ми (*Шум у залі*)...

Яка поправка, Юліє Володимирівно?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Прошу дати мені 4 хвилини для виступу щодо поправок, які в мене залишилися. Це будуть усі мої поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 4 хвилини Юлії Володимирівні. Після цього ще одна поправка Мамки, так? Одна хвилина.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 4 хвилини. Потім – Мамка, 1 хвилина, і переходимо до голосування.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, хочу звернути вашу увагу на одне конкретне питання, а потім скажу декілька слів про цей законопроект у цілому.

Конкретне питання. Ми вимагаємо врахувати наші поправки 699 і 702, які стосуються того, що Національний банк України обов'язково повинен публікувати дані про діяльність мікрофінансових організацій. Ви знаєте, що мікрофінансові організації масово видають людям мікrokредити під якісь фантастичні відсотки, а потім забирають у них усе майно.

Зазначу, що на цю хвилину видано на 14,9 мільярда гривень таких мікrokредитів. За такими кредитами річна ставка в середньому становить 54 тисячі відсотків річних. Уявіть, як нині безконтрольно знущаються над українцями. І ніхто з цим мікrokредитуванням не бореться, не захищає від нього людей, тому що всі у владі, хто до цього причетний, у справі і в долі.

Тепер я хотіла б, безумовно, сказати загалом про цей законопроект. Якщо його буде проголосовано в цьому залі, то Україна вже не буде такою, як ми хочемо її бачити, тому що суверенітет України буде урізано ще на левову частку, а без цього становлення держави неможливе.

Нагадаю вам, що сьогодні наші герої та героїні борються на фронті для того, щоб захистити нашу землю. Водночас у них за спиною, коли приймають

такі страшні закони, здається суверенітет України, і потім в Україні просто не буде виходу. Зауважу, що Україну позбавляють права впливати на «друкарський верстат», на економічну та фінансову політику держави, по суті, на життя кожної людини.

Також нагадаю вам, що незалежність України – це безцінне надбання. Якщо ви фейковими патріотичними гаслами прикриваєте таку політику у Верховній Раді України, здаючи Україну на багато років вперед, то рано чи пізно історія дасть оцінку вашій зраді. А ми як команда будемо звертатися до всіх адекватних народних депутатів із закликом підписати звернення до Конституційного Суду України визнати закон про здачу Національного банку України, який буде прийнято, неконституційним. Він неконституційний за всіма положеннями. Тому треба боротися, не здаватися, незважаючи ні на що.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава, Юліє Володимирівно!

У нас залишилося дві поправки: 704 – Григорія Миколайовича Мамки і 712 – Олександра Сергійовича Колтуновича. Після цього переходимо до голосування (*Шум у залі*). І поправка 708 Цимбалюка Михайла Михайловича, так? Усе? Тобто три поправки, після цього ми переходимо до голосування. Прошу народних депутатів займати свої місця.

Спочатку надаю слово Мамці Григорію Миколайовичу, поправка 704, потім – Цимбалюку Михайлу Михайловичу, поправка 708, і Колтуновичу, поправка 712.

Григорію Миколайовичу, будь ласка, ваша поправка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, на жаль, ми пізно бачимо то порівняльну таблицю, що є порушенням Регламенту Верховної Ради України, але зобов'язані підлаштовуватися під когось, витанцьовувати, то зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Зверніть увагу, що до цього законопроекту Головне юридичне управління в узагальнюючому висновку написало, до речі, дуже рідко так пише: «законопроект потребує доопрацювання з урахуванням можливостей, передбачених частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України». Може варто задуматися, хоч так, що тут щось не те.

Поправка 704 стосується того, що не потрібно владі в центробанку ховати реквізити банків, яким надають послугу, пільгу або кредит на строк більше ніж 30 днів. А так ми бачимо назву банку в найліпшому разі і не більше. Моєю поправкою пропонується обов'язкове зазначення найменування банку, суми та виду кредиту, щоб люди бачили, типу наданого забезпечення та дати відповідного рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 704 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 708. Народний депутат Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний доповідачу, з самого початку ви сказали, що цей законопроект для людей. Можна поцікавитися: чи було оприлюднено список людей, для яких цей проект закону? (*Оплески*). Якщо говорити про громадян України, то тут, як на мене, не вирішується жодне питання, що стоїть перед тими громадянами України, які брали валютні кредити і сьогодні проходять сім кіл пекла для того, щоб відвоювати свої права.

Якщо говорити про цей законопроект, то ним розривається зв'язок між діяльністю Національного банку і діяльністю уряду, який не може без підтримки і співпраці з Національним банком вирішувати питання, які стоять сьогодні перед владою.

Ми своїми поправками хотіли удосконалити проект закону, але весь український народ побачив, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 708 народного депутата Цимбалюка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

І крайня поправка 712 народного депутата... Ви ще на підтвердження будете ставити? Тоді можна надати перелік, щоб... Поправка 241, і після цього голосуємо? Добре. Дякую.

Шановні колеги, поправка 712. Зараз – Колтунович, потім ще одна поправка на підтвердження, і голосуємо.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Зважаючи, що це вже завершення розгляду цього проекту закону, я хотів би виступити щодо людей, реального сектору економіки тощо.

Я вже більш ніж два роки очікую, коли ж влада проголосує законопроекти для людей, про що ми з вами вже говорили. Коли буде пільгова система кредитування чи взагалі нульова відсоткова ставка, чи компенсація відсотків за кредитами для реального сектору економіки, для процесів модернізації, технологічного оновлення, впровадження європейських технічних регламентів, стандартів? Коли буде вирішено питання позичальників і вкладників банків, які дуже втратили? Коли перерахують кредити, які з 2014 року в декілька разів вирости в ціні,

зокрема, для тих, хто має доларові кредити? Що буде з вкладниками банків, які поклали свої кошти в національній валюті, а вони через девальвацію національної грошової одиниці знецінилися майже у 3,5 разу? Це ті питання, які потребують вирішення. Але, що найголовніше? Ми мали б сьогодні побачити, які інструменти запропонує Національному банку законодавець...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 712 народного депутата Колтуновича. Це крайня поправка, яка ставиться на голосування. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

І одна поправка на підтвердження. Це поправка 241 авторства народного депутата Іванчука, але поставить її на підтвердження Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане Стефанчук, ми просимо, щоб ви дали відповідь нам і українському народу щодо поправки 241.

Ми розглядали два законопроекти. До одного було подано 700 поправок, зал їх розглянув. Як бачимо, наша фракція в повному складі спокійно обговорювала поправки. До другого, попереднього законопроекту щодо Національного антикорупційного бюро України, було подано близько 1 тисячі поправок, так само зал їх розглядав, дискутував, автори могли стосовно них висловитися. Наша фракція навіть підтримала цей законопроект щодо НАБУ, бо він важливий.

Поясніть, будь ласка, чому вашу бурхливу діяльність на посаді Голови Верховної Ради, тоді ще головуючого, ви почали з того, що не дали представникам нашої фракції права озвучити 100 поправок до так званого антиолігархічного проекту закону? Чому ви тоді ламали через коліно парламент, позбавляючи нас права презентувати поправки, якими ми могли б вдосконалити законопроект? Ви просто повністю перекреслили це право. Зараз же ви даєте шанс всім іншим народним депутатам спокійно розглядати поправки, зал сидить і обговорює...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я із задоволенням відповів би вам, якби запитання було щодо поправки 241. Ви вимагаєте, щоб ми поставили її на підтвердження?

Шановні колеги, поправка 241. Комітет пропонує її врахувати, але Ірина Володимирівна просить поставити поправку на підтвердження. Позиція комітету так і залишається – врахувати цю поправку. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України» ([№ 5850](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, ідемо далі (*Шум у залі*). Не чую вас... (*Шум у залі*).

З процедури Ірина Володимирівна, 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякуємо, шановний головуючий. Шановні колеги, на годиннику 17 година 40 хвилин, парламент декілька годин працює над поправками, як і треба це робити цивілізованому парламенту. Наша фракція хоче поставити запитання пану Стефанчуку як Голові Верховної Ради України, який розпочав свою бурхливу діяльність на цій посаді з того, що просто заборонив нашій фракції вдосконалити так званий антиолігархічний законопроект, представивши лише 100 поправок, і не дав нам шансу озвучити жодної поправки, зокрема щодо посилення ролі Антимонопольного комітету України.

Ви під час своєї презентації як кандидат на посаду Голови Верховної Ради України обіцяли рівне ставлення до представників усіх фракцій. Поясніть, будь ласка, чому 700 поправок і 1 тисячу поправок можна озвучувати? І наша фракція це робить, ми спокійно обговорюємо. Я хочу вас знову запитати: чому ви не дали нам, нашій фракції, права озвучити жодної поправки, коли обговорювався важливий законопроект?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду наступного питання. Шановні колеги, починається розгляд проекту Закону «Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівлі юридичних послуг Національним банком України» ([№ 5852](#)).

Запрошую на трибуну доповідача – голову підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Мовчана Олексія Васильовича.

Шановні колеги, у нас невелика кількість відхилених поправок. Хтось буде наполягати? Будуть. Добре, тоді йдемо по порядку.

Поправка 1. Мовчан. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 3. Демченко. Будь ласка, народний депутате Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Шановний пане Голово, прошу спочатку поставити на голосування поправку 8, тому що вона є ключовою, а потім перейти до поправки 3. Якщо ми поправку 8 не проголосуємо, то поправку 3 немає сенсу голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не можу так поставити. Для того, щоб була визначена ключова поправка, треба голосувати відповідно до статті 119 Регламенту Верховної Ради України. Тому ідемо далі.

Поправка 4. Підласа. Не наполягає.

Поправка 5. Підласа. Не наполягає.

Поправка 6. Демченко (*Шум у залі*). Я повертатися не буду, друзі.

Поправка 7. Підласа. Перепрошую, її враховано редакційно.

Поправка 8. Демченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Голово. Колеги, прошу підтримати поправку 8. Про що вона? Про те, щоб ми, дійсно, підтвердили, що сприймаємо логіку представників Національного банку, яка полягає в тому, що відповідні публічні торги є задовгими, вони не встигають провести відповідний вибір собі контрагента на юридичні послуги. Це перше.

Друге. Відповідні публічні торги можуть бути оскаржені, це знову-таки процедура тривала, тому представники Національного банку просять, щоб юридичні послуги надавалися без застосування публічних торгів.

Колеги, поправкою пропонується відповідну процедуру без проведення публічних торгів щодо юридичних послуг для нерезидентів застосовувати для всіх органів, не тільки для Національного банку, тобто не робити дискримінації, інакше це матиме дуже багато претензій.

На жаль, на сьогодні в нас немає висновку Комітету з питань антикорупційної політики щодо цього законопроекту, але корупційні ризики виявлені і про це зазначається Головним юридичним управлінням і Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України. Колеги, або для всіх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету з цього питання.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ця поправка, по-перше, не відповідає цілям законопроекту, по-друге, це питання вже врегульовано статтею 40 Закону України «Про публічні закупівлі», де говориться про переговорну процедуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 8 народного депутата Демченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 10. Мовчан. Не наполягає.

Поправка 11. Підласа. Не наполягає.

Поправка 12. Мовчан. Не наполягає.

Поправка 15. Демченко. Не наполягає.

Поправка 16. Демченко. Не наполягає.

Шановні колеги, ми розглянули законопроект... (*Шум у залі*). Не розглянули? На підтвердження?

Будь ласка, Ірино Володимирівно, поправка на підтвердження.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, ми будемо просити поставити поправку 7 на підтвердження. Це поправка пані Підласої. Ми вважаємо, що цей законопроект і ця поправка навпаки погіршують стан публічних закупівель і роблять їх менш прозорими.

Також ми від нашої фракції з гальорки звертаємося до пана Стефанчука з таким проханням. Під час вашої презентації як кандидата на посаду Голови Верховної Ради України ви обіцяли рівне ставлення до всіх народних депутатів, до всіх фракцій. Доля вашого попередника пана Разумкова показує, що шлях від президії до гальорки може бути дуже швидким. То ми вас просимо все-таки прокоментувати: чому на нашу вимогу відповісти на запитання ви не відповідаєте? Ви маєте однаково з повагою ставитися до всіх фракцій. Ми ще раз запитуємо: чому представникам нашої фракції не дали можливості озвучити жодну нашу поправку, ламаючи через коліно парламент два чи три тижні тому, коли приймали антиолігархічний закон? І сьогодні ми через...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відповідно до Регламенту Верховної Ради України я можу відповідати виключно на запитання, які стосуються поправки, і на жодні інші запитання не давати відповіді. Тому я не знаю, що вам сказати стосовно поправки 7, яка мені подобається і яку враховано редакційно. Ви наполягаєте, щоб її поставили на підтвердження?

Шановні колеги, поправку 7 народної депутатки Підласої враховано редакційно. Вельмишановна Ірина Володимирівна просить поставити її на підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку саме в тій редакції, в якій її враховано комітетом. Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули цей законопроект. Дякую за конструктив. Переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівлі юридичних послуг Національним банком України» ([№ 5852](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Вітаю, колеги!

Переходимо до наступного питання. Це проект Закону «Про внесення зміни до статті 33 Бюджетного кодексу України щодо уточнення інформації, яка подається Національним банком України для складання Бюджетної декларації» ([№ 5853](#)). Друге читання.

Запрошую на трибуну доповідача – заступника голови Комітету з питань бюджету Копанчук Олену Євгенівну. Будь ласка, Олено Євгенівно.

Шановні колеги, тут у нас декілька відхилених поправок. Хтось буде наполягати?

Поправка 9. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Голово! Шановні колеги! Чесно кажучи, я був здивований внесеною законодавчою ініціативою, але коли побачив переписку в публічній площині двох керівників профільних комітетів, мені все стало зрозуміло. Я хотів би звернутися до представника комітету з таким питанням: мене, наприклад, цікавить, чому виключається норма, що до 15 березня Національний банк України передає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України прогностичні монетарні показники і показники валютно-курсової політики на середньостроковий період? Це надзвичайно важливо. Питання макроекономічного і монетарного прогнозування в рамках підготовки Державного бюджету України є фундаментальним. Це перше.

Друге. Коли Кабінет Міністрів України затверджує і Міністерство економіки України готує консенсус-прогноз у рамках Бюджетної декларації і так далі, цей період три-чотири роки – саме середньостроковий. На мій погляд, ці норми потрібно залишати, а не виключати з цього проекту закону. Тому я і запропонував ту редакцію фактично базового тіла закону у своїй поправці.

Прошу прокоментувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

КОПАНЧУК О.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Комітетом опрацьовані всі поправки. Норму щодо середньострокового планування не було відхилено. Враховуючи обмін інформацією між Національним банком України і Кабінетом Міністрів України, потрібно надати інформацію для складання Бюджетної декларації. Вашу поправку не враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на... (*Шум у залі*). Ні, не дам, просто скажіть, ви наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 9 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, хто ще бажає виступити?

Даниле Олександровичу Гетманцев, хочете поставити на підтвердження, як я розумію, так? Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, ми з вами щойно проголосували закон (проект № 5850), там, зокрема, ідеться про обсяг інформації, яку Національний банк України повинен надавати Кабінету Міністрів України, Президенту України і Верховній Раді України. Якщо ми врахуємо чотири поправки, то з цим законом виникне колізія.

Для того, щоб усунути колізію та уніфікувати норми, прошу поставити на підтвердження поправки 3, 4, 6, 8 і не підтримувати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так розумію, позиція комітету у зв'язку з цим аналогічна, так? Шановні колеги, тоді я почергово буду ставити ці поправки на підтвердження. Комітет врахував їх частково, але, зважаючи на ситуацію, що прийнято новий закон, я поставлю їх почергово.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 3. Її враховано частково, але комітет зазначає, що її можна не підтримувати. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 4, аналогічна ситуація. Комітет врахував її частково, але вважає, що її можна відхилити.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 4. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправку 4 відхилено.

Поправку 6 враховано частково, аналогічна ситуація. Комітет вважає, що її потрібно відхилити.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 6. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

І крайня щодо цього поправка 8. Її теж враховано частково, але у зв'язку з прийняттям нового закону була пропозиція відхилити цю поправку.

Ставлю на голосування для підтвердження цю поправку. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету... (*Шум у залі*). Поправка 17? Поправку 17 враховано. Ви хочете на підтвердження?

Будь ласка, Олександр Сергійовичу. Поправка 17 – на підтвердження.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дивіться, я не наполягав би, але прозвучали два важливі моменти. Ви збили поправку, яка стосується частини прибутку до розподілу. Ну, я ще розумію, дійсно, перед цим проголосували закон, погоджуюся. Але у своїй поправці 9... Я намагався пояснити представнику комітету, що питання макроекономічного прогнозування і прогнозні монетарні показники – надзвичайно важливі для національної економіки, особливо в бюджетному процесі, коли ми говорили про середньострокове планування. Чому це виключається? Розумію, коли ви виключаєте повністю, але чому ви не врахували частково? Це фундаментальні речі, вам будь-який серйозний економіст у цьому залі скаже, що Національний банк сьогодні, напевно, є головним фінансово-економічним інститутом, який визначає долю країни, зокрема, бюджетну і взагалі економічну політику.

Хотілося б почути позицію комітету, а поправку можна поставити на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 17. Комітет її врахував, але Олександр Сергійович просить поставити її на підтвердження. Комітет наполягає на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття проекту закону в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 33 Бюджетного кодексу України щодо

уточнення інформації, яка подається Національним банком України для складання Бюджетної декларації» ([№ 5853](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Це було друге читання.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, прошу не розходитися, тому що в нас ще є цілий ряд законопроектів, які підготовлені переважно до першого читання. Думаю, що ми зможемо їх оперативно прийняти, якщо на це буде воля залу.

Спочатку нам треба проголосувати про включення законопроекту [№ 5811](#) до порядку денного. Одну секундочку, я візьму папочку.

Шановні колеги... (*Шум у залі*). Проголосовано, так? Одну секундочку, я уточню. Шановні колеги, перепрошую, законопроект включено, просто в мене тут, мабуть, вкралася помилка.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Ідеться про проект Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій» ([№ 5811](#)).

Готові голосувати? Потрібно 150 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект? (*Шум у залі*). Обговорюємо, добре. Шановні колеги, не можу, будуть звинувачувати, застосовувати статтю 29 Регламенту Верховної Ради України.

Запрошую до доповіді заступника міністра цифрової трансформації Шелеста Олександра Володимировича.

ШЕЛЕСТ О.В., заступник міністра цифрової трансформації України. Доброго дня, шановні народні депутати! Законопроект стосується спрощення будівництва базових станцій мобільного зв'язку в сільській місцевості. Він критично важливий для забезпечення надійного зв'язку в селах. Ним спрощується бюрократична процедура, що на сьогодні триває до 350 днів, а її буде скорочено вдвоє.

Законопроект погоджено усіма комітетами, не має жодних зауважень. Крім того, були введені додаткові запобіжники для уникнення зловживання спрощеною процедурою.

Прошу підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Ганну Вячеславівну Бондар. Будь ласка.

БОНДАР Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 220, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Наш комітет 22 вересня 2021 року розглянув проект Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій» (№ 5811).

Ми його ретельно обговорили на засіданні комітету і пропонуємо за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету. Ми поставили всі необхідні заповідники для того, щоб ці нові телекомунікаційні вишки не перетворилися на новобудови в парках, до того ж запровадили обмеження щодо розміщення на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, історико-культурного, рекреаційного, лісогосподарського призначення, а також земель у межах зелених зон населених пунктів, внутрішньоквартальних територій.

Також законопроектом забороняється зміна цільового призначення земельної ділянки, яка перебуває в користуванні для визначених цілей. Недодержання цієї вимоги буде підставою для примусового припинення права користування земельною ділянкою, що здійснюється в судовому порядку.

У разі прийняття цього законопроекту в першому читанні та в цілому Верховній Раді України пропонується доручити комітету здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Просимо підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, оскільки було бажання обговорити, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці України Михайлюк Галині Олегівні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, мені здається, доповідачі достатньо повно розкрили зміст цього законопроекту, який є суто технічним, тому пропоную відразу переходити до голосування та не гаяти час.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Федині Софії Романівні, фракція «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово моєму колезі Степану Кубіву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Цей законопроект дуже важливий. Його нормами для місцевості, особливо сільської, з метою підвищення якості Інтернету дозволяється прискорити проведення важливої технологічної нової та сучасної комунікації, наприклад, у школах, інших закладах. Це перше.

Друге. На сьогодні якісний Інтернет дозволяє спростити процедуру спілкування, зокрема, у школах, медичних та інших закладах. Цим законопроектом передбачається ряд численних запобіжників та обмежень, які важливі для місцевих громад.

І третє. Зміна цільового призначення так само тягне за собою відповідну процедуру.

Фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Слово надається народному депутату Рудіку Сергію Ярославовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє». Сергію Ярославовичу, будете виступати?

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, зрозуміло для чого цей законопроект. Величезна кількість населених пунктів нашої держави досі не мають не те, що повноцінного, а навіть будь-якого Інтернету. Я назву вам населені пункти Черкаської області, де практично не можна піймати жодного сигналу зв'язку: Макіївка та Буда-Макіївка, колишній Смілянський район, Михайлівка, колишній Кам'янський район, зараз Черкаський, Іваньки Уманського району. Це ті, що одразу згадуєш.

Але чи означає це, що ми маємо дозволяти встановлювати такі пристрої в усіх без винятку, без жодних обмежень зонах? Ні, не означає. Думаю, якщо ми установимо їх в зелених зонах населених пунктів, внутрішньоквартальних територій, на землях, віднесених до категорії земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, рекреаційного призначення, це суттєво не збільшить швидкість Інтернету.

Розумію, що це лише перше читання і автори законопроекту користуються благими намірами, але давайте між благими намірами і реальною практикою знаходити золоту середину. Пригадую, як п'ятий голова обласної державної адміністрації в Черкасах обіцяв провести Інтернет. Давайте зробимо це, але без порушення меж критичних зон, які використовуються громадянами.

Ми будемо голосувати «За». Сподіваємося, що до другого читання автори законопроекту внесуть необхідні корективи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Євтушку Сергію Миколайовичу, фракція «Батьківщина».

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане головуєчий. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Руслане Олексійовичу, ми бачимо законодавчу ініціативу уряду, але знову-таки не бачимо представників Кабінету Міністрів України, які мали б доповідати цей законопроект, у ложі уряду. Дуже сумно. Це перше.

Друге. Вважаю, що не тільки Інтернетом потрібно підсилювати поселенську мережу, а й будівництвом шкіл, які ви, на жаль, закриваєте або, як назвали новим словом, оптимізуєте, забираючи у вчителів малесенькі відсотки за престижність, будівництвом фельдшерсько-акушерських пунктів, які мали б надавати послуги населенню саме в селі щодо лікування різних хвороб.

Вважаю, що такі законопроекти, коли ми говоримо про спрощення процедури виділення земельних ділянок для тих чи інших цілей, суперечать Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», який чинний до 2026 року. І частина третя статті 24 цього закону не буде діяти, якщо ми зараз ухвалимо цей законопроект.

Ми говоримо, що Інтернет у школах потрібен, але водночас необхідно будувати нові школи, не закривати ФАПів, а, навпаки, будувати нові, давати можливість жити і процвітати населенню.

Фракція «Батьківщина» буде підтримувати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Хтось ще бажає виступити? Тоді прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставитиму на голосування пропозицію комітету, який рекомендував прийняти законопроект за основу та в цілому, але через те, що є заперечення ми не будемо цього робити, як я розумію. З комітету підійшли і попросили проголосувати тільки за основу і скоротити строки.

Шановні колеги, я почергово ставитиму: спочатку за основу, потім, розумію, що є заперечення, скорочення строків підготовки.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій» ([№ 5811](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Шановні колеги! (*Шум у залі*). Секундочку. Не можу зрозуміти, у вас якісь заперечення щодо прийняття в цілому? (*Шум у залі*). Висловлюється представник комітету... Була одна позиція, а зараз сказали, що є інша. Шановні колеги, просто є застереження щодо тексту, а ми з голосу не голосуємо, давайте дотримуватися цього. Нам нічого не заважає поставити на голосування.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій» ([№ 5811](#)). Це дасть можливість вже наступного пленарного тижня проголосувати його в другому читанні.

Сприймаємо цю пропозицію? Прошу підтримати і проголосувати, шановні колеги.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ідемо далі. Нам залишилося розглянути два законопроекти в першому читанні. Це, зокрема, проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови» ([№ 5241](#)) та альтернативний законопроект [№ 5241-1](#).

Є необхідність обговорювати це питання?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ні. Голосуємо. Голосуємо (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо проголосувати?

Друзі, давайте проголосуємо за скорочену процедуру, для цього потрібно 150 голосів.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, може все-таки проголосуємо?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Так. Так (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, всі ж просять. Фракція «Європейська солідарність» – проти. Не можу, друзі.

Запрошую до слова народного депутата України Лозинського Романа Михайловича, автора законопроекту № 5241. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Об'єднання «Справедливість». Шановні колеги, усі, хто залишиться в залі і проголосує за цей законопроект, ліквідують чергову схему, що заважає жити і розвиватися місцевому самоврядуванню.

Коротко. Мер Харкова Кернес вмер 16 грудня, Харківська міська рада 24 лютого взяла до відома факт смерті. Міська рада 70 днів не могла взяти до відома факт смерті. За такою схемою вибори відтермінуються на півроку. Через цю схему заручниками стають мешканці цього разу Харкова, а другого – інших громад, які не мають можливості жити зі своєю обраною владою.

Цим законопроектом, що підписали абсолютно всі фракції та групи, вирішується питання, ліквідується така схема, а громади зі своїм обраним керівництвом мають можливість розвиватися.

Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати за цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова одного з авторів альтернативного законопроекту Сергія Володимировича Власенка. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Попри всю мою повагу до колеги, законопроект прекрасний, ідеологічно ми його підтримуємо, просто нашим альтернативним проектом трошки легше, спокійніше і простіше розв'язується ця ситуація. Що ми пропонуємо?

Перше. Якщо були достроково припинені повноваження або не дай Боже помер сільський, селищний, міський голова, то особа, яка виконує його обов'язки, зобов'язана впродовж п'яти днів повідомити про це Верховну Раду України. Якщо ця особа не повідомила, то протягом ще п'яти днів має зробити це заступник сільського, селищного, міського голови. Якщо не повідомила і ця особа, то протягом ще п'яти днів будь-який депутат відповідної сільської, селищної, міської ради має право надіслати Верховній Раді України відповідне

повідомлення. Ми взагалі усуваємо можливість маніпуляцій, а також надаємо профільному комітету Верховної Ради України право запитувати необхідні документи.

Як це відбувається? Відповідною радою приймається рішення, але надсилається не весь пакет документів, бо є розуміння, що комітет не має повноважень запитувати документи і так далі. Ми законопроектом таке право комітету надаємо.

І друге. Законопроектом скорочуються строки на оскарження і розгляд у судах усіх питань, які пов'язані з достроковим припиненням повноважень, тому що це друга шпарина, що є. Особа, повноваження якої припинені, звертається до суду, справа там розглядається роками, а селом, селищем чи містом керує необрана особа.

Ще раз, попри всю повагу до колег – авторів основного законопроекту, який ідеологічно правильний, наш законопроект ідеологічно не розбігається, але ми пропонуємо конкретнішу процедуру. Тому, якщо є бажання, просимо підтримати наш законопроект, який ми разом із колегами доопрацюємо до другого читання, врахуємо зауваження і застосуємо механізм, що дасть змогу уникнути таких зловживань для того, щоб селами, селищами і містами керували ті люди, яких реально обрали під час виборів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Запрошую до співдоповіді члена Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Гуріна Дмитра Олександровича. Будь ласка.

ГУРІН Д.О., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 14 квітня 2021 року законопроекти № 5241 і № 5241-1, якими пропонується внести зміни до деяких законів України з метою вдосконалення порядку дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови та призначення позачергових місцевих виборів.

Групою народних депутатів України на чолі з Романом Лозинським, автором законопроекту № 5241, пропонується внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Виборчого кодексу України для спрощення процесу призначення позачергових виборів у разі дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови.

За наслідками розгляду цього законопроекту на своєму засіданні комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частин першої та другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України

законопроект № 5241 прийняти за основу та в цілому з дорученням комітету при підготовці відповідного тексту на підпис Голові Верховної Ради України здійснити його техніко-юридичне доопрацювання спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України.

Щодо законопроекту № 5241-1, внесеного Юлією Тимошенко та іншими народними депутатами України, комітет рекомендував парламенту його відхилити.

Водночас зазначимо, що за висновком Комітету Верховної Ради України з питань бюджету реалізація положень цих законопроектів не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Просимо підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Є необхідність обговорювати? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Герашенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановні колеги. Ми вітаємо той факт, що настільки важливий для місцевого самоврядування законопроект обговорюється. Не тільки виборці мають знати, за що голосує Верховна Рада України, а й самі народні депутати повинні розуміти, за що ж вони тиснуть зелену кнопку, взагалі це часто відбувається всупереч здоровому глузду, коли головне – виконати партійну (фракційну) команду, навіть не знаючи, про що йдеться. Безумовно, це важливі законопроекти і наша фракція їх підтримає.

Варто зазначити, що зараз триває системний наступ на місцеве самоврядування. Це не тільки спроба перевернути на місцеве самоврядування всі гріхи Банкової, центру, починаючи з боргів, непомірних тарифів і цін на газ, а й намагання знищити його, наприклад, у Києві – столиці України. Дійсно, ми переживаємо, що, якби правильні закони не приймала Верховна Рада України, на жаль, останні чесні виборчі процеси в Україні відбулися в 2019 році, як показують вибори. Колеги сьогодні наводили приклад того, що було у виборчому окрузі № 197 на Черкащині, де партія влади для того, щоб провести свого ставленика, усвідомлюючи, що там він може перемогти тільки при правильному голосуванні, навіть перенесла центр виборчого округу в інше місто, сказавши, що в попередньому центрі немає необхідних площ для окружної виборчої комісії. А як же вони працювали в 2019 році?

Звичайно, сьогодні місцеве самоврядування, в якого ви відбираєте гроші, що мають спрямовуватися на видатки для медицини, освіти, потребує серйозного захисту. Дуже важливо, щоб всі питання, всі законопроекти, які стосуються захисту місцевого самоврядування, права народу за законом обирати собі мерів

і сільських голів, обговорювалися в сесійному залі, а не так, щоб керували селищами і містами мери, які призначені або виконують обов'язки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко, група «Партія «За майбутнє».
Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Наша депутатська група підтримує базовий законопроект, позаяк він відповідає логіці і здоровому глузду. Жодна громада не може бути заручницею ситуації, коли відсутній голова громади, а є номінально призначений очільник громади. Цим законопроектом повністю розв'язуються руки.

Шановні друзі! Шановні колеги! Звертаюся від імені фракцій і депутатських груп парламенту до регламентного комітету з нагадуванням, що сесійний зал, усі фракції і депутатські групи, чекають завтра рішення щодо двох кроків. Перший – відсторонення на п'ять діб голови Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від участі у пленарних засіданнях українського парламенту. І другий – від фракції «Слуга народу» відкликання згаданої особи, голови відповідного комітету.

Колеги, зробіть цей мужній крок, щоб не ускладнювати нам пошук компромісів у цьому залі і процедуру голосування. Питання щодо цього голови комітету, цієї пані, яка не знайшла в собі мужності вибачитися перед родиною, друзями загиблого народного депутата, обговорюється сьогодні в кожному селі і в кожному населеному пункті України.

Дякую. Ми чекаємо на рішення регламентного комітету і фракції «Слуга народу».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція «Батьківщина».

Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановні колеги! Ще раз, попри всю повагу до авторів законопроекту, який рекомендовано для прийняття, на жаль, ним не вирішується низка питань. Порушуючи правильне питання, що селами, селищами, містами повинні управляти ті люди, які обрані громадою села, селища чи міста, залишається неврегульованою низка питань.

Як це на сьогодні відбувається? Дуже просто. За законом особа, яка виконує обов'язки, повинна надіслати профільному комітету відповідні документи, а профільний комітет, якщо отримав весь пакет документів, має прийняти відповідне рішення і надати залу.

Перше. Що робити, якщо не надіслали вчасно? На жаль, на моє переконання, основним законопроектом не дається відповіді на це запитання.

Друге. Що робити, якщо надіслали не всі документи? Основним законопроектом не дається відповіді на це запитання.

Третє. Що робити, якщо особа, повноваження якої достроково припинені, звернулася до суду, а суд роками розглядає цей судовий позов? На жаль, в основному законопроекті немає відповіді на це запитання.

Отже, попри всю повагу до колег, але положеннями цього законопроекту не розв'язується весь комплекс проблем, які є, і не дається відповіді на ті питання, які, очевидно, існують. Тому, якщо буде проголосовано основний законопроект за основу, то, вибачте, але ми наполягатимемо на тому, щоб не приймати його в цілому, бо пропонуватимемо поправки, щоб закрити всі ті шпарини, які залишилися, повторюю, попри всю повагу до колег, під час його підготовки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Задорожньому Миколі Миколайовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Безгін. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Коротко, колеги, не буду красти багато нашого часу. Роман Лозинський з об'єднання «Справедливість» чітко зазначив проблему, законопроектом вона розв'язується. Давайте не розводити зайвих дискусій, голосуємо основний законопроект за основу та в цілому і підтримаємо його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, справді, є пропозиція проголосувати законопроект за основу та в цілому, але будемо голосувати почергово: за основу, а якщо будуть заперечення, то скоротимо строки підготовки (*Шум у залі*). Добре, є заперечення, я почув.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови» ([№ 5241](#)) за основу.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Була пропозиція проголосувати законопроект у цілому, але фракція «Батьківщина» – проти.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови» (№ 5241).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, і крайній на сьогодні проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» ([№ 5572](#)).

Є необхідність обговорювати цей законопроект чи можемо проголосувати? Голосуємо? Голосуємо, так.

Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). Ні? Фракція «Опозиційна платформа – За життя» – проти.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Микиту Руслановича Потураєва. Будь ласка, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Розповім вам дуже просту історію. Колись українська музика була в загоні, потім Верховна Рада України, українська влада, прийняла доленосне рішення про квоти і української музики в радіо- та телевізійному етері стало багато, це дуже добре. Українська музика окріпла, стала на ноги, і почали розбиратися, що ж, власне, відбувається з авторськими і суміжними правами. Наші творці з'ясували, що з кожної гривні, яку вони мали б заробляти... Кожен гривню може собі уявити? З кожної гривні 20 копійок організації корпоративного управління віддають закордонним лейблам, мейджорам, видавцям і так далі – це нормально, бо всюди в наших закладах лунає західна музика.

Скільки ж ви думаєте доходить до українського виконавця? Може я вас трохи здивую, але максимум 10-15 копійок з гривні. Де лишається решта – 55-60 відсотків прибутку? Цікаве запитання, переконаний, що правоохоронні органи свого часу дадуть цьому оцінку.

Річ у тому, що положення цього законопроекту, коли його буде прийнято, дадуть змогу нормальним, сумлінним організаціям працювати і віддавати гроші українським виконавцям і авторам, а несумлінні в конкурентній боротьбі, впевнений, просто підуть із ринку. Ось вся ідея цього законопроекту.

Прошу підтримати законопроект і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микито Руслановичу.

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Ганні Василівні Лічман. Будь ласка, Ганно Василівно.

ЛІЧМАН Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 30, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет з питань економічного розвитку на своєму засіданні 30 вересня 2021 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» (№ 5572), внесений народними депутатами Потураєвим та Санченком.

Метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці, є розблокування діяльності організацій колективного управління у сферах публічного виконання та публічного сповіщення музичних недраматичних творів, уникнення негативних наслідків припинення сплати роялті для українських митців та світової авторської спільноти.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку від 29 вересня 2021 року висловлює зауваження до законопроекту. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку від 30 червня 2021 року зазначає, що законопроект не матиме впливу на показники бюджету. У разі його прийняття може набрати чинності у термін, запропонований авторами законопроекту.

Шановні колеги, за результатами обговорення народні депутати України – члени Комітету з питань економічного розвитку прийняли рішення внести проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, було прохання від двох фракцій обговорити законопроект. Будь ласка, записуйтеся на виступи: два – за, два – проти.

Якщо ще хтось бажає виступити, прошу, але варто б уже завершити сьогоднішнє пленарне засідання. Ви хочете ще щось доповнити.

Слово надається народній депутатці України Клименко Юлії Леонідівні, фракція політичної партії «Голос».

Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Об'єднання «Справедливість» однозначно буде підтримувати цей законопроект. Крім того, ми вважаємо, що час почути ту сотню та навіть більше виконавців і представників творчих індустрій, які більше року ходять і пояснюють нам на пальцях, куди ідуть кошти, куди вони виводяться і чому жодна копійка або навіть 10-15 копійок, як нам показав на математичному прикладі пан Микита, не доходять до авторів, виконавців і так далі.

Те, що сьогодні абсолютно фіктивно відбувається з каталогами, які оприлюднюються, де показується, хто і що слухає... І точно не «Бутирку» слухає Львів і площа Ринок, а зовсім інші пісні та музику. І те, що кошти не доходять до виконавців – це абсолютно дивно та ганебно. Давно потрібно було б перейти в електронну систему, коли кожен виконавець чи автор слів міг би зайти, зрозуміти, побачити, де і що виконується, які кошти він має отримувати, хто і де, яке місто, ресторан слухають тощо.

А ті речі, коли вже хочуть перейти до великих фестивалів, щоб оподаткувати і отримувати відкати... Друзі, це величезні кошти. Хочу вам нагадати, що приблизно з 500 мільйонів гривень, плюс-мінус, які, в принципі, можуть бути в цій індустрії, публічно показують лише 70 мільйонів. Цю сферу мало хто вивчав, я дуже дякую всім тим виконавцям, авторам слів і музики, які нарешті розкопали і показали всю цю схему, через яку ці кошти фактично не доходять не лише до бюджету, але й до виконавців і авторів. Тому ми – за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Костюку Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Санченку Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Санченко Олександр. Будь ласка.

САНЧЕНКО О.В. Фракція «Слуга народу». Колеги, спробую максимально коротко. Цей законопроект підтримали як профільний комітет, який очолює Дмитро Наталуха, так і Міністерство культури та інформаційної політики України та Міністерство економіки України. Законопроект має величезну підтримку авторської спільноти і спільноти видавництв, таких як «Відлік», «*MOZGI GROUP*», «*Matamusic*», «Бринза Мюзік», «ПрессКом»; таких авторів та музикантів, як Валерій Харчишин, *YARMAK*; гуртів «Антитіла», «*Go_A*», «ТНМК», «*Green Grey*», «Крихітка»; радіостанцій та найбільших радіогруп «*TAVR Media*», «Український медіахолдинг» та «Люкс»; телерадіокомпаній «UA: Суспільне», «Львівська хвиля», «Віта», «Такт», «Вежа», «Канал 402»; найбільших фестивалів країни, таких як «*Atlas Weekend*», «Файне місто», «*Zaxidfest*», «Бандерштат», «*BezViz*», «Чорноморські Ігри», «*RadioDay*» та інших, а також Української ресторанної асоціації та Національної ресторанної асоціації України. Відповідно він має підтримку тих стейкхолдерів, для яких ми його приймаємо.

Однозначно просимо вас підтримати цей законопроект. Це шанс для українських музикантів отримувати справедливу винагороду за свою роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Павленку Юрію Олексійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Цей законопроект – приклад того, як тишком-нишком під кінець робочого дня, коли погано сприймається інформація, намагаються протягнути під красивими нібито патріотичними гаслами абсолютно лобістський проект, що містить дуже серйозні корупційні ризики. На жаль, ми не маємо висновку профільного комітету.

Нормами цього проекту закону жодним чином не захищаються виконавці, артисти чи ті, хто створює український продукт. Навпаки, законопроект спрямовано на підтримку тих, хто всі роки обкрадав українських виконавців і сьогодні не платить їм роялті за твори. На жаль, цим законопроектом хочуть знищити

ті перші паростки прозорі, відкритої системи, коли українські виконавці нарешті почали отримувати невеликі кошти за свої твори.

Чому майже рік вони не отримують роялті? Та не тому, що законодавство погане, а тому, що процес було заблоковано Кабінетом Міністрів України. Його розблокували, але зараз, коли почалися виплати виконавцям, деякі люди, які хочуть сісти на ці корупційні потоки, вирішили законодавчо їх перенаправити на себе і знову обікрасти українського артиста.

Вважаю, що законопроект потрібно направити на доопрацювання, до того ж причину його появи вже ліквідовано, її немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Право на репліку – Наталуха, 1 хвилина. Після цього Ірина Володимирівна Геращенко, і ми переходимо до голосування. Народні депутати, займіть свої місця.

Наталуха, 1 хвилина, право на репліку. Потім Ірина Володимирівна.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Колеги, хочу просто звернути вашу увагу, коли ми говоримо про захист національного виробника, зазвичай уявляємо собі якісь заводи чи виробництва. Але цей законопроект саме про захист українського виробника музики, про локалізацію української музики, якщо хочете, про право українських авторів і виконавців отримувати гроші за свою творчість і діяльність тут, в Україні.

Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Прошу передати слово Степану Кубіву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ще в травні 2018 року в законі [№ 2415-VIII](#) в рамках національної реформи інтелектуальної власності і закону про роялті були визначені правила гри.

Вимоги Всесвітньої організації інтелектуальної власності та міжнародної спільноти щодо організації колективного управління авторськими правами поширюються на 120 країн світу, більше як 232 авторські товариства; є також

директиви Європейського Союзу. Це і є та база, якою користувалися, коли була велика реформа.

Водночас Міністерство економіки України буквально недавно надало висновок до законопроекту, який ми зараз розглядаємо. Він насправді змістовний і правильний. У ньому справедливо зазначено, що сьогодення проблематика, яка порушується, створена штучно, в перспективі питання не вирішується.

На перший погляд цим законопроектом ніби розв'язуються всі проблеми, якщо ж подивитися глибше, то ним просто заохочується продовження внутрішніх проблем, що існують у так званій взаємодії двох організацій між собою. Як людина, яка трохи знає ці нюанси, я хотів би, щоб проекти законів розроблялися послідовно, виважено, з глибоким змістом, а не були наслідком маніпуляцій та тиску.

Зрозуміло, що краще було б направити законопроект на повторне перше читання, ми порадилися б і відповідно між першим та другим читаннями максимально сприяли б його ефективності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту і переходимо до голосування. Прошу народних депутатів приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» ([№ 5572](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ще секундочка, є пропозиція...

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» ([№ 5572](#)). Шановні колеги, прошу проголосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Ми не скоротили строки.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Завтра продовжимо роботу о 10 годині.

Дякую, ми дуже плідно попрацювали.